

SOUHRNNÁ PUBLIKACE

Zpráva o činnosti a hospodaření
Energetického regulačního úřadu

a

Národní zpráva Energetického regulačního úřadu
o elektroenergetice a plynárenství v České republice

2023

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY RADY ERÚ	1
1 ÚVOD	2
1.1 Rada ERÚ a organizace úřadu	2
2 VÝVOJ NA ENERGETICKÉM TRHU	3
2.1 Elektroenergetika.....	4
2.1.2 Příprava komunitní energetiky – modely sdílení elektřiny.....	4
2.1.3 Koncepce inovace tarifní struktury	5
2.2 Plynárenství	5
2.3 Odvod a kompenzace	7
3 OCHRANA SPOTŘEBITELE V ENERGETICKÝCH ODVĚTVÍCH	8
3.1 Spotřebitelská podání	8
3.2 Mimosoudní řešení sporů	9
3.3 Dozorová činnost pro oblast ochrany spotřebitele – kontrola	9
3.4 Sankční řízení.....	10
3.5 Prevence a osvěta	10
3.5.1 Plošné informování	10
3.5.2 Webináře a spolupráce s externími partnery	10
3.6 Zprostředkovatelé.....	11
3.7 Výkladová stanoviska.....	11
3.8 Dozorová činnost nad velkoobchodním trhem – REMIT.....	11
3.9 Mezinárodní spolupráce na ochraně spotřebitele	12
4 ELEKTROENERGETIKA.....	13
4.1 Infrastruktura, regulace sítě a technické fungování.....	13
4.1.1 Desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy v ČR 2023–2032	15
4.1.2 Implementace síťových kodexů a rámcových pokynů	16
4.1.3 Projekty pro rozvoj chytrých sítí a lokální spolupráce	17
4.1.4 Bezpečná a spolehlivá regulace – kvalita dodávek	18
4.2 Cenová regulace – síťové tarify.....	19
5 PLYNÁRENSTVÍ.....	23
5.1 Infrastruktura, regulace sítí, zásobníky a technické fungování.....	24
5.1.1 Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy v ČR 2024–2033.....	25
5.1.2 Implementace síťových kodexů a rámcových pokynů	27

5.2	Zásobníky plynu – regulovaný a neregulovaný přístup k zásobníkům plynu	28
5.2.1	Bezpečnostní standard dodávky plynu.....	28
5.3	Cenová regulace – síťové tarify a LNG tarify pro připojení a přístup	29
6	TEPLÁRENSTVÍ	32
6.1	Spotřeba, ceny a podíl paliv na výrobě tepelné energie	32
6.2	Ceny dle mixu paliv jednotlivých krajů	34
7	OBNOVITELNÉ A PODPOROVANÉ ZDROJE ENERGIE	36
7.1	Podpora	36
7.1.1	Notifikační řízení a příprava prováděcích předpisů	36
7.2	Vývoj OZE v ČR.....	37
7.2.2	Mezinárodní aktivity sektoru OZE	38
8	VĚDA, VÝZKUM, SPOLUPRÁCE S AKADEMICKOU SFÉROU A DÍLČÍ MEZINÁRODNÍ AKTIVITY	39
8.1	Aktivity v oblasti VAVAI	39
8.2	Spolupráce s univerzitami a vysokými školami	40
8.3	Mezinárodní aktivity.....	40
9	LEGISLATIVNÍ A SPRÁVNÍ ČINNOST	42
9.1	Legislativní činnost	42
9.1.1	Změny právních předpisů v působnosti ERÚ	42
9.1.2	Novelizace zákonů.....	44
9.1.3	Evropské směrnice a nařízení.....	45
9.2	Správní činnost.....	45
9.2.1	Řízení o rozkladech	45
9.2.2	Sporná řízení	46
9.2.3	Schvalovací řízení	47
9.2.4	Řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím	47
9.2.5	Sankční řízení.....	47
9.2.6	Licenční řízení	48
9.2.7	Uznávání odborné kvalifikace	48
10	HOSPODAŘENÍ A PROVOZ ÚŘADU A VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM	49
10.1	Rozpočtové hospodaření	49
10.1.1	Příjmy kapitoly 349	50

10.1.2	Výdaje kapitoly 349.....	50
10.1.3	Programové financování	51
10.1.4	Výdaje na zahraniční pracovní cesty.....	52
10.1.5	Vyhodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti hospodaření ERÚ	52
10.1.6	Plnění závazných ukazatelů.....	52
10.1.7	Peněžní fondy, údaje o majetku, pohledávkách a závazcích k 31.12.2023	52
10.2	Lidské zdroje.....	53
10.2.1	Zaměstnanci a personální agenda.....	53
10.2.2	Úřednická zkouška – Energetika.....	55
10.2.3	Vzdělávací činnost.....	55
10.3	Vnitřní kontrolní systém.....	55
10.3.1	Vnější kontrola.....	57
PŘÍLOHY	1	
Velkoobchodní trh s elektřinou	9	
Velkoobchodní trh s plynem.....	10	
Maloobchodní trhy	12	
SEZNAMY	19	
Tabulky	19	
Grafy	19	
Přílohy	20	
PRÁVNÍ PŘEDPISY	21	
Zákony ČR	21	
Vyhlášky ČR.....	21	
Nařízení vlády ČR.....	22	
Nařízení EU	22	
Směrnice EU	23	
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK, POJMŮ A JEDNOTEK	24	

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY RADY ERÚ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

zpráva o činnosti a hospodaření Energetického regulačního úřadu a národní zpráva, které tvoří tuto souhrnnou publikaci, popisují rok 2023 z pohledu regulátora i celého energetického trhu. Proti předchozím letům došlo na trzích k určitému zklidnění, nicméně energetická krize měla stále své dozvuky.

Na maloobchodním trhu se jednou ze stěžejních událostí stalo zastropování cen elektřiny a plynu pro koncové odběratele, ke kterému přistoupila vláda České republiky ve snaze omezit rychlý cenový růst, kterému čelili spotřebitelé i podniková sféra.

Ačkoliv široká veřejnost věnovala pozornost zejména zastropování obchodních složek ceny energie, tedy těch, které za běžných okolností nepodléhají žádné regulaci, faktem je, že se výrazných subvencí ze státního rozpočtu dostalo i regulovaným složkám. Stalo se tomu tak i díky usilovnému vyjednávání ERÚ s vládou ČR. Státní rozpočet následně kompenzoval růst nákladů na krytí technických ztrát v soustavách a služby výkonové rovnováhy v elektroenergetice částkou 36 miliard korun. Dále byly plně pokryty i náklady na podporu podporovaných zdrojů energie. Více než 2 miliardy zaměřily ze státního rozpočtu také na pokrytí růstu nákladů na ztráty v plynárenství. Tyto dotace v důsledku vedly k tomu, že regulované složky cen energie nejenže meziročně nevzrostly, ale dokonce klesly.

Veškeré tyto dotace však byly časově omezené pouze pro rok 2023. A ačkoliv ERÚ v roce 2023 upozorňoval na hrozbu výrazného růstu regulovaných složek v případě ukončení dotací, stav státního rozpočtu již další subvence v podobné výši nedovoloval. Především v důsledku tohoto vlivu v cenových rozhodnutích o regulovaných cenách pro rok 2024 došlo k zásadnímu navýšení, a to přesto, že ERÚ ještě v průběhu roku 2023 snížil díky mimořádným regulatorním zásahům a vyjednáváním s regulovanými subjekty dopady nárůstu na koncové odběratele v úhrnu o 15 miliard korun.

Probíhající energetická krize měla podstatný vliv také na chod úřadu. Přímým dopadem byl vysoký počet spotřebitelských podání, započteme-li další podstatné navýšení zájmu o zahájení mimosoudního řešení spotřebitelského sporu, za poslední roky se jedná o nárůsty několikanásobné. A turbulentní situace na trhu se samozřejmě promítala i do dozorové činnosti úřadu, když za poslední dva roky přijal ERÚ více spotřebitelských podnětů ke kontrolám, než tomu bylo za celá dvě předcházející desetiletí od založení úřadu.

Zásadní dopady mělo také zapojení ERÚ do procesu výplaty kompenzací dodavatelům a distributorům souvisejících se zastropováním cen energie a výdajů na ztráty v soustavách. Nově byla úřadu svěřena i zásadní úloha v odvodu nadměrných příjmů výrobců elektřiny. Tyto agendy přitom zahrnují oblasti výroby a obchodu s energií, které dosud nijak nepodléhaly regulaci. Navíc je odvod z povahy věci daňovou problematikou, která dosud nespádala do pravomocí úřadu. ERÚ tak musel vytvořit zcela nové metodiky a nástroje, převést na tyto činnosti zaměstnance ze stávajících agend. Podstatné rozšíření povinností, související nejen s kompenzacemi a odvodem, totiž nedoprovázelo navýšení rozpočtových ani personálních kapacit. Naopak, v souvislosti s úsporami ve státní správě byl úřadu krácen rozpočet i počet systemizovaných míst, což není dlouhodobě udržitelný stav vzhledem k rostoucím požadavkům, které jsou na regulátora kladeny.

V legislativní rovině se ERÚ připravoval na dlouho očekávanou novelu energetického zákona, tzv. lex OZE II, a změny, které přinese nejen v oblasti sdílení energie. Už od začátku roku 2023, tedy rok před nabytím účinnosti novely zákona, umožnil ERÚ sdílení elektřiny ze společného zdroje v bytových domech, a to novelou vlastní vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou.

Zároveň se ERÚ zabýval dlouhodobými regulatorními tématy, která mají přesah jednoho roku. Dále pracoval na projektu Inovace tarifní struktury, který má zefektivnit využívání soustav vzhledem k nákladům vyvolaným odběrateli. Do regulace se pak promítá také geopolitická situace, v jejímž důsledku dochází nejen k výrazným poklesům spotřeby energie, ale také ke změnám toků, hovoříme-li například o přepravní plynárenské soustavě. Úkolem regulátora je v tomto ohledu co možná nejvíce minimalizovat dopady na tuzemské odběratele z řad domácností i podniků.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, věřím, že text této souhrnné publikace vám v detailu přiblíží činnost regulátora i výzvy, kterým v dnešní době čelí nejen náš úřad, ale celá tuzemská energetika.

Stanislav Trávníček
předseda Rady ERÚ

1 ÚVOD

Souhrnná publikace za rok 2023 stejně jako v předešlých letech v rámci zefektivnění činností Energetického regulačního úřadu (ERÚ, regulátor, úřad) zahrnuje zprávu o činnosti a hospodaření a národní zprávu, jejichž obsahy se částečně překrývají.

ERÚ jako nezávislý národní regulátor České republiky (ČR) od roku 2001 reguluje monopolní činnosti v sektorech elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství, zajišťuje ochranu spotřebitele v těchto odvětvích, stanovuje podporu pro podporované zdroje energie (POZE), nad těmito oblastmi provádí dozor, ale nově také zajišťuje agendu odvodu a kompenzací.

Úřad zřízený energetickým zákonem (č. 458/2000 Sb.) na základě jeho ustanovení předkládá zde obsažené zprávy Parlamentu a vládě ČR, Evropské komisi (EK), Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a Radě evropských energetických regulátorů (CEER).

1.1 Rada ERÚ a organizace úřadu

V čele úřadu stojí Rada ERÚ, jejíž členy a členky jmenuje vláda ČR na pět let. V roce 2023 byla Rada ERÚ obsazena dvěma členy a dvěma členkami, předsedou Rady ERÚ Stanislavem Trávníčkem (zleva), Ladislavem Havlem, Martinou Altera Krčovou a Markétou Zemanovou.¹

Organizační strukturu ERÚ naleznete v příloze 1.

¹ Profesní životopisy a výtahy z jednotlivých jednání Rady ERÚ naleznete na [webu ERÚ](#).

2 VÝVOJ NA ENERGETICKÉM TRHU

ČR šetřila elektřinou i plynem

Stejně jako rok předchozí, pokračoval rok 2023 v ČR ve znamení energetických úspor. Čistá (netto) spotřeba elektřiny dosáhla celkové hodnoty 58,3 TWh, tedy přibližně stejně jako před 10 lety, meziročně se snížila o tři a půl procenta. Celková roční spotřeba se v roce 2023 znovu snížila i u zemního plynu, meziročně o více než desetinu na hodnotu 6 759 mil. m³, tj. 73,7 TWh. Po dvou úsporných letech soustavného poklesu se tak v ČR v roce 2023 spotřebovalo nejméně plynu za více než 30 let. Na počátku 90. let, tedy v době, se kterou může být spotřeba roku 2023 poměřována, přitom teprve docházelo k rozšiřování plynofikační sítě a plynárenská soustava přecházela z dřívějšího svítiplynu na současný zemní plyn.

Neregulované a regulované ceny v 2023 a pro rok 2024

Ač v průběhu roku 2023 postupně odeznívaly dopady táhlé energetické krize, respektive enormního růstu neregulovaných cen, tj. komoditní složky cen silové elektřiny a zemního plynu, dozvuky krachu dodavatelů ze skupiny BOHEMIA ENERGY a vliv invaze Ruska do Ukrajiny, problém vyšších cen se částečně přesunul do cen regulovaných stanovovaných pro příští roky.

Na maloobchodním trhu platil v roce 2023 vládou stanovený cenový strop 5 000 Kč/MWh pro dodávku silové elektřiny a 2 500 Kč/MWh pro dodávku zemního plynu. V návaznosti na stanovení cenového stropu pro dodávky energie upravil energetický zákon možnost úhrady prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku pro obchodníky s elektřinou a plynem, kterým by stanovený cenový strop nepokryl oprávněné náklady a přiměřený zisk (kapitola 2.3), kdy ověření výše kompenzací prováděl ERÚ. Od poloviny roku 2023 přibývalo spotřebitelů, kteří měli od dodavatelů nabídky pod cenovými stropy.

Vláda v roce 2023 omezila negativní dopady energetické krize rovněž v rámci regulovaných cen elektřiny, a to prostřednictvím částečné kompenzace nákladů na systémové služby a plné úhrady nákladů na POZE u elektřiny a částečné kompenzace nákladů na technické ztráty v soustavách u elektřiny i plynu ze státního rozpočtu (nařízení vlády č. 5/2023 Sb. a č. 463/2022 Sb.). Pro regulovanou část cen energií na rok 2024 však byly vládní dotace omezeny pouze na částečné pokrytí výdajů na POZE. ERÚ, který je při každoročním stanovování těchto cen striktně vázán energetickým zákonem a zákonem o POZE (zPOZE), tak byl nucen v listopadu 2023 oznámit jejich citelný meziroční nárůst. Kromě rozdílu ve výši státní podpory hrály významnou roli vyšší náklady na provoz soustav, do nichž se promítaly vyšší ceny silové elektřiny a zemního plynu na volném trhu. Negativně se v případě regulovaných cen paradoxně projevuje snížení spotřeby energie, a to vinou tzv. vodárenského efektu (náklady na provoz soustav se rozpočítávají na méně spotřebovaných megawatthodin). U plynu kromě toho došlo po invazi Ruska do Ukrajiny ke snížení výběru poplatků za tranzit přes území ČR.

ERÚ využil veškerých svých možností, aby maximálně omezil dopady výše zmíněných negativ na zákazníky. Po intenzivních jednáních s regulovanými a dalšími subjekty se podařilo snížit celkové platby na regulované ceny pro rok 2024 o 15 mld. korun (kapitola 4.2 elektroenergetika, 5.3 plynárenství).

Příprava VI. regulačního období

V roce 2023 byly zahájeny práce na přípravě metodiky regulace na následující, v pořadí již šesté regulační období, které začne v roce 2026. Související činnosti spočívají ve sběru podkladů pro tvorbu metodiky, v analýze regulační praxe v zahraničí nebo v provádění analýz dopadů kroků zamýšlených od roku 2026. S ohledem na zákonný termín související s přípravou metodiky na následující období budou veřejné konzultace k metodice zahájeny nejpozději v září 2024.

Mezi oblastmi, kterým je věnována v souvislosti s přípravou metodiky pozornost, patří:

- ! přístup k nákladům za služby, které jsou poskytnuty subjektem ve skupině (prostřednictvím tzv. service-level agreement neboli SLA),
- ! detailnější specifikace faktoru efektivity v relaci k zahraniční praxi,
- ! nastavení regulační báze aktiv na optimální úroveň zůstatkové hodnoty aktiv,
- ! zavedení komplexnějšího přístupu k motivační regulaci a rozšíření pobídek,
- ! změna definice časové hodnoty peněz dle odborné praxe,
- ! obecné ošetření rizika doublecountingu,
- ! nastavení vyšší přiměřenosti nákladů rizik ve WACC,

- změna pravidel regulace pro provozovatele přepravní soustavy reagující na významné změny v tocích plynu v Evropě
- a cenová regulace nového účastníka trhu – Elektroenergetického datového centra (EDC).

2.1 Elektroenergetika

Připojování OZE

Podle údajů provozovatelů distribučních soustav ČEZ Distribuce, a. s., EG.D, a. s., a PREdistribuce, a. s., bylo v roce 2023 podáno bezmála 93 tisíc nových žádostí o připojení výroben elektřiny s celkovým výkonem až 62 GW. Jde o skokový nárůst, který je způsoben zejména intenzivní dotační politikou státu posilující decentralizaci elektroenergetiky a navyšující podíl obnovitelných zdrojů (OZE) v energetickém mixu ČR dle požadavků EU. Sekundárně se na tomto růstu, avšak v menší míře, podepsala potřeba zajistit si levnější energii z vlastního výrobního zdroje v souvislosti s invází Ruska do Ukrajiny.

Skokový nárůst připojovaných výroben však způsobuje lokální přetěžování elektrizační soustavy, přičemž dochází k rychlému vyčerpávání kapacity soustavy. Nové výrobní zdroje buď nelze připojit, nebo jen s nižším rezervovaným výkonem, než je účastníky trhu požadován. V roce 2023 bylo podle poskytnutých údajů reálně připojeno bezmála 82 tisíc nových výrobních zdrojů s celkovým instalovaným výkonem přesahujícím 1 GW. Největší zastoupení bylo u malých instalací do 10 kW instalovaného výkonu a instalací nad 10 kW, avšak stále připojených na hladině nízkého napětí (NN).

Díličí potřebná posílení sítě tak budou v blízké budoucnosti vyžadovat náklady v řádu desítek miliard korun (podle dat z roku 2023 se očekává další připojení bezmála 13 GW instalovaného výkonu pro časový horizont 2023–2025). Současně s posilováním sítě a navyšováním schopnosti absorbovat vyšší podíl malých výrobních zdrojů nerovnoměrně rozložených v síti se zvyšují i nároky na samotné provozní řízení, které se stává stále složitějším a závislejším na pokročilých informačních technologiích. Do popředí zájmu se tak dostává digitalizace procesů a sdílení dat z výroby, spotřeby a provozu soustavy.

Krátkodobý trh s elektřinou

Na krátkodobých trzích s elektřinou organizovaných operátorem trhu (OTE, a.s.) bylo zobchodováno 31 515 GWh elektřiny, což představuje meziroční nárůst o 7 %. Vážený průměr marginálních cen obchodované elektřiny na denním trhu zaznamenal v roce 2023 výrazný pokles na 101 EUR/MWh. Ke konci roku 2023 mělo přístup na krátkodobý trh s elektřinou 142 účastníků (v roce 2022 se jednalo o 133 účastníků).

2.1.2 Příprava komunitní energetiky – modely sdílení elektřiny

Od 01.01.2023 vešla v účinnost novela vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou (č. 408/2015 Sb.), která umožnila zjednodušené sdílení elektřiny v rámci bytových domů. Typicky se jedná o sdílení elektřiny vyrobené ze solárních panelů na střeše bytového domu mezi vlastníky jednotek, a to bez využití distribuční soustavy.²

Základní principy komunitní energetiky v rozsahu evropské legislativy stanoví energetický zákon, jehož novela (č. 469/2023 Sb., tzv. lex OZE II; kapitola 9.1.2) nabyla účinnosti dnem 01.01.2024. ERÚ souběžně s projednáváním návrhu tohoto zákona aktivně pracoval na nastavení principů komunitní energetiky prostřednictvím podzákoných právních předpisů.

Část novely týkající se komunitní energetiky a sdílení má odloženou účinnost do 01.07.2024. Zásadními pojmy se staly aktivní zákazník, energetické společenství a společenství pro obnovitelné zdroje. Ač se tyto tři modely v mnohých ohledech liší, jejich společným jmenovatelem je sdílení energie (především elektřiny) s jinými účastníky trhu. Základním předpokladem pro rozvoj komunitní energetiky je vznik EDC. Proto v průběhu roku probíhala intenzivní jednání se zástupci jeho budoucích zakladatelů, kde byly prezentovány a analyzovány základní návrhy určující fungování této platformy v oblasti komunitní energetiky včetně zpracovávání tezí pro změny právních předpisů v souladu s průběžně upravovanou

² Detailněji v loňské Souhrnné publikaci na [webu ERÚ](#).

podobou návrhu novely energetického zákona. Návrhy byly rovněž průběžně konzultovány s účastníky trhu v rámci široké pracovní skupiny k plánované úpravě vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou, vyhlášky o obsahových náležitostech (č. 401/2010 Sb.), aby byla zajištěna zpětná vazba všech dotčených subjektů. V rámci analýzy modelů sdílení došlo také k posouzení modelů a zkušeností se zaváděním komunitní energetiky v zahraničí tak, aby byl proces zavádění komunitní energetiky na území ČR plynulý a byl pro všechny účastníky trhu vyhovující a v praktické rovině realizovatelný. Téma komunitní energetiky bylo průběžně prezentováno široké veřejnosti v rámci seminářů či workshopů.

2.1.3 Koncepce inovace tarifní struktury

V roce 2023 byly představeny a konzultovány plánované úpravy tarifního systému v rámci přenosové soustavy a distribučních soustav na hladinách velmi vysokého (VVN) a vysokého napětí (VN), které spočívají v nahrazení ceny za rezervovanou kapacitu a ceny za překročení rezervované kapacity kombinací cen za rezervovaný příkon a maximální odebraný výkon. Tento princip byl ukotven v novele vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou (č. 6/2024 Sb.) připravované v roce 2023. Implementace této fáze by měla v průběhu roku 2024 ještě projít konzultačním procesem na základě aktuálního vývoje. Inovace tarifní struktury na VN a VVN neovlivní sazby na hladině NN, netýká se tedy domácností (spotřebitelů) ani malých podnikatelů.

Uvedená změna přinese zefektivnění provozu soustav a uvolnění kapacit sítí na vyšších napěťových hladinách, k čemuž současný tarifní systém účastníky trhu nemotivuje. Rezervovaný příkon účastníků trhu s elektřinou je často naddimenzovaný vůči jeho skutečnému využití, což může vést k nutnosti zbytečného neefektivního posilování kapacit soustav a přenášení zvýšených nákladů na všechny odběratele, případně k omezení možnosti připojení nového účastníka trhu k soustavě nebo neumožnění potřebného navýšení rezervovaného příkonu. V důsledku navržených změn ERÚ očekává snížení celkového rezervovaného příkonu účastníků trhu v elektrizační soustavě v konzervativní variantě přibližně o 3 GW, tj. přibližně 16 %. Tato uvolněná kapacita bude umožňovat připojení nových účastníků trhu bez nutnosti nových investic. Za tyto nerealizované investice se tak ušetří přibližně 3 mld. korun.

K popisované fázi projektu byl veden samostatný neformální veřejný konzultační proces ještě před zahájením zákonných konzultačních procesů k novele vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou, tedy předpisu, v jehož rámci se zásadní část této fáze inovace tarifní struktury implementuje.

Inovace tarifní struktury na hladině NN pro domácnosti a malé podnikatele bude navázána na dokončení částečného nasazení chytrého měření, které je nezbytné pro správné nastavení, ve druhé polovině roku 2027. Změny na hladině NN se tak budou týkat zákazníků s chytrým měřením.

Koncepce inovace tarifní struktury je postupně představována a konzultována, průběžně jsou zveřejňovány a konzultovány související materiály.³

2.2 Plynárenství

NET4GAS

Počátkem roku 2023 došlo k pozastavení plateb od ruského plynárenského koncernu Gazprom za rezervovanou kapacitu plynovodů na českém území, což mělo velmi negativní dopad na provozovatele přepravní soustavy, NET4GAS, s.r.o. (kapitola 5.1).

Došlo ke změně vlastníka společnosti NET4GAS, kdy společnost 12.12.2023 oznámila, že společnost Borealis Novus Parent B.V. a Allianz Infrastructure Luxembourg I S.à r.l., jako prodávající, a státem vlastněná ČEPS, a.s., jako kupující, dokončily převod 100% podílu v NET4GAS Holdings, s.r.o., která je jediným společníkem NET4GAS, s.r.o., na společnost ČEPS.

Legislativa a technická regulace

K plynárenskému dekarbonizačnímu balíčku, který byl představen EK v prosinci roku 2021 (směrnice a nařízení o trhu s plyny z OZE, se zemním plynem, s vodíkem a nařízení o snižování emisí metanu

³ Informace a dokumenty naleznete na [webu ERÚ](#).

v energetice), byl v rámci příprav odsouhlasen obecný přístup a samotné legislativní texty budou předmětem úprav v roce 2024. Zástupci všech dotčených stran měli možnost v rámci proběhlých iterací na půdě Evropského parlamentu a Rady vyjádřit své postoje vůči navrženým textacím jednotlivých článků směrnic a nařízení. Nejživější diskuze byly vedeny okolo problematiky unbundlingu provozovatelů vodíkových soustav, návrhu EK zrušit přeshraniční tarify za přepravu obnovitelných plynů a ustanovení nového evropského plynárenského subjektu sdružujícího pouze provozovatele vodíkových soustav (ENNOH – European Network of Network Operators for Hydrogen).

V průběhu roku 2023 byla rovněž EK a dotčenými organizacemi vyhodnocována krizová opatření přijatá v roce 2022, u některých bylo navrženo jejich ukotvení do standardního legislativního rámce. Mezi stěžejní mimořádná opatření v evropské plynárenské legislativě, která byla ve formě nařízení publikovaná v roce 2023, tak patří nařízení (EU) 2023/2919, kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti.

ERÚ byl v souvislosti s nabytím účinnosti nařízení (EU) 2022/2576 upozorněn držiteli kapacit na skutečnost, že aplikace automaticky uplatňovaného postupu ve vztahu k odebírání nevyužité krátkodobé přepravní kapacity vyplývajícího z nařízení může potenciálně ohrozit bezpečnost dodávek plynu v ČR a sousedních členských státech. Na základě analýzy předložené provozovatelem přepravní soustavy konzultované se sousedními členskými státy a dotčenými účastníky trhu ERÚ rozhodl⁴ o aplikaci alternativního mechanismu dle předmětného nařízení [čl. 14 odst. 7 písm. c)], čímž bylo zajištěno pokračování doposud uplatňovaného přístupu ve formě nabídky přerušitelné kapacity na všech hraničních propojovacích bodech přepravní soustavy společnosti NET4GAS. Předmětné rozhodnutí bylo na sklonku roku 2023 operativně prodlouženo i pro rok 2024 navazujícím rozhodnutím⁵, a to v souvislosti s nabytím účinnosti nařízení (EU) 2023/2919.

V souvislosti se změnou zdrojové základny plynu v průběhu roku 2022 bylo v roce 2023 třeba řešit problematiku změny mezních hodnot fyzikálních a chemických parametrů plynu v plynárenské soustavě ČR v podobě mimořádných prozatímních opatření. Došlo proto k úpravě řádů dotčených provozovatelů soustav. ERÚ v tomto ohledu rovněž řešil podání koncových zákazníků souvisejících s tvorbou nečistot v podobě sulfidu měďnatého na měděných instalacích odběrných plynových zařízení. Díky praktické aplikaci opatření zmírňujících nebo eliminujících tvorbu nečistot, která byla připravena ze strany kompetentních sdružení, se v průběhu roku 2023 snížila četnost stížností. Vyjma výše uvedeného přistoupil ERÚ k pravidelnému monitoringu parametrů hodnot fyzikálních a chemických parametrů plynu v plynárenské soustavě ČR.

Zásobníky plynu

I v roce 2023 byla udržena vysoká naplněnost tuzemských zásobníků zemního plynu. Skladování plynu se stalo důležitým tématem v souvislosti s odklonem od dodávek plynu z Ruské federace a nárůstu dovozu LNG. Před zimou 2023/2024 se podařilo zásobníky naplnit na 100 % a jejich kapacita byla průběžně v meziročním srovnání výrazně vyšší než v předchozích letech (kapitola 5.2).

V průběhu roku 2023 došlo k plánované novelizaci vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem (č. 349/2015 Sb., kapitola 9.1.1.3). Primárním cílem bylo naplnění zmocnění energetického zákona [§ 98a odst. 2 písm. i) bod 15], na jehož základě je uložena povinnost stanovit vyhláškou pravidla a podmínky pro poskytování služby přeshraničního využití zásobníku plynu. Koncept fungování přeshraničního zásobníku plynu bude uveden do praxe poté, co dojde k jeho fyzickému připojení – v současnosti je připojen jen k plynárenské soustavě sousedního státu. V budoucnu tak bude obsluhovat dva rozdílné vstupně-výstupní systémy. Novela vyhlášky upravila podmínky, postupy a náležitosti fungování této služby. Nezbytnou náležitostí úpravy je předávání údajů a informací mezi provozovatelem zásobníku plynu, provozovatelem přepravní soustavy a v neposlední řadě i operátorem trhu, tak aby mohla být služba bilančně vyhodnocena.

Krátkodobý trh s plynem

Na vnitrodenním trhu organizovaném operátorem trhu bylo zobchodováno 4 873 GWh plynu (meziroční nárůst o 10 %). Vážený průměr cen obchodovaného plynu na vnitrodenním trhu zaznamenal v roce 2023 pokles na 44 EUR/MWh oproti roku 2022, kdy byl vážený průměr cen 110 EUR/MWh. Ceny zemního plynu

⁴ Detailněji na [webu ERÚ](#).

⁵ Detailněji na [webu ERÚ](#).

na spotovém trhu klesly na začátku června dokonce k hranici 25 EUR/MWh. Ke konci roku 2023 mělo přístup na krátkodobý trh s plynem 136 účastníků (ke konci roku 2022 se jednalo o 125 účastníků).

Ceny českého vnitrodenního trhu s plynem v posledních letech úzce kopírují průběh cen srovnatelných produktů v německé obchodní oblasti Trading Hub Europe (THE), nicméně obchodování bylo ovlivněno zavedením poplatku za export plynu ze strany THE v souvislosti s opatřeními pro zajištění bezpečnosti dodávek skrze uskladňování plynu. Tento poplatek ohrožuje správné fungování vnitřního trhu se zemním plynem a v závislosti na spotových cenách na Slovensku a Rakousku může vést k trvalým rozdílům mezi cenou v ČR a v Německu až do úrovně poplatku, jehož výše může být upravena každých šest měsíců. Na konci května 2024 však Německo deklarovalo záměr od 01.01.2025 tento poplatek zrušit.

2.3 Odvod a kompenzace

S ohledem na vládní cenové stropy pro neregulovanou komoditní složku cen elektřiny a plynu (viz výše) byly ERÚ svěřeny kompetence v oblasti kompenzace obchodníků s elektřinou a plynem (nařízení vlády č. 5/2023 Sb.) a kompenzace na ztráty elektřiny a plynu v distribučních soustavách (nařízení vlády č. 463/2022 Sb.). ERÚ odpovídá za ověření správnosti údajů z žádosti o kompenzaci a poskytnutých podkladů.

V návaznosti na významný nárůst cen energií na trzích v roce 2022 stanovil energetický zákon pro výrobce elektřiny povinnost odvodu z nadměrných příjmů od prosince 2022 do konce roku 2023. ERÚ byl určen správcem odvodu z nadměrných příjmů a dále i odvodu z nesprávně vyplacené kompenzace.

Zásadní část prací na nové agendě proběhla právě v roce 2023, kdy byla zahájena samotná činnost v souvislosti se zajištěním odvodu a ověření kompenzací. Rozšíření agendy ERÚ nutně vyústilo ve změnu systemizace a vytvoření nového oddělení, které vykonává veškeré činnosti spojené s touto agendou, avšak bez navýšení počtu zaměstnanců či finančních prostředků rozpočtu ERÚ.

Zpočátku byla zásadní zejména aktivní účast na přípravných jednáních k návrhům příslušné nově vznikající legislativy, nastavení interních postupů správy odvodu a kompenzací spolu s vytvořením modulů, potřebných pro výkon agendy a tvorbou interaktivního formuláře hlášení odvodu a kontrolních systémů pro kompenzace jak na ztráty distribučních soustav, tak dodavatelů. Tyto práce budou intenzivně pokračovat v roce 2024 v souvislosti s přípravou vyúčtování odvodu a vypořádáním kompenzací za rok 2023.

V rámci výkonu těchto nových agend se ERÚ potýkal při ověřování odvodových hlášení i žádostí o kompenzace s velmi složitým systémem výpočtů a mimořádným množstvím dat, proto musel v závěru roku 2023 přistoupit k dalším organizačním změnám a obě agendy personálně posílit, čímž byl nucen omezit činnosti na jiných kontrolních agendách ERÚ.

V rámci agendy odvodu z nadměrných příjmů byly měsíčně zpracovány nižší stovky hlášení a s nimi související administrativa odpovídající náročnosti totožné s činností finančních úřadů, za aplikace daňového řádu, který dosud v portfoliu činností ERÚ nefiguroval. V další fázi se ERÚ bude zaměřovat na kontrolu detailů podání jednotlivých poplatníků, která procesně koresponduje s daňovou kontrolou standardně prováděnou finančními úřady avšak za využití detailních odborných znalostí ERÚ (např. záznamů o transakčních a fundamentálních datech od účastníků velkoobchodního trhu).

U kompenzací bylo měsíčně ověřováno průměrně 160 žádostí (za obě nařízení vlády) spolu s přibližně 600 přílohovými soubory s podrobnými daty k jednotlivým odběrným místům (OM). Byla ověřována zálohová měsíční data průměrně k 3,6 mil. OM.

V rámci ročního vypořádání kompenzací bude nutné ověřit přibližně 150 žádostí (pouze nařízení vlády č. 5/2023 Sb.) s ročními souhrny dat a v nich pak v detailu půjde o 1 800 měsíčních závěrečných žádostí o kompenzaci a 5 500 přílohových souborů s podrobnými údaji k jednotlivým odběrným místům. Pro představu to přibližně znamená zpracování a kontrolu údajů a výpočtů za 4 mil. OM (jedná se o odhad vycházející z poskytnutých měsíčních zálohových kompenzací za rok 2023).

Po vypořádání kompenzací se v další fázi, obdobně jako u odvodu z nadměrných příjmů, bude ERÚ zaměřovat na kontrolu detailů jednotlivých žádostí, které procesně korespondují s daňovou kontrolou standardně prováděnou finančními úřady za využití specifických odborných znalostí ERÚ.

3 OCHRANA SPOTŘEBITELE V ENERGETICKÝCH ODVĚTVÍCH

Agendu ochrany spotřebitele pojímá ERÚ komplexně, proto v roce 2023 plnil nejen povinnosti, které mu přímo ukládá energetický zákon (dozorová činnost či rozhodování spotřebitelských sporů), ale ve zvýšené míře se též zaměřoval na poradenství, osvětu a obecně informovanost široké veřejnosti. Využíval k tomu jak vlastní kanály a nástroje, tak komunikaci prostřednictvím médií. Kromě toho se ERÚ věnoval individuální komunikaci se spotřebiteli, respektive poskytování pomoci v konkrétních situacích.

Napříč všemi činnostmi ERÚ v roce 2023 nejčastěji řešil problémy s vyúčtováním a platebními podmínkami. Ty stály za takřka polovinou z celkového počtu podání, tedy všech neformálních dotazů či podnětů, které ERÚ obdržel. S ohledem na zastropování cen elektřiny a plynu v roce 2023 nedocházelo ve velké míře k jednostranným změnám smluv, jako tomu bylo v předchozích dvou letech. Spotřebitelé se na ERÚ obraceli ohledně nesprávně nastavené výše zálohových plateb, které způsobovaly vysoké přeplatky ve vyúčtování.

Oživení trhu s sebou přineslo zvýšený zájem spotřebitelů o změnu dodavatele a s tím související téma ukončení smlouvy (odstoupením od smlouvy či výpovědí), včetně případného uplatňování smluvních sankcí. Vedlo rovněž k aktivizaci zprostředkovatelů, jejichž činnost byla v roce 2022, kdy dodavatelé neusilovali o nové zákazníky, fakticky v útlumu. Na konci prvního čtvrtletí 2023 ERÚ varoval před podomním prodejem, který zprostředkovatelé opět začali praktikovat. Nutno však podotknout, že stížností na zprostředkovatele byl oproti dobám před energetickou krizí a zavedením registru zprostředkovatelů pouze zlomek.

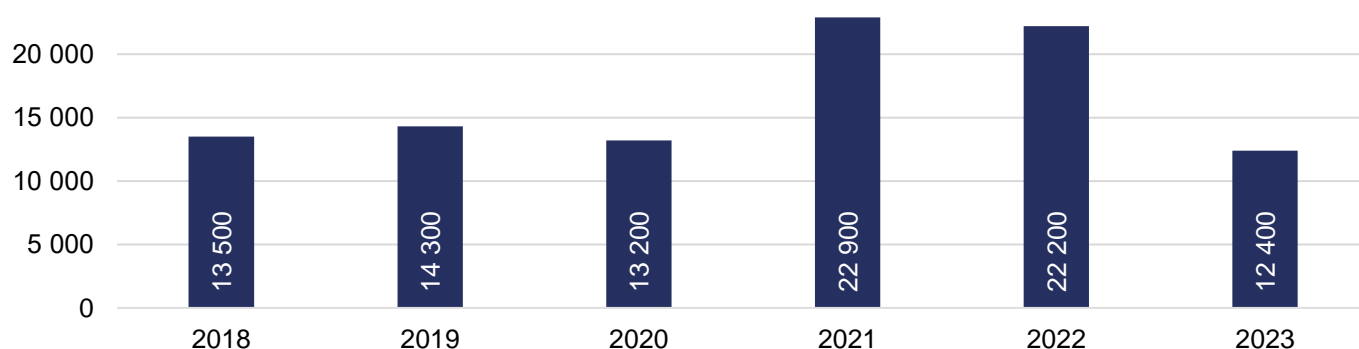
3.1 Spotřebitelská podání

Celkový počet spotřebitelských podání se meziročně snížil na 12 410 (oproti 22 198). V roce 2022 byl s cílem zefektivnění poradenské činnosti využíván systém automatické e-mailové odpovědi. Ta obsahovala řešení nejčastějších problémů, se kterými se spotřebitelé potýkali. V roce 2023 již tato automatizovaná forma komunikace nebyla dostatečná, neboť charakter podání se výrazně změnil, jejich specifičnost vyžadovala ze strany ERÚ individuální přístup. Podání bylo sice méně, ale byla náročnější na zpracování. Kapacita ERÚ, který postrádá zákaznická centra a telefonní operátory, tak byla opět na hranici personálních možností úřadu.

Největší skupina spotřebitelských podání se týkala nevystavených vyúčtování a nevyplacených přeplatků, zejména u specifické skupiny dodavatelů. Zároveň klesla ochota těchto dodavatelů s ERÚ komunikovat a hledat smírné řešení se spotřebiteli v neformální rovině. To vedlo k nárůstu množství rozhodovaných sporů. V druhé polovině roku 2023 pak vzrůstal počet dotazů na možnosti řešení situace spotřebitelů po ukončení zastropování cen, kdy se mohla některým spotřebitelům cena skokově zvýšit.

V mnoha případech se podařilo podání vyřešit pouhým vysvětlením problému, odkazem na příslušné právní předpisy nebo poučením o právech spotřebitelů v energetice. V některých situacích ERÚ úspěšně zprostředkoval komunikaci mezi dodavatelem a spotřebitelem, což vedlo ke smírnému řešení sporu. Smírné řešení skrze komunikaci s dodavatelem se zpravidla ukázalo jako nejrychlejší a nejefektivnější cesta k urovnání sporu plynoucího ze smlouvy, předpokládá však především ochotu na straně dodavatele.

Graf 1 Vývoj počtu podání spotřebitelů

Zdroj: ERÚ

3.2 Mimosoudní řešení sporů

Zatímco celkový počet podání v roce 2023 klesal, množství spotřebitelů, kteří chtěli své problémy s dodavatelem či zprostředkovatelem řešit mimosoudní cestou, naopak vzrostl. ERÚ obdržel 628 návrhů na spotřebitelský spor, což představuje meziroční nárůst o bezmála 40 %, v pětiletém srovnání je pak navýšení dokonce devítinásobné.

Také návrhy na spor většinou úzce souvisely s vyúčtováním. Nejčastěji ERÚ řešil situace, kdy dodavatelé vyúčtování nevyhotovili, vystavili ho v rozporu se smlouvou, nebo ve lhůtě splatnosti nevyplatili spotřebitelům přeplatky. V posledním jmenovaném případě spotřebitelé sporné řízení využívali k tomu, aby prostřednictvím rozhodnutí získali exekuční titul. Na základě něj pak mohli svůj dluh exekučně vymáhat.

Ze statistik je zřejmé, že postupně roste aktivita i informovanost spotřebitelů, roli mohou hrát také výhody mimosoudního řešení oproti soudnímu sporu. Tedy zejména skutečnosti, že rozhodnutí standardně přichází rychleji a podání návrhu je bezplatné. Nejedná se ovšem o plnohodnotnou náhradu soudu – ERÚ například nemůže určit správnost či nesprávnost zamítnutí reklamace, výše záloh či konkrétní ceny dodávky elektřiny nebo plynu. Nerozhoduje rovněž o nárocích na náhradu škody.

3.3 Dozorová činnost pro oblast ochrany spotřebitele – kontrola

Zcela zásadní význam pro posílení ochrany spotřebitele v energetice má výkon kontrolní činnosti ERÚ v oblasti dodržování povinností dodavatelů stanovených zejména energetickým zákonem, zákonem o ochraně spotřebitele a zákonem o cenách.

Přehled kontrol vychází z počtu zahájených či ukončených kontrol, které byly provedeny podle kontrolního řádu (ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb.), přičemž je vyznačeno v kolika případech se výkon dozoru týkal jednání dodavatele ve vztahu ke spotřebitelům. Přijatá podání jsou v rámci šetření vyhodnocena, a pokud je zjištěn nežádoucí stav plně doložen, přistupuje ERÚ k přímému zahájení řízení o přestupku.

Předmětem kontrol a šetření jsou nekalé obchodní praktiky (zejména uvádění nepravdivých informací při změně ceny, obchodních podmínek či změně dodavatele), nebo nedodržení standardních postupů při jednání dodavatelů se zákazníky (nevystavená či pozdní vyúčtování, neuhrazené přeplatky, nevyřízené reklamace, nesprávná vyúčtování, bezdůvodné navýšení záloh nebo ukončení dodávek, aniž by u zákazníka došlo k neoprávněnému odběru).

Tabulka 1 Počet kontrol a počet šetření předaných k sankčním řízením

Kontroly	Celkem	z toho za účelem ochrany spotřebitele
zahájené	291	41*
dokončené	310	30*
Šetření pro porušení zákona celkem, z toho dle	349	z toho za účelem ochrany spotřebitele
energetického zákona	271	174
zákona o ochraně spotřebitele	77	77
zákona o cenách	1	0

Zdroj: ERÚ

*V rámci jedné kontroly jsou řešeny případy desítek odběrných míst, u nichž jsou evidovány shodné znaky jednání obchodníka.

U více než 25 % případů, kde bylo zjištěno nedodržení zákona o ochraně spotřebitele, bylo zároveň zjištěno nedodržení povinností obchodníka vůči zákazníkovi/spotřebiteli vyplývajících z energetického zákona.

3.4 Sankční řízení

Na kontroly navazuje v některých případech sankční řízení, kde ERÚ rozhoduje o uložení pokut, přičemž v rámci jediného řízení nezřídka řeší přestupky dodavatele vůči desítkám i stovkám zákazníků.

V roce 2023 nabyly právní moci rozhodnutí o přestupcích páchaných v předchozích krizových letech, a ERÚ tak pravomocně udělil pokuty ve výši 8,5 mil Kč. Sankce za dalších 11 mil. Kč jsou zatím nepravomocné, je u nich vedeno řízení o rozkladu.

Nejvyšší pravomocnou pokutu ve výši 2 240 000 Kč obdržela v roce 2023 Lidová energie s.r.o., která se provinila pozdním vyúčtováním dodávek energií. Další dvě více než milionové pokuty se týkaly užití nekalé obchodní praxe, konkrétně nedodržení fixní ceny. Sankce za ně byly stanoveny BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. (2 170 000 Kč) a TGC Energie s.r.o. (1 500 000 Kč). (Ostatní sankční řízení kapitola 9.2.5.)

3.5 Prevence a osvěta

ERÚ se zaměřuje rovněž na zvyšování informovanosti zákazníků v oblasti jejich práv a povinností v energetice, přičemž hlavní cílovou skupinou osvěty jsou jako slabší strana smluvních vztahů spotřebitelé. Oslovuje je jak přímo – informačními materiály na vlastních komunikačních kanálech (web ERÚ, profily ERÚ na sociálních sítích) a webinářích, tak prostřednictvím médií a školení relevantních organizací a institucí.

3.5.1 Plošné informování

Obecně ERÚ usiluje o to, aby se informace o dění na energetickém trhu dostaly k co nejširšímu publiku. Kromě již zmíněného poradenství proto zvýšil množství příspěvků preventivního rázu, které byly věnované modelovým situacím, do nichž se spotřebitelé hojně dostávají nebo dostávat mohou. Rady a tipy zveřejňoval na svém webu a svých sociálních sítích (Facebook, LinkedIn a X, dříve Twitter). Velmi efektivní byla v tomto ohledu také komunikace prostřednictvím médií, která čerpala jak z tiskových zpráv úřadu, tak právě z tematických textů na oficiálních kanálech ERÚ.

V polovině srpna 2023 ERÚ spustil kampaň Aktivně na energie (#AktivneNaEnergie), která tyto informačně-osvětové materiály propojovala.

Základní platformou byl web ERÚ, kde byly zveřejňovány jak tiskové zprávy, tak kompletní články, rady, výzvy či varování, ale také odpovědi na často kladené dotazy. Sociální sítě pak na tyto texty se zdůrazněním jejich hlavní myšlenky odkazovaly. Pozornost byla věnována zejména vyúčtování. ERÚ zpracoval návod, jak se v něm vyznat, a rady, co dělat v případě, že dodavatel spotřebiteli odmítá vrátit přeplatek. Ohlas zaznamenalo desatero rad před uzavíráním nové smlouvy a stranou zájmu nezůstávaly ani oblasti, v nichž ERÚ přímo pomoci nemůže. Nejvýraznějším počinem bylo v tomto kontextu spuštění srovnávací nabídky dodavatelů elektřiny a plynu – ten se stal důležitou pomůckou při úvahách o změně dodavatele.

Ve spolupráci s Jihlavskými listy připravil ERÚ pro spotřebitele poradnu sestávající z odpovědí na nejčastěji kladené dotazy, radní Markéta Zemanová se pravidelně účastnila pořadu České televize Sama doma. Zásadní jsou pro informovanost veřejnosti rozhovory členů Rady ERÚ v mainstreamových médiích a pasivní mediální komunikace, konkrétně rady v situacích, které respondenti konkrétních médií nedokázali efektivně řešit.

3.5.2 Webináře a spolupráce s externími partnery

ERÚ se i v roce 2023 účastnil řady konferencí a osvětových akcí zaměřených na práva spotřebitelů. Část spotřebitelských seminářů organizovaných pro Národní radu osob se zdravotním postižením ČR, Svaz měst a obcí ČR (SMO ČR) nebo Národní síť Místních akčních skupin byla zaměřena přímo na spotřebitele, část pak odborně na zástupce spotřebitelských organizací (např. Asociace občanských poraden), ale také zástupce měst a obcí, tj. osob, které jsou v denním kontaktu se spotřebiteli.

Spolupráce s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR zahrnovala také pravidelné publikování článků se spotřebitelskou tematikou. Samosprávám, jakožto důležitým partnerům občanů, ERÚ informace zprostředkoval prostřednictvím SMO ČR a Národní sítě zdravých měst ČR.

ERÚ se i nadále věnoval pořádání webinářů (on-line přednášek) s prostorem pro dotazy účastníků, jež si získaly oblibu odborníků, studentů vysokých škol i široké veřejnosti. Ve spolupráci se SMO ČR se konaly webináře jak pro spotřebitele, tak pro obce.

3.6 Zprostředkovatelé

Od 01.07.2022 má ERÚ dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. t)] pravomoc provádět registraci zprostředkovatelů, na základě podané žádosti vede řízení o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele.

V roce 2023 bylo na ERÚ doručeno celkem 198 žádostí o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele, z těchto žádostí bylo 189 oprávnění uděleno, 9 správních řízení bylo zastaveno. Vzhledem k velkému množství žádostí, které byly doručeny na konci roku 2022 z důvodu přechodného ustanovení energetického zákona, se v roce 2023 zpracovávaly také tyto žádosti.

Přehled všech platných udělených oprávnění je obsažen v registru zprostředkovatelů⁶, který byl k tomuto účelu zřízen a spuštěn 01.07.2022. K problematice zprostředkovatelů vydal ERÚ stejnojmennou digitální⁷ i tištěnou brožuru.

3.7 Výkladová stanoviska

V koncepční rovině ERÚ posiloval ochranu spotřebitele nejen řadou návrhů na legislativní úpravy energetického zákona, ale také vydáním výkladových stanovisek. Výkladová stanoviska regulátor zpracovává návodně zejména pro dodavatele energie a zákazníky tak, aby nedocházelo k možným interpretačním problémům k ustanovením právních předpisů v oblasti působnosti ERÚ. ERÚ tím informuje účastníky trhu o přístupu, který bude zohledňovat ve své rozhodovací činnosti. Výkladová stanoviska však nejsou ani právním předpisem, ani individuálně závazným správním rozhodnutím.

V průběhu roku 2023 ERÚ vydal dvě výkladová stanoviska⁸:

- výkladové stanovisko ERÚ č. 1/2023 k problematice neoprávněného odběru elektřiny nebo plynu při opakovaném neplnění platebních povinností, v rámci kterého ERÚ informoval účastníky trhu o přístupu, který bude zohledňovat ve své rozhodovací činnosti, bude-li se jednat o případy posuzování oprávněnosti omezení či přerušování dodávek energií,
- výkladové stanovisko ERÚ č. 2/2023 k problematice zániku závazku dodávky nebo sdružených služeb dodávky elektřiny či plynu při úmrtí jednoho z manželů, jehož předmětem bylo poskytnutí výkladu k problematice trvání smlouvy o dodávce nebo o sdružených službách dodávky v případě úmrtí.

3.8 Dozorová činnost nad velkoobchodním trhem – REMIT

Úkolem REMIT je zamezit zneužívání energetického trhu (zejména se jedná o zákaz obchodování zasvěcených osob a zákaz manipulace s trhem) a podpořit spravedlivou hospodářskou soutěž. REMIT tak má zásadní roli pro dozorovou činnost ERÚ. REMIT také stanovuje povinnost účastníků trhu zaregistrovat se do Národního registru účastníků trhu (CEREMP) a udržovat údaje aktuální, oznamovat ACER transakce, včetně příkazů k obchodování, a fundamentální data a zveřejňovat důvěrné informace.

V průběhu roku 2023 se ERÚ zaměřil především na sledování vývoje v rámci připravovaných změn v nařízení REMIT, jejich očekávaný dopad na českou legislativu a rovněž i dopad na účastníky trhu s energií. K zásadním změnám patří rozšíření spolupráce, a to v několika rovinách – mezi národními energetickými regulátory navzájem, mezi národními energetickými regulátory a evropskými institucemi a finančními daňovými orgány. Další důležitou oblastí změn jsou definice pojmů, a to pro důvěrné

⁶ Registr zprostředkovatelů na [webu ERÚ](#).

⁷ Brožury, návody a praktické informace na [webu ERÚ](#).

⁸ Výkladová stanoviska ERÚ na [webu ERÚ](#).

informace, obchodování na základě důvěrných informací, manipulace s trhem, registrovaný mechanismus pro podávání zpráv, platforma pro důvěrné informace, PPAT nebo organizované tržní místo.

Dále se ERÚ v uplynulém roce zaměřoval na zajištění mechanismu pro sdílení dat mezi ACER a ERÚ, zajištění dostatečné úrovně důvěrnosti a zkvalitnění metod pro zpracování sdílených dat.

3.9 Mezinárodní spolupráce na ochraně spotřebitele

Zásadní roli v rámci evropské spolupráce regulátorů na ochraně spotřebitelů sehraává pracovní skupina pro oblast spotřebitele a maloobchodních trhů (CRM) v rámci CEER. Skupina v roce 2023 publikovala materiál s názvem *CEER Report Electric Vehicles: Network Management and Consumer Protection*, společnou každoroční zprávu *ACER/CEER Energy Retail and Consumer Protection 2023 Market Monitoring Report* a report *CEER Roadmap to 2025 Well-Functioning Retail Energy Markets: 2022 Self-Assessment Status Report*. Uvedená pracovní skupina CRM a skupina pro oblast maloobchodních trhů ARWG v rámci ACER je navíc spoluvedena zástupkyní ERÚ.

4 ELEKTROENERGETIKA

Během roku 2023 nebyly v ČR zaznamenány žádné významné problémy s přenosem elektrické energie ani s produkcí systémových elektráren. V ČR se však vyrobilo méně elektřiny než v roce 2022. Celková hrubá (brutto) výroba dosáhla hodnoty 76,9 TWh, což představuje meziroční pokles o 7,8 TWh (-9,2 %), což bylo dáno zejména hospodářskými důsledky (pokles poptávky apod.). Na poklesu výroby elektřiny se podílely zejména parní elektrárny, jejichž produkce meziročně klesla o 7,3 TWh (-17,8 %). V opačném směru působily zejména fotovoltaické elektrárny, které vyrobily o 0,4 TWh (+16,2 %) více, a to v důsledku masivního připojování zejména nelicencovaných výroben, kterého jsme svědky v posledních letech.

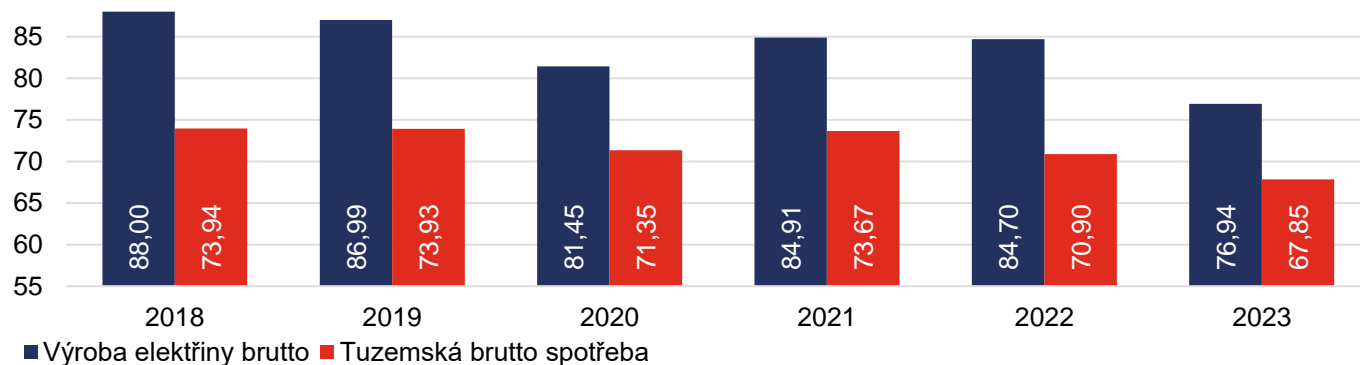
S přihlédnutím k tlaku na úspory tuzemská netto spotřeba elektřiny klesla na hodnotu 58,3 TWh (-3,5 %). Pokračuje tak trend klesající spotřeby. Ke snížení došlo u všech kategorií odběru, nejvíce u velkoodběru z hladiny VN o 0,9 TWh (-4,1 %), následovaného maloodběrem domácností, kde byl pokles o 0,3 TWh (-2,1 %). Mezi příčiny poklesu zejména u maloodběru domácností patří od léta 2022 probíhající kampaně vlády zaměřené na úsporné chování spotřebitelů. Největší motivací k šetření s elektřinou byla zejména v první polovině roku 2023 nepochybně její vysoká cena.

Na poklesu spotřeby elektřiny se rovněž projevila povinnost dle nařízení (EU) 2022/1854 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie, snížit hrubou spotřebu elektřiny minimálně o 5 % během konkrétních hodin špičky, které byly stanoveny v prosinci roku 2022 ERÚ. Toto opatření bylo zavedeno ve členských státech na období od 01.12.2022 do 31.03.2023. Celková úspora ve vymezených časech činila pro dané období ve srovnání s průměrem z předchozích let 6,5 %.

Z hlediska řízení elektrizační soustavy mělo velký podíl na pozitivním průběhu roku 2023 zavedení vládních opatření ke stimulaci poptávky, například zavedení vládních stropů na cenu elektřiny.

Trendem zejména druhé poloviny roku 2023 byla výrazná podpora decentralizace výroby elektřiny zapojováním malých výroben z OZE a příprava legislativního rámce pro rozvoj komunitní energetiky.

Graf 2 Vývoj výroby a spotřeby elektřiny [TWh]

Zdroj: ERÚ

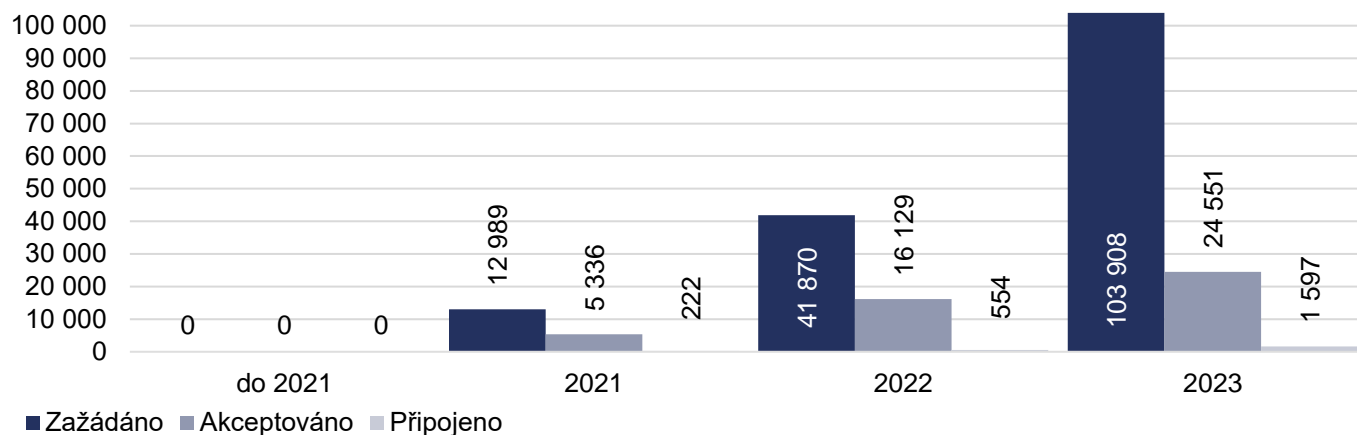
4.1 Infrastruktura, regulace sítě a technické fungování

Provoz, obnova a rozvoj elektrizační sítě ČR je zabezpečován na několika úrovních. Na napěťových hladinách 220 kV a vyšší zabezpečuje kvalitu a spolehlivost dodávek elektřiny provozovatel přenosové soustavy. Na napěťových hladinách 110 kV a nižší zabezpečují kvalitu a spolehlivost dodávek elektřiny provozovatelé distribučních soustav. Na území ČR působí čtyři provozovatelé regionálních distribučních soustav a 259 provozovatelů lokálních distribučních soustav. Ve srovnání s rokem 2022, kdy bylo 261 aktivních licencí na distribuci elektřiny, nedošlo k výrazné změně v počtu jejich držitelů (263 aktivních licencí v roce 2023). Dochází však k rozšiřování distribučních území, tj. roste počet vymezených území, kdy ve srovnání s rokem 2022 (784 vymezených území) došlo k nárůstu o cca 9 % na 853 vymezených území. Tento trend lze přisuzovat například zřizování menších lokálních distribučních soustav v rámci bytových komplexů, obchodních areálů nebo průmyslových podniků.

V roce 2023 probíhal průběžný monitoring rozvoje distribučních sítí. ERÚ v rámci svých pravomocí prováděl sběr dat od provozovatelů distribučních sítí, a to v ohledu kvality a úrovně prováděné údržby,

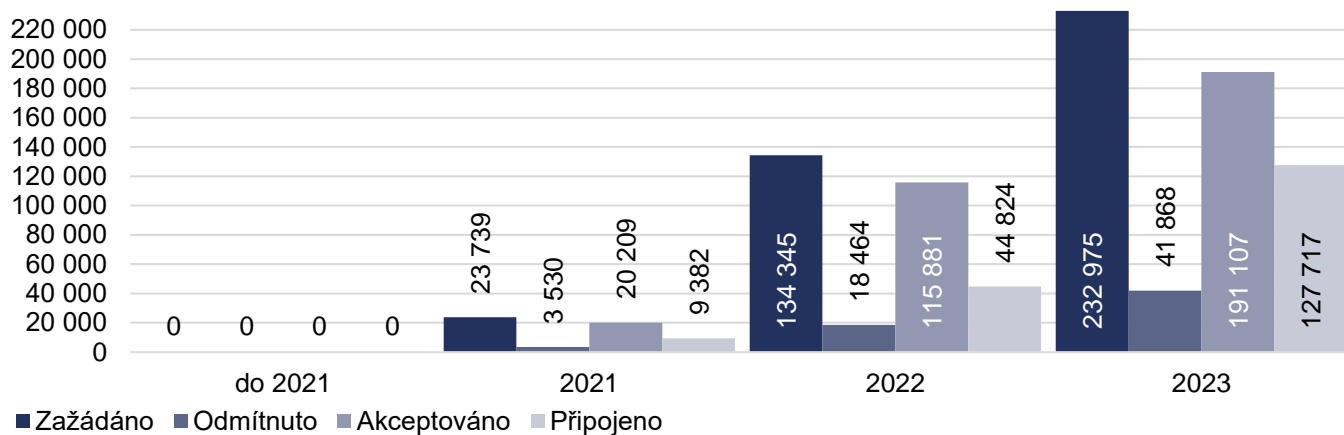
a také úrovně připojování nových výrobních zdrojů. Co se týče vyhodnocení dat o prováděné kvalitě a úrovni údržby, ERÚ očekává, že úvodní vyhodnocení bude provedeno v prvním čtvrtletí roku 2025, kdy bude dostupná časová řada za alespoň dva po sobě jdoucí roky. V případě úrovně připojování nových výrobních zdrojů lze dle předběžných výsledků vyhodnocení dat za období od roku 2021 do roku 2023 uvést, že bylo podáno bezmála 233 000 žádostí o připojení nových výroben elektřiny (s celkovým požadovaným instalovaným výkonem na všech napěťových hladinách necelých 104 GW), přičemž odmítnuto za toto období bylo okolo 38 000 žádostí (s celkovým požadovaným instalovaným výkonem vyšším než 76,5 GW), akceptováno okolo 188 000 žádostí (s celkovým požadovaným instalovaným výkonem okolo 27,5 GW) a připojeno okolo 128 000 (s celkovým instalovaným výkonem necelých 1,6 GW)⁹. Výrazný růst, který je zaznamenán v tomto období, lze připisovat intenzivní dotační politice na podporu rozvoje využívání a vyšší míry penetrace OZE pro výrobu elektřiny.

Graf 3 Připojení kumulativně [MW]

Zdroj: ERÚ

Graf 4 Připojení kumulativně [ks]

Zdroj: ERÚ

Technickou regulaci zajišťuje ERÚ primárně prostřednictvím vyhlášek a schvalováním provozních dokumentů dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. g)]. V roce 2023 vedl ERÚ šest veřejných konzultačních procesů k návrhům řádů provozovatelů soustav, přičemž nejvýznamnější změny byly provedeny v oblasti zajišťování služeb výkonové rovnováhy prostřednictvím agregace výrobních modulů. ERÚ rovněž provedl významnou úpravu vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou (kapitola 9.1.1.4).

⁹ Do období 2021–2023 jsou zahrnuty i žádosti o připojení výroben elektřiny a nově připojené výroby elektřiny akceptované z let do roku 2021. Rovněž akceptované žádosti o připojení výroben elektřiny v letech 2021–2023 mohou být připojeny až v dalších letech, tj. 2023 a dále.

ERÚ se i v roce 2023 účastnil pracovních jednání k Národnímu akčnímu plánu pro chytré sítě (NAP SG), jež mají za cíl připravovat elektroenergetiku na nové trendy.

Na úrovni mezinárodních pracovních skupin probíhala společná koordinace implementace požadavků síťových kodexů a rámcových pokynů. Zejména se jednalo o požadavky vyplývající z nařízení (EU) 2015/1222, 2016/1719, 2017/1485 a 2017/2195. V roce 2023 probíhaly práce spojené s plněním povinností stanovených nařízením (EU) 2019/943. V této souvislosti ERÚ využil ustanovení tohoto nařízení a udělil výjimku provozovateli přenosové soustavy podle čl. 6, dle kterého má možnost nakoupit určitou část služeb výkonové rovnováhy nejen na denním trhu s regulační energií, ale i v rámci dlouhodobých aukcí (maximálně na jeden rok dopředu). Další činnosti byly zaměřeny na řízení synchronní evropské elektrizační soustavy, přičemž mimořádná pozornost byla věnována fungování evropských platform pro přeshraniční nákup služeb výkonové rovnováhy (PICCASO a MARI) a fungování Regionálních koordinačních center. Zástupci ERÚ se rovněž účastnili diskuzí k přípravě novel přípojovacích kodexů sítě a k návrhu nového kodexu sítě zaměřujícího se na stanovení podmínek pro fungování strany poptávky na trhu s elektřinou.

4.1.1 Desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy v ČR 2023–2032

4.1.1.1 Průběh schvalovacího procesu

Provozovatel přenosové soustavy, ČEPS, a.s., předložil ERÚ ke schválení Desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy ČR 2023–2032 v únoru 2023. V rámci schvalovacího procesu byl v únoru 2023 rovněž zahájen konzultační proces v rámci něhož byly vypořádány přijaté připomínky. ERÚ byl jedním z připomínkujících subjektů tohoto dokumentu a v rámci jeho posouzení se zaměřil zejména na posouzení souladu národního plánu rozvoje přenosové soustavy s Evropským plánem rozvoje přenosové soustavy, a zda scénáře rozvoje přenosové soustavy dostatečně reflektují aktuální cíle v oblasti rozvoje OZE. V rámci tohoto posouzení se ERÚ rovněž zaměřil na projekty společného zájmu (PCI), které nyní figurují mezi uznanými projekty na pátém seznamu EK. Jedná se zejména o výstavbu vedení na trase Verněřov – Vítkov, Vítkov – Přeštice, Přeštice – Kočín a Kočín – Mírovka. Cílem výstavby vedení je posílit přenos elektřiny na trase západ – jihovýchod.

Plán byl schválen dne 12.06.2023.

Investice do obnovy a posílení přenosové sítě během deseti let převyší 80 miliard korun. Investičně nejnáročnější bude rok 2024, kdy ČEPS vydá přes 11,8 miliardy korun. V dalších letech se má objem investic pohybovat mezi šesti až devíti miliardami za rok.

4.1.1.2 Plánované projekty

Většina vedení 400 kV v ČR pochází z let 1959 až 1980 a bude zapotřebí tyto klíčové linky modernizovat a často také posílit zdvojením. Prioritou provozovatele přenosové soustavy je postupná náhrada starších 220kV vedení za modernější 400kV. Většina vedení v rámci těchto projektů bude vystavěna ve stávajícím koridoru, čímž dojde k minimalizaci dopadů na životní prostředí a rovněž k minimalizaci záboru dalšího území.¹⁰

Přestavba dvojitého vedení 220 kV Hradec – Vítkov na dvojité vedení 400 kV Verněřov – Vítkov

Záměr spočívá ve výstavbě dvojitého vedení 400 kV mezi rozvodnami 420 kV Vítkov a Verněřov. Výstavba přispěje k bezpečnému vyvedení výkonu z plánovaných OZE na Karlovarsku a Ústecku a společně s dalšími záměry v oblasti západních Čech významně posílí přenosovou soustavu.

Zdvojení dvou stávajícího vedení 400 kV Prosenice – Nošovice a 400 kV Chrást – Přeštice

Úprava mezi rozvodnami 420 kV Prosenice a Nošovice docílí posílení profilu přenosové soustavy a společně s dalšími záměry v oblasti přispěje k usměrnění a rovnoměrnému rozložení tranzitních toků

¹⁰ Kompletní výčet plánovaných projektů je uveden přímo v plánu.

přes ČR. Dále bude mít pozitivní vliv na rozložení zatížení, čímž zvýší bezpečnost, spolehlivost a efektivnost provozu.

Výstavba dvojitého vedení mezi rozvodnami 420 kV Chrást a Přeštice rovněž povede k posílení profilu přenosové soustavy a významnou měrou přispěje ke zvýšení spolehlivosti vyvedení výkonu stávajících a plánovaných zdrojů koncentrovaných v severozápadní oblasti Čech a společně s dalšími záměry v oblasti přispěje k usměrnění a rovnoměrnému rozložení tranzitních toků.

Modernizace vedení V445/446 na vyšší parametry

Záměr spočívá v modernizaci stávajícího vedení 400 kV mezi rozvodnou Hradec a Röhrsdorf. Realizace zahrnuje pouze úsek na území ČR. Účelem je provést kompletní výměnu vedení za použití takových fázových vodičů, které umožní proudovou zatížitelnost vedení odpovídající straně zahraničního partnera. S ohledem na důležitost tohoto mezinárodního vedení a zkušenostmi ČEPS se spolehlivostí stávajících stožárů vyrobených z oceli ATMOFIX (obchodní název nízkolegované oceli se zvýšenou odolností proti atmosférické korozi) je nutné společně s výměnou vodičů, zemnicích lan a izolátorových závěsů provést i výměnu stávajících ocelových konstrukcí včetně základů. Tento záměr společně s dalšími projekty v oblasti umožní maximálně využít již existující přenosové kapacity vedení na straně zahraničního partnera, a to při zachování spolehlivého a bezpečného provozu soustavy ČR.

Další projekty

S výstavbou nových linek a posilováním stávajících souvisí i výstavba nových transformačních stanic v lokalitách Praha Sever, Milín, Dětmárovice, Leskovice a Malešice.

Desetiletý plán zahrnuje i dlouhodobější plány, přesahující horizont deseti let, které rovněž primárně cílí na obnovu stávajících a výstavbu nových přenosových linek v souladu s dlouhodobou koncepcí odstavování vedení 220 kV a jejich náhradou vedeními 400 kV. V plánu je také posílení přeshraničních vedení se Slovenskem. Posílení hraničních profilů s dalšími okolními zeměmi je tématem probíhajících studií.

4.1.2 Implementace síťových kodexů a rámcových pokynů

Činnosti v rámci mezinárodních pracovních skupin byly ovlivněny probíhající energetickou krizí. V oblasti zdrojové přiměřenosti, toto téma rezonovalo zejména ve smyslu poučení se z nastavených opatření, která byla aktivována v jednotlivých zemích zejména k ochraně zákazníka a podpoře poptávky. Významnou aktivitou související se změnami energetického trhu byla v oblasti zdrojové přiměřenosti také rekalkulace standardů spolehlivosti, která byla realizována ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) a provozovatelem přenosové soustavy ve druhé polovině roku 2023.

V rámci ACER regulátoři připravovali poziční dokumenty zejména k návrhům provozovatelů přenosových soustav, například na doplnění již schválených metodik nebo návrhů metodik nových vyplývajících z nařízení (EU) 2019/943, 2016/1719, 2015/1222, 2017/1485 a 2017/2195.

Z novelizovaných metodik podle nařízení (EU) 2016/1719 je třeba zmínit harmonizovaná pravidla pro přidělování dlouhodobé kapacity (HAR – harmonised allocation rules). V rámci harmonizovaných pravidel byla řešena zásadní problematika nastavení výše zajištění dlouhodobých přenosových práv v aukcích. Změna těchto metodik je nezbytným předpokladem pro umožnění včasné realizace dlouhodobých „flow-based“ aukcí v regionu Core.

V nařízení (EU) 2015/1222 byla pozměněna metodika denních plánovaných výměn (DA scheduled exchanges – day-ahead scheduled exchanges) a metodika rozdělování příjmů z přetížení (CIDM – congestion income distribution methodology). Jedním z nejvíce diskutovaných témat byl přechod na 15 minutový obchodní interval. Od 01.07.2024 začne ČR postupně zavádět přeshraniční obchodování s 15 minutovými produkty. V rámci ČR je přechod na 15 minut provázán s řadou dalších změn: zahájení zasílání měření v 15 minutové granularitě k 01.07.2024 (novela vyhlášky MPO o měření č. 350/2020 Sb.), dopad na hodinový zelený bonus atd. Je třeba také zmínit, že podle nařízení CACM byl operátor trhu znovu určen nominovaným organizátorem trhu s elektřinou v ČR, a to od 01.01.2024 na dobu neurčitou.

Povinnosti dané nařízením (EU) 2017/2195 se v průběhu celého roku týkají obchodního zajištění výkonové rovnováhy a souvisejícími úpravami metodik v tomto smyslu. V oblasti platform pro výměnu a sdílení regulační energie bylo v roce 2023 hlavním tématem připojení jednotlivých členských států do platform

PICASSO a MARI, popřípadě důvody nepřipojení v plánovaném termínu. ČR již je aktivním členem obou platform a z toho důvodu jsou probíhající diskuze pouze teoretické a není třeba v souvislosti s působením v platformách podnikat žádné kroky. Dále probíhají jednání o úpravách a obecně budoucnosti platformy TERRE (výměna regulační energie ze záloh pro náhradu). Také je v jednání přistoupení ČR do platformy ALPACA (výměna regulační zálohy automatické regulace frekvence a výkonové rovnováhy).

Spolupráce v regionální pracovní skupině Core se zaměřovala na novelizaci a schvalování důležitých metodik, které vycházejí z nařízení CACM, FCA a EBGL. Mezi tyto metodiky patří metodika pro rozdělení dlouhodobé přeshraniční kapacity (LTSR – long-term splitting rules), metodika výpočtu kapacity pro časový rámec zajišťování výkonové rovnováhy (BTCC – balancing timeframe capacity calculation), metodika výpočtu denní přeshraniční kapacity v regionu pro výpočet kapacit Core (DA CCM – day-ahead capacity calculation methodology) a metodika výpočtu vnitrodenní přeshraniční kapacity v regionu pro výpočet kapacit Core (ID CCM – intraday capacity calculation methodology). Ke konci roku 2023 probíhaly diskuze především na téma pozměňovacích návrhů metodiky ID CCM ohledně zavedení minimálních kapacit nejenom na denním, ale také na vnitrodenním trhu (minimálně 70 % přenosové kapacity elektrické energie má být k dispozici pro přeshraniční obchodování). Dalšími významnými projednávanými tématy ve skupině Core byly začlenění Švýcarska do metodik výpočtu kapacit a připojení Itálie Sever (Italy North) k regionu Core.

Činnosti dle nařízení (EU) 2022/869 Hlavní směry pro transevropské energetické sítě, byly v roce 2023 ovlivněny zejména vzrůstající tendencí zapojování decentralizované výroby z OZE v celé Evropě. V oblasti desetiletého plánu rozvoje evropských sítí byly revidovány projekty rozvoje elektrizační soustavy a současně projekty v oblasti chytrých sítí (smart grids) související se zamýšlenými změnami s ohledem na aktuální trendy.

4.1.3 Projekty pro rozvoj chytrých sítí a lokální spolupráce

Na území ČR existují tři projekty pro rozvoj chytrých sítí, které provozovatelé distribučních soustav předkládají společně se zahraničními partnery.

ACON Smart Grids je projekt realizovaný EG.D, a.s., a slovenským partnerem Západoslovenská distribuční, a.s. Jeho význam spočívá v rozvoji chytrých sítí a je zařazen na seznam PCI s očekávanou realizací v letech 2018–2024. Zároveň je podpořen z dotačního titulu CEF-Energy s hodnotou investic ve výši 180 mil. EUR. Investiční náklady společnosti EG.D, jsou 90 mil. EUR s očekávanou dotací 50 %. ACON by měl přispět k rozvoji moderních technologií, například větší penetraci OZE, integraci nabíjecích stanic elektromobilů, využití zařízení pro akumulaci elektřiny a rozvoji inteligentní komunikační sítě pro sdílení dat z chytrých zařízení. Cílem projektu je také zvýšení bezpečnosti a stability provozu distribuční sítě v krizových situacích.

Gabreta Smart Grids je dalším stěžejním projektem realizovaným distribučními společnostmi EG.D a v Německu Bayernwerk. V roce 2022 byl projekt zařazen na seznam PCI a dalším krokem bylo podání grantové žádosti v hodnotě 300 mil. EUR a zahájení realizace v roce 2023. Mezi hlavní přínosy projektu patří ekonomicky efektivní elektrizační soustava s nízkými ztrátami a zvýšenou kvalitou a vyšší bezpečností dodávek, lepší integrace OZE, zvýšení kapacity uživatelů sítě a její lepší využití, pozitivní dopad na životní prostředí a v neposlední řadě posílení mezinárodní spolupráce a sdílení znalostí. Projekt Gabreta podpoří přeshraniční spolupráci na úrovni distribuce elektřiny prostřednictvím nového přeshraničního propojení. Konkrétní projektové aktivity rovněž připraví energetickou infrastrukturu na širší přechod na energetiku směřující k intermitentním OZE.

EGI Grid je projektem realizovaným společností ČEZ Distribuce, a usiluje o status PCI. Hlavními partnery projektu jsou polský provozovatel přenosové soustavy a švédský distributor E.ON, dalšími partnery pak provozovatelé distribučních soustav. Cílem projektu je budování inteligentnější a bezpečnější energetické sítě v členských státech, dále vytvoření nového vyššího společného technického standardu pro elektrické trafostanice založeného na technologiích Smart Grid s využitím automatizace a pozorovatelnosti ke zlepšení bezpečnosti sítě a zabezpečení dodávek energie. Projekt chce také dosáhnout zvýšení kapacity sítě pro připojení více OZE a datových center. Prioritou je sdílet síťová data na jedné společné platformě, vizualizace a data (napětí, zatížení, teplota, oblačnost, rychlost větru, připojená výroba OZE, počet zákazníků a velkých datových center) v konkrétních síťových uzlech (stanice VVN a VN), a umožnit prodejům energie, agregátorům a vědecké obci transparentním a nediskriminačním způsobem simulovat

nové produkty trhu s energií (flexibilita). V neposlední řadě chce projekt využívat meteorologických dat ke změně konfigurace sítě k odvrácení negativních dopadů nepříznivých povětrnostních vlivů.

Na úrovni provozovatelů přenosové soustavy probíhala v roce 2023 intenzivní vyjednávání s partnery z Německa a Rakouska ohledně rozšíření lokální spolupráce při zajišťování regulačních záloh pro poskytování služeb výkonové rovnováhy (aFRR). Tato jednání vyústila v předložení třech klíčových metodik regulujících postupy pro přeshraniční sdílení regulační zálohy ke schválení národními regulátory dotčených zemí. Rovněž je nutné zmínit, že v březnu 2023 se stala společnost ČEPS regionálním partnerem v rámci platformy pro zajištění služeb FCR, čímž posílil své portfolio možností pro zajištění této služby, posílil bezpečnost a spolehlivost dodávek a optimalizoval náklady na pořízení služby FCR.

4.1.4 Bezpečná a spolehlivá regulace – kvalita dodávek

Na základě vyhlášky o kvalitě (č. 540/2005 Sb., § 21) ERÚ sleduje úroveň kvality dodávek v distribučních soustavách měřenou ukazateli nepřetržitosti distribuce elektřiny:

- průměrný počet přerušení distribuce elektřiny u zákazníků v hodnoceném období (SAIFI),
- průměrná souhrnná doba trvání přerušení distribuce elektřiny u zákazníků v hodnoceném období (SAIDI)
- a průměrná doba trvání jednoho přerušení distribuce elektřiny u zákazníků v hodnoceném období (CAIDI).

V roce 2023 bylo dosaženo zvýšených hodnot ukazatele nepřetržitosti SAIFI u ČEZ Distribuce, a. s., a to zejména vlivem rozsáhlých výpadků na hladině VVN. U EG.D, a.s., došlo ke zhoršení hodnot obou ukazatelů, a to zejména vlivem nepříznivých povětrnostních podmínek, a u PREdistribuce, a.s., se hodnoty ukazatelů opět vrátily na nižší úroveň, jelikož se již neopakoval tak rozsáhlý výpadek jako v červnu 2022, kdy bylo postiženo cca 40 % zákazníků.

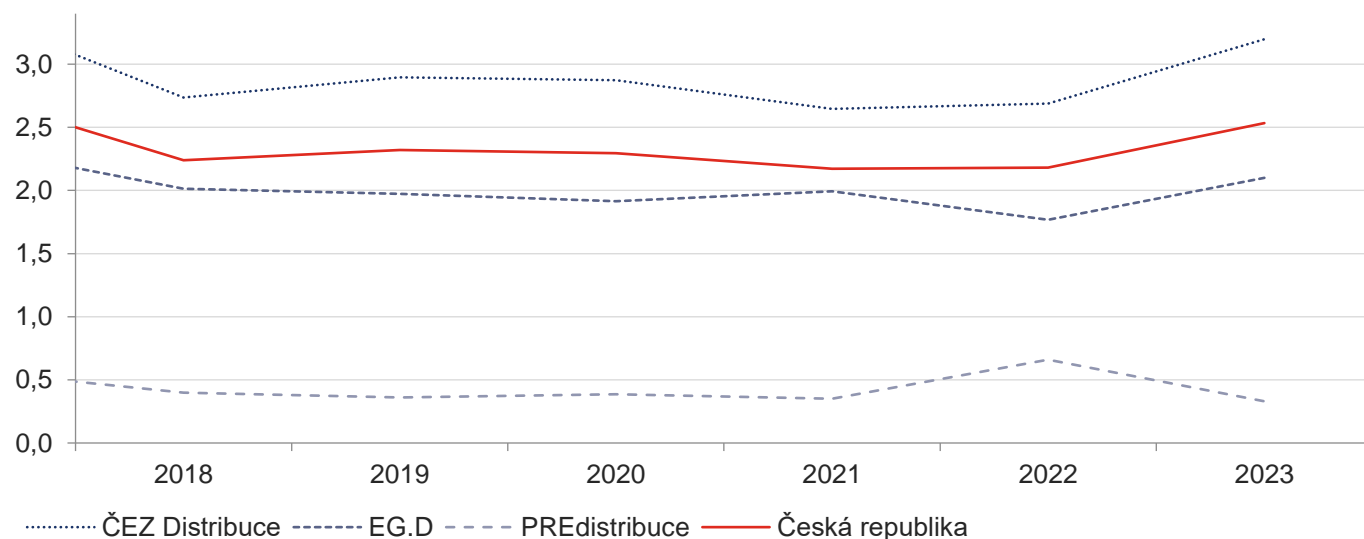
Tabulka 2 Ukazatele nepřetržitosti distribuce elektřiny

Ukazatel	ČEZ Distribuce, a. s.	EG.D, a.s.	PREdistribuce, a.s.	ČR
SAIFI [přerušení/rok]	3,20	2,10	0,33	2,53
SAIDI [min/rok]	298,82	308,98	27,15	264,85
CAIDI [min]	93,46	147,07	81,98	104,60

Zdroj: ERÚ

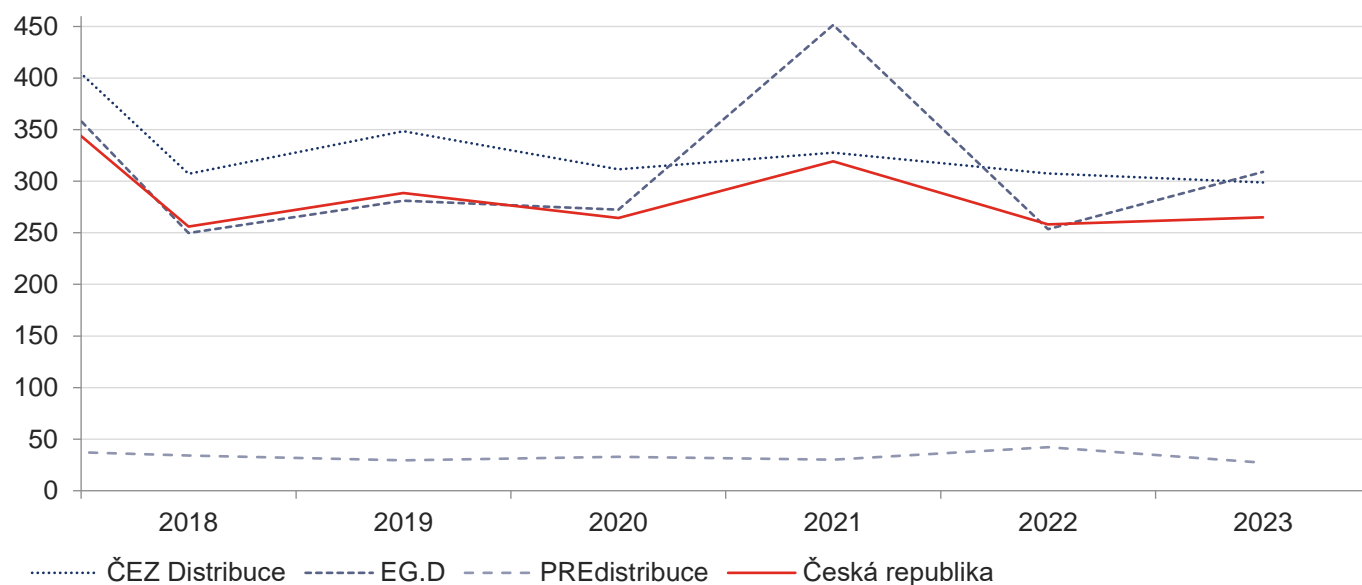
Pozn.: Systémové ukazatele, které zahrnují veškeré kategorie přerušení distribuce elektřiny podle přílohy č. 4 k vyhlášce o kvalitě v elektroenergetice.

Graf 5 SAIFI (přerušení/rok)

Zdroj: ERÚ

Graf 6 SAIDI (min/rok)

Zdroj: ERÚ

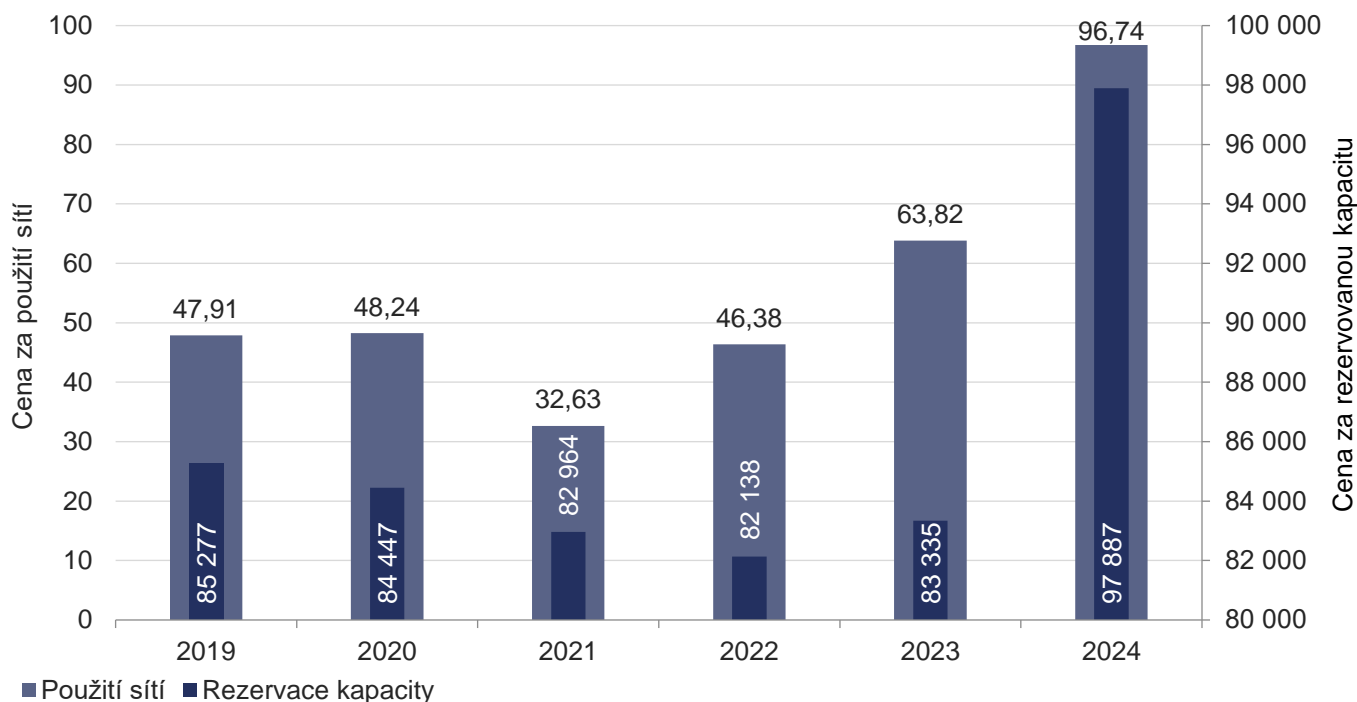
4.2 Cenová regulace – síťové tarify

ERÚ vydal cenové rozhodnutí č. 2/2023 ze dne 27.09.2023, kterým se stanovují ceny za činnost povinně vykupujícího a ceny spojené se zárukami původu, a následně 28.12.2023 bylo vydáno změnové cenové rozhodnutí č. 9/2023 především z důvodu přechodu velké části výrobců z podpory formou zelených bonusů do podpory formou výkupních cen po vydání cenového rozhodnutí č. 3/2023, což umožnilo snížit ceny za činnost povinně vykupujícího pro rok 2024.

Úřad dále vydal cenová rozhodnutí č. 5/2023 a 6/2023 ze dne 29.11.2023, kterými se stanovují ceny za související službu v elektroenergetice. Po navýšení vládní dotace na POZE pro zákazníky připojené na hladinách VVN a VN bylo vydáno změnové cenové rozhodnutí. Následně bylo 28.12.2023 vydáno cenové rozhodnutí č. 9/2023, kterým se mění cenové rozhodnutí č. 2/2023, kterým se stanovují cena za činnost povinně vykupujícího a ceny spojené se zárukami původu a č. 10/2023 ze dne 28.12.2023, které snížilo uvedeným zákazníkům složku ceny na podporu elektřiny z POZE.

Nezvykle vysoký růst průměrné regulované složky ceny elektřiny pro rok 2024 byl zapříčiněn především ukončením významných dotací ze státního rozpočtu, které v roce 2023 zcela kryly náklady na POZE a z větší části pokrývaly i náklady na krytí technických ztrát v soustavách a náklady na služby výkonové rovnováhy. Vláda rozhodla ukončit formu mimořádné podpory zavedené v době energetické krize, a výše uvedené náklady tak byly v roce 2024 opět součástí regulované části ceny elektřiny. Dalším významným faktorem ovlivňujícím regulovanou složku ceny pro rok 2024 zůstává vysoká cena elektřiny na velkoobchodním trhu, která se sice postupně snižuje, ale stále dosahuje vyšších hodnot než v předkrizových letech. ERÚ využil veškerých svých zákonných možností, aby v cenových rozhodnutích pro rok 2024 stanovil regulovanou složku ceny elektřiny tak, aby regulované ceny nadále pokrývaly ekonomicky oprávněné náklady na zajištění spolehlivého, bezpečného a efektivního provozu soustav a zároveň aby nutné nárůsty regulovaných cen elektřiny byly co nejvíce sníženy.

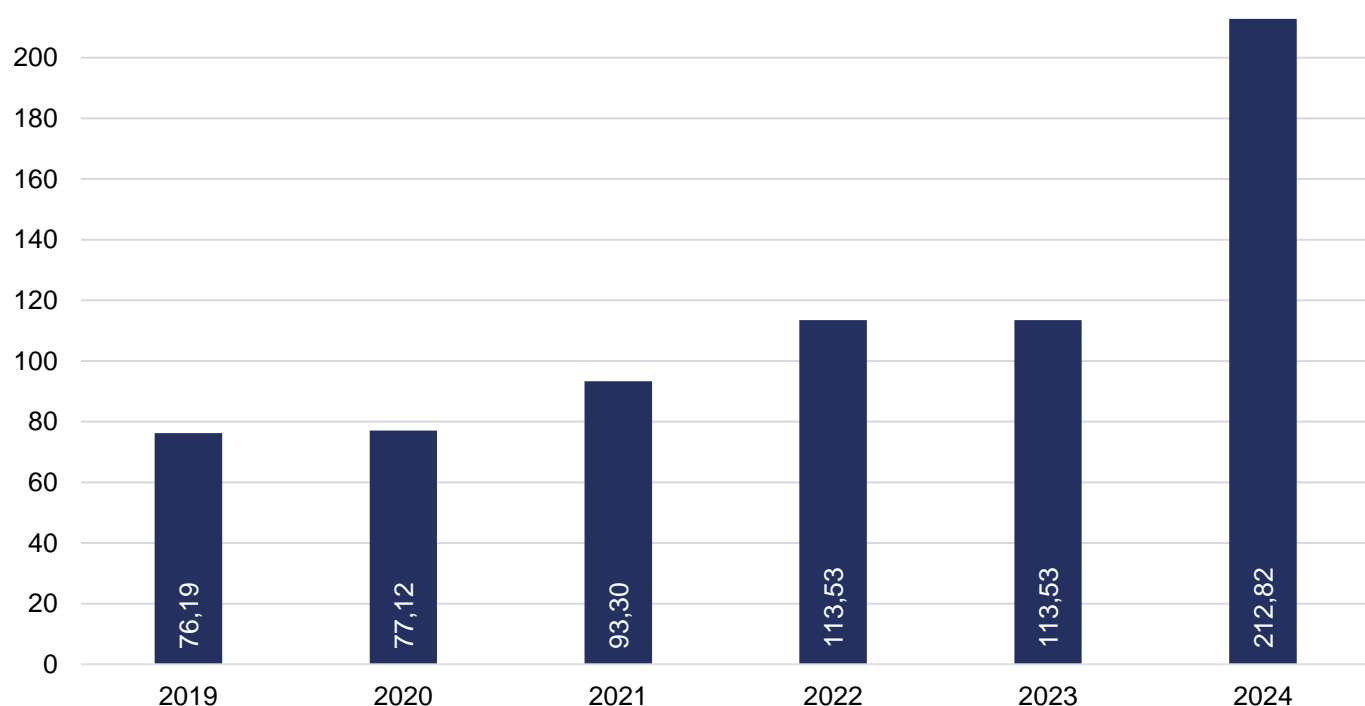
Graf 7 Vývoj ceny za použití sítí přenosové soustavy [Kč/MWh] a rezervovanou kapacitu [Kč/MW/měsíc]

Meziroční změna	2024/2023
Cena za použití sítí	51,6 %
Cena za rezervovanou kapacitu	17,5 %

Zdroj: ERÚ

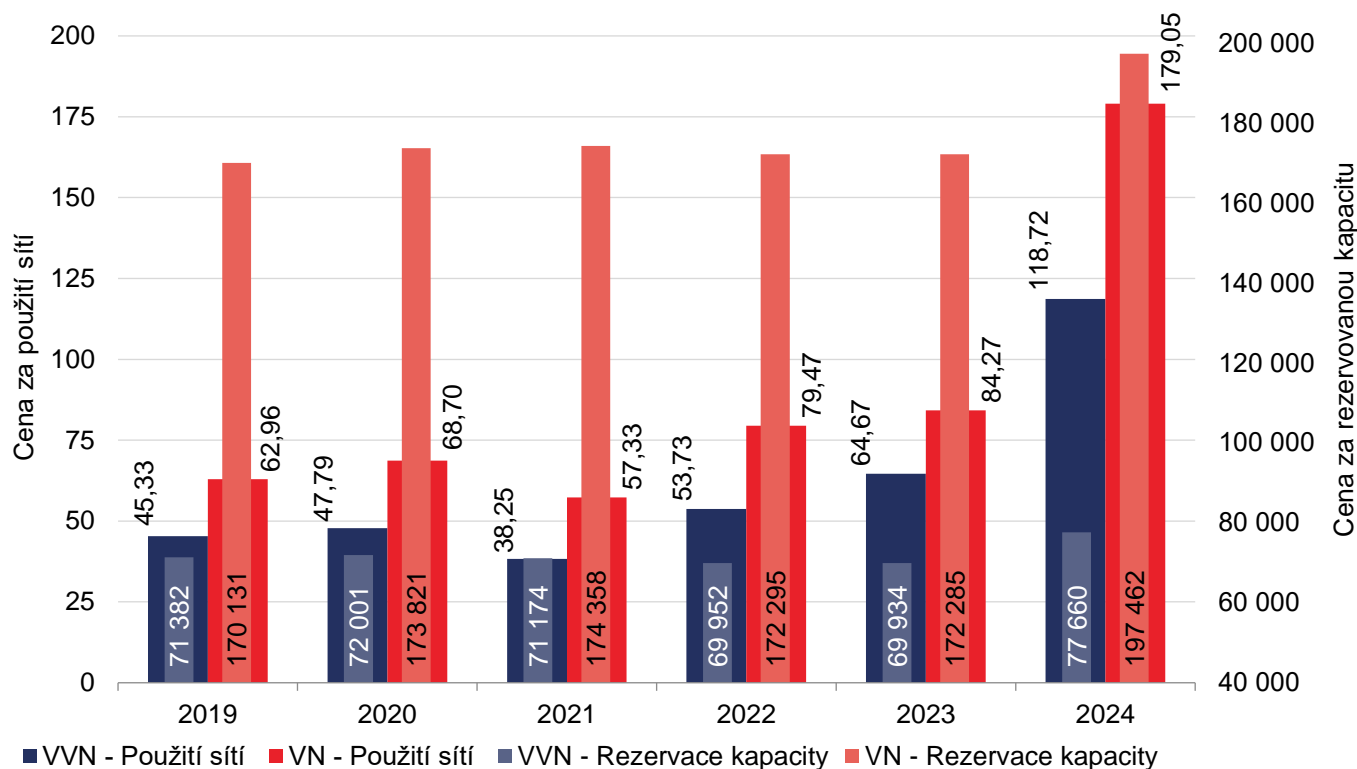
Graf 8 Vývoj ceny za systémové služby [Kč/MWh]

Meziroční změna	2024/2023
Cena za systémové služby	87,5 %

Zdroj: ERÚ

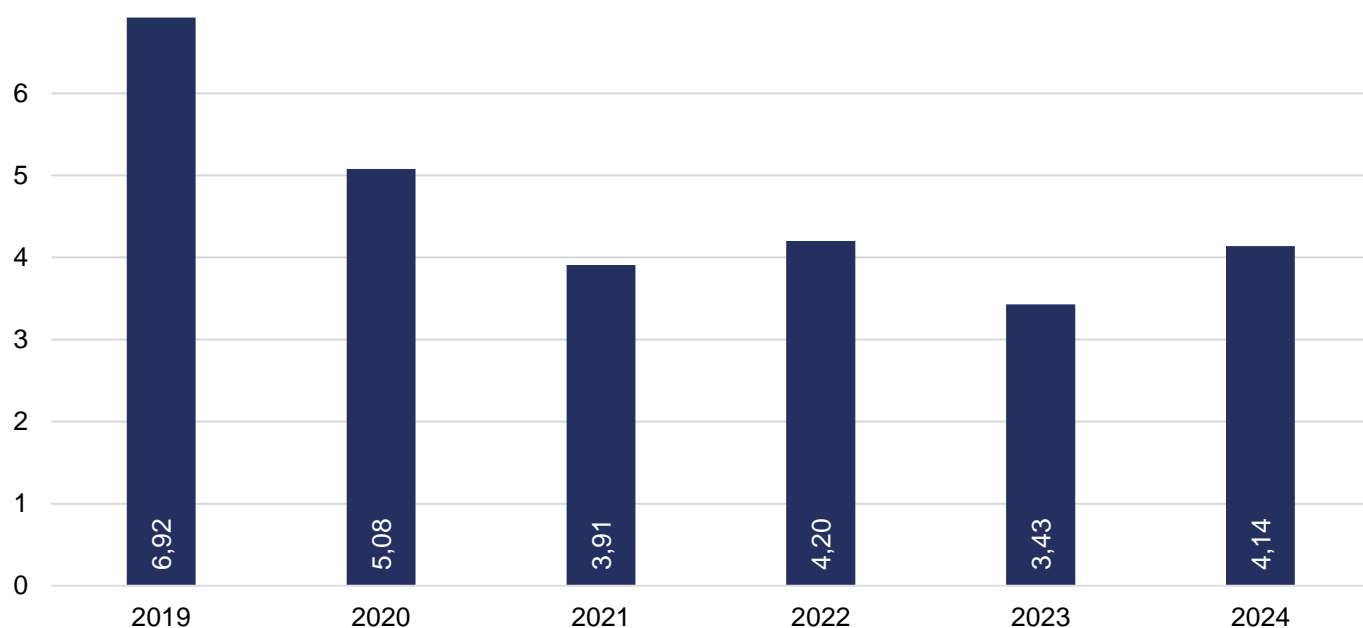
Graf 9 Vývoj ceny za použití sítí distribučních soustav VN a VVN [Kč/MWh] a rezervovanou kapacitu [Kč/MW/měsíc]

Meziroční změna	Napět'ová hladina	2024/2023
Cena za použití sítí	VVN	83,6 %
	VN	112,5 %
Cena za rezervovanou kapacitu	VVN	11,0 %
	VN	14,6 %

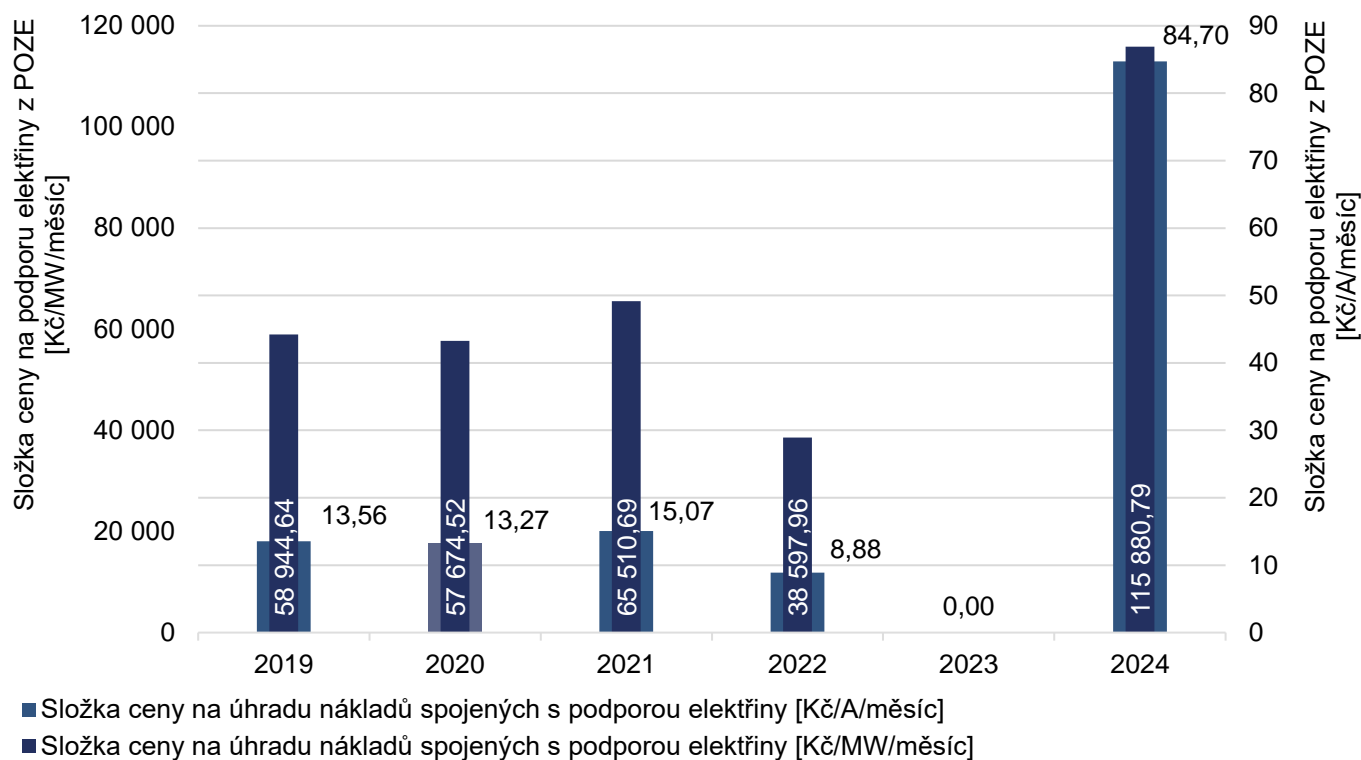
Zdroj: ERÚ

Graf 10 Vývoj ceny za činnost operátora trhu v elektroenergetice [Kč/OM/měsíc]

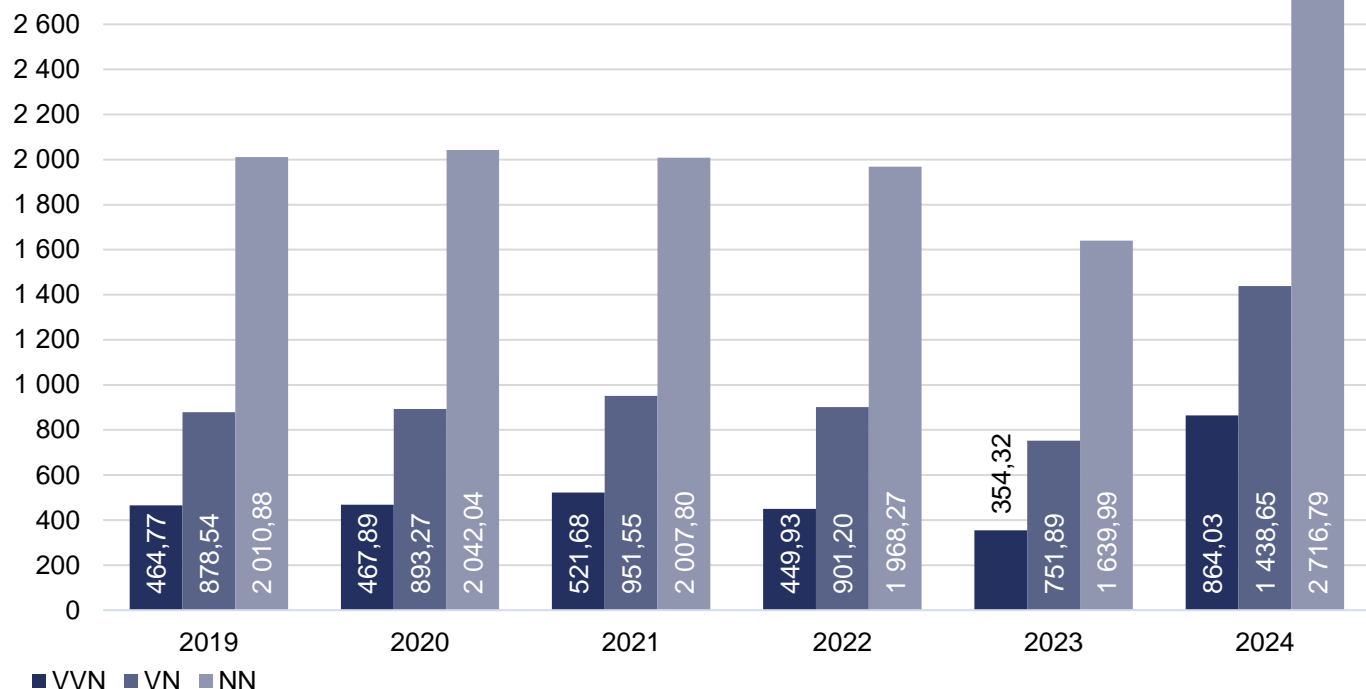
Zdroj: ERÚ

Graf 11 Vývoj ceny na podporu elektřiny z POZE

Zdroj: ERÚ, pro rok 2022 je uvedena průměrná hodnota

Graf 12 Vývoj průměrné regulované složky ceny elektřiny na jednotlivých napěťových hladinách [Kč/MWh]

Meziroční změna	Napěťová hladina	2024/2023
Průměrná regulovaná složka ceny elektřiny	VVN	143,9 %
	VN	91,3 %
	NN	65,7 %

Zdroj: ERÚ

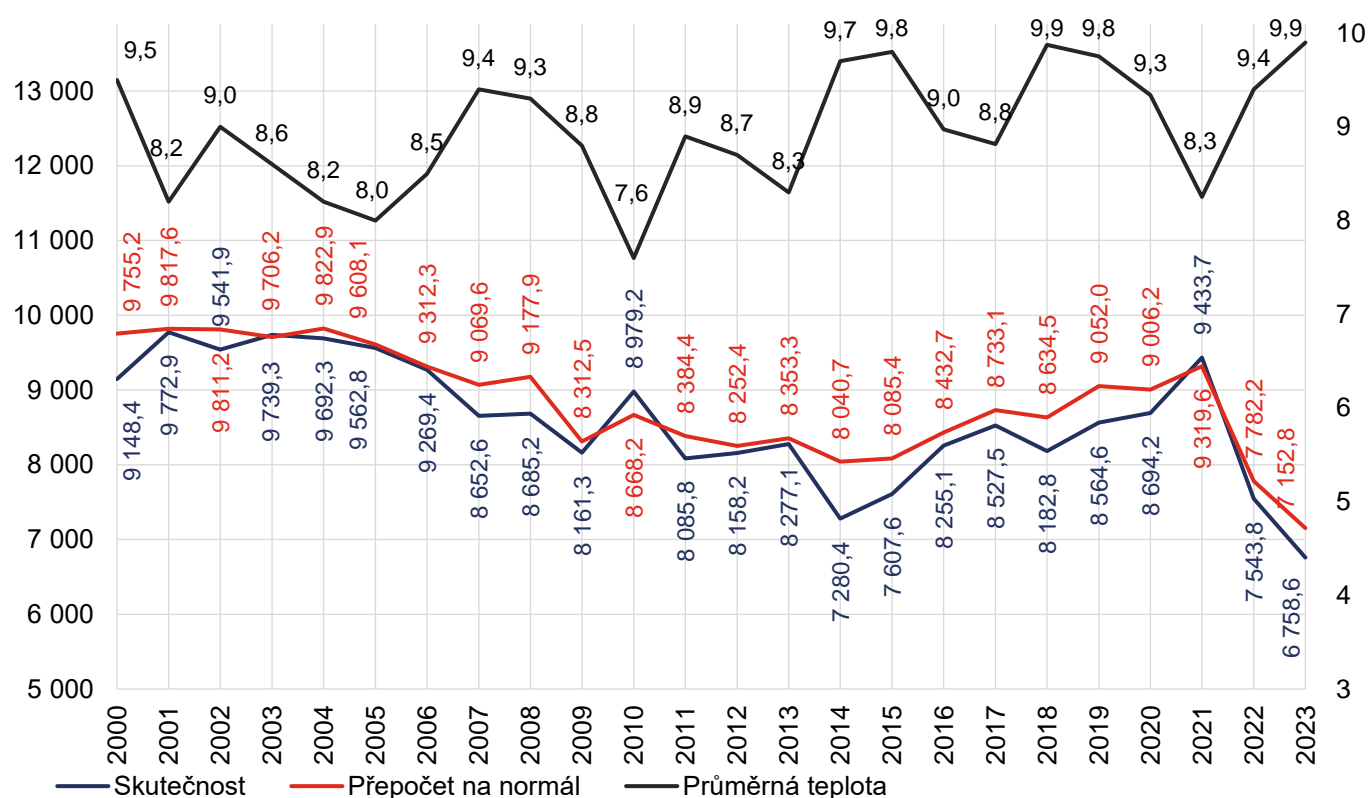
5 PLYNÁRENSTVÍ

Spotřeba zemního plynu v ČR v předešlých letech přes drobné výkyvy pozvolně rostla. Zatímco v roce 2021 byla zaznamenána nejvyšší hodnota spotřeby od roku 2005, tak v roce 2023 se v ČR spotřebovalo nejméně plynu za posledních více než třicet let. Růst byl ukončen v roce 2022 rekordním poklesem spotřeby o 20 %; v roce 2023 došlo ke snížení meziroční skutečné spotřeby o 10,4 %. Celková roční spotřeba zemního plynu v ČR tak dosáhla hodnoty pouze 6 759 mil. m³, tj. 73 742 GWh. Průměrná hodnota spalného tepla v ČR se pohybovala okolo 10,91 kWh/m³, tj. 39,28 MJ/m³.

Pokles roční spotřeby byl ovlivněn energetickou krizí, včetně invaze Ruska do Ukrajiny. ČR byla nucena společně se všemi zeměmi EU koordinovat opatření ke snížení celkové spotřeby zemního plynu. Kromě zmíněných úsporných opatření byla spotřeba silně ovlivňována průběhem dosažených atmosférických teplot, které se pohybovaly téměř po celé desetileté období nad dlouhodobým teplotním normálem (8,5 °C). Změna průměrné roční teploty o 1 °C představuje současně rozdíl ve spotřebě množství plynu cca 280 mil. m³ (3 055 GWh).

Průměrná roční teplota roku 2023 byla 9,9 °C s odchylkou +1,4 °C od dlouhodobého teplotního normálu a +0,5 °C od roku 2022. Podíl spotřeby v topném období představoval cca 68 % souhrnné roční spotřeby. K nejnižší měsíční spotřebě došlo v červenci (281 mil. m³, tj. 3 082 GWh), a naopak k nejvyšší v lednu (892 mil. m³, tj. 9 715 GWh). Pokles spotřeby proti stejnému období roku 2022 byl zaznamenán ve všech měsících hodnoceného roku, nejvýrazněji v lednu (21,4 %) a září (21,2 %). Přepočtem na podmínky dlouhodobého teplotního normálu za pomoci teplotních gradientů dosáhla spotřeba zemního plynu v roce 2023 hodnoty 7 153 mil. m³, tj. 78 045 GWh s meziročním poklesem 8,1 %.

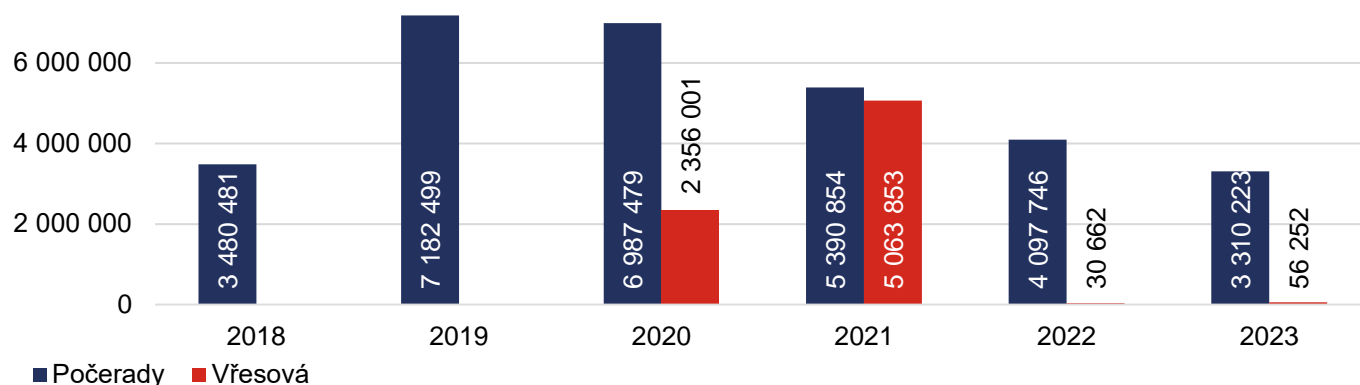
Graf 13 Celkové vyhodnocení spotřeby plynu v ČR [mil. m³] s uvedením přepočtu [mil. m³] na podmínky dlouhodobého teplotního normálu [°C]

Zdroj: ERÚ

V důsledku pokračující energetické krize významně klesl podíl paroplynových elektráren na celkové spotřebě plynu. Elektrárna Počerady spotřebovala na výrobu elektřiny celkem 3 310 GWh plynu, což představuje meziroční pokles o 19,2 %. Další významná paroplynová elektrárna Vřesová, která ještě v roce 2021 spotřebovala 5 064 GWh zemního plynu, v roce 2022 přešla na alternativní paliva a její spotřeba zemního plynu klesla na 56 GWh. Celkový meziroční pokles spotřeby plynu na výrobu elektrické energie činil u všech výrobců téměř 15 %.

Graf 14 Paroplynové elektrárny Počerady a Vřesová – dodávka zemního plynu pro výrobu elektřiny [MWh]

Zdroj: ERÚ

V mezinárodních pracovních skupinách zaměřených na plynárenství se program koncentroval okolo geopoliticko-energetické situace. Veškerá krátkodobě nastavená opatření na ochranu evropského trhu s plynem byla realizována v roce 2022 a pracovní skupiny se vesměs zabývaly analýzou jejich účinnosti a případnému trvalému ukotvení těch, která se prokázala být dostatečně robustní i v kontextu budoucího nastavení trhu s obnovitelnými nebo nízkouhlíkovými plyny. Zásadními tématy tak byly bezpečnost dodávek plynu do EU (případně do jednotlivých členských států), stav naplnění evropských zásobníků s plynem a účinnost a potřeba tohoto opatření pro další zimní skladovací sezóny. V kontextu naplnění ambicí v oblasti dekarbonizace a souvisejícího přechodu na intermitentní zdroje energie byla i nadále diskutována podoba budoucího plynárenského trhu, respektive propojeného trhu, který by měl vytvářet vazby mezi elektroenergetikou, teplárenstvím a plynárenstvím. Plynárenské pracovní skupiny se proto zaměřily i na sledování vývoje legislativy v elektroenergetickém sektoru. Hlavním cílem pracovních skupin bylo vypracování pozičních dokumentů připomínkových legislativní dokumenty plynárenského dekarbonizačního balíčku (možné scénáře budoucího využití a nové role zemního plynu, biometanu, syntetických plynů a vodíku i plynárenské infrastruktury). Plnohodnotně se rozběhla přípravná fáze revize kodexu sítě mechanismů přidělování kapacity (NC CAM), která vyvrcholila veřejným konzultačním procesem za účelem zhodnocení současně nastavených tržních pravidel a shromáždění názorů zúčastněných stran (14.11.2023 až 05.01.2024). Plánované zahájení postupu projednávání za účelem přijímání navrhovaných změn v NC CAM je EK stanoveno na první kvartál roku 2025.

Aktivity ERÚ v organizaci ERRa v rámci skupiny NG COM byly zaměřeny mimo jiné na posílení regulačního rámce a podporu rozvoje a integrace nízkouhlíkových plynů, s výrazným zaměřením na vodík jako klíčový prvek energetické tranzice. Toto úsilí se odrazilo v různých příspěvcích, včetně analýz a návrhů regulačních přístupů na podporu implementace vodíku. Skupina se významněji zaměřila na význam vodíku pro dosažení dekarbonizace v různých odvětvích, jako je průmysl, doprava, vytápění budov a výroba elektřiny, a dále se například zabývala mnohostrannými regulačními, ekonomickými a technologickými výzvami spojenými s výrobou, přepravou a skladováním vodíku. Zvláštní pozornost byla věnována vodíku vyrobenému z OZE, přičemž byla zdůrazněna nutnost jasných politických direktiv, investic do výzkumu a vývoje a adaptace infrastruktury potřebné pro široké přijetí vodíkových technologií.

V této souvislosti je jedním z hlavních výstupů skupiny v roce 2023 odborná studie *Hydrogen – A Regulatory Approach*, která nastiňuje regulační výzvy a principy spojené s podporou vodíkového hospodářství, zdůrazňuje význam vodíku v dekarbonizačním úsilí a popisuje různé způsoby výroby, politické strategie a regulační aspekty nezbytné pro jeho rozvoj a integraci do energetického systému.

5.1 Infrastruktura, regulace sítí, zásobníky a technické fungování

V roce 2023 pokračovaly zásadní změny toků zemního plynu v rámci EU. V kontextu ČR to znamenalo využití severního přepravního koridoru z Norska a západního koridoru pro dodávky LNG z pobřeží Severního moře skrze bod Brandov do zbytku ČR. Snížení tranzitu plynu přes ČR dále na východ s sebou neslo otázky využití transiitní části plynárenské soustavy v následujících letech. Vzhledem k nejistotám spojeným s možným prodloužením kontraktu pro přepravu plynu z Ruska přes Ukrajinu končícího v roce 2024, s budoucími dodávkami plynu z Ruska do Evropy, či s budoucí přepravou vodíku přes ČR,

je v současné chvíli velice obtížné predikovat budoucí využití současného rozsahu přepravní infrastruktury.

Počátkem roku 2023 došlo k pozastavení plateb od ruského plynárenského koncernu Gazprom za rezervovanou kapacitu plynovodů na českém území, což mělo velmi negativní dopad na provozovatele přepravní soustavy, NET4GAS, s.r.o., který v důsledku této události vykázal v konsolidované účetní závěrce účetní ztrátu za rok 2023 ve výši 1,7 mld. Kč. Na tuto situaci byl nucen ERÚ v souladu s pravidly regulace zareagovat a na rok 2024 upravil způsob stanovení výnosů provozovatele přepravní soustavy. Tento krok vede především k zajištění bezpečnosti dodávek pro domácí zákazníky, na druhou stranu se projevil ve zvýšení plateb za přepravu plynu domácími zákazníky.

Došlo ke změně vlastníka společnosti NET4GAS, kdy společnost 12.12.2023 oznámila, že společnost Borealis Novus Parent B.V. a Allianz Infrastructure Luxembourg I S.à r.l., jako prodávající, a státem vlastněná ČEPS, a.s., jako kupující, dokončily převod 100% podílu v NET4GAS Holdings, s.r.o., která je jediným společníkem NET4GAS, s.r.o., na společnost ČEPS.

V souvislosti s blížící se finalizací plynárenského dekarbonizačního balíčku zintenzivnily diskuze o připravenosti plynárenské soustavy na přepravu a distribuci obnovitelných plynů včetně vodíku.

V průběhu roku 2023 se ERÚ účastnil jednání na úrovni EK v souvislosti s přípravou prvního seznamu PCI, resp. PMI, podle nařízení (EU) 2022/869, kterým se stanovují nové hlavní směry pro transevropské energetické sítě.

5.1.1 Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy v ČR 2024–2033

V souladu s energetickým zákonem (§ 58k odst. 3) jsou v plánu specifikovány části přepravní soustavy, které je třeba v následujících deseti letech vybudovat či rozšířit, a dále jsou v něm podrobně vymezeny veškeré investice do přepravní soustavy, o jejichž realizaci žadatel rozhodl, a nové investice, které je třeba realizovat v následujících třech letech, včetně termínů realizací. Povinností provozovatele přepravní soustavy je každoročně plán připravit.

5.1.1.1 Průběh schvalovacího procesu

Provozovatel přepravní soustavy se již v rámci jím vedeného veřejného konzultačního procesu snažil vypořádat s připomínkami a návrhy dotčených stran, tím pádem plán předložený k posouzení ERÚ již zohledňoval technickohospodářské připomínky vznesené jednotlivými účastníky trhu s plynem v průběhu letního konzultačního procesu. ERÚ v rámci oficiálního konzultačního procesu vedeného k předložené finální verzi plánu obdržel připomínky několika účastníků trhu s plynem, mezi něž patří i zahraniční provozovatelé. Tyto byly zhodnoceny a jejich vypořádání vyvěšeno na stránkách úřadu. V kontextu posuzování plánu se ERÚ zaměřil zejména na obsah plánu z hlediska požadavků národní i evropské legislativy, na přínos pro rozvoj trhu s plynem v ČR, celkovou nákladovou náročnost v kontrastu k uvedeným nákladům, což má souvislost se zajištěním potřeb spotřebitelů plynu v ČR.

V kontextu projektů PCI a jejich povinného začlenění do plánu, i přes absenci národního legislativního rámce pro vodík, ERÚ se schválením plánu čekal na přijetí novely energetického zákona, která vodík jako plyn zavádí.

Plán byl v kontextu výše uvedených úprav schválen 03.01.2024, tedy bezprostředně po nabytí účinnosti novely energetického zákona.

5.1.1.2 Nově zařazené projekty

Projekty repurposingu¹¹ přepravní soustavy

V roce 2023 EK představila nový seznam PCI, který se podle novelizovaného nařízení TEN-E v oblasti plynárenství zaměřuje na rozvoj vodíkové infrastruktury. V této souvislosti byly na seznam PCI zařazené

¹¹ Repurposing je anglickým výrazem s významem „změny účelu“, v tomto případě změny účelu vedení zemního plynu a na vedení vodíku.

dva vodíkové koridory vedoucí přes ČR (viz níže CGHI a CEHC). Tyto projekty vodíkové infrastruktury se tak de jure stávají nedílnou součástí desetiletého plánu. Realizace projektů umožní tranzit vodíku přes ČR, dovoz vodíku do ČR a umožní v rámci ČR efektivní přepravu vodíku od domácích výrobců ke spotřebitelům podél tras plynovodů.

Česko-německý vodíkový propoj (CGHI)

Předmětem projektu Česko-německé vodíkové propojení, česká část (Czech German Hydrogen Interconnector, Czech part, CGHI, HYD-N-1034), je realizace úpravy (repurposing) části infrastruktury (plynovod DN 1400, cca 170 km) mezi hraničními body VIP Brandov a VIP Waidhaus v západní části české přepravní soustavy tak, aby byla schopna přepravovat čistý vodík. Projekt počítá s maximálním využitím stávající plynárenské infrastruktury, díky čemuž vznikne nákladově efektivní a účinné řešení pro přeshraniční přepravu vodíku.

Projekt je součástí stejnojmenné iniciativy Česko-německé vodíkové propojení, která si klade za cíl vytvořit vodíkové propojení oblastí s vysokým potenciálem dodávek vodíku v severním Německu a Pobaltí s očekávaným klastrem vysoké poptávky v jižním Německu přes ČR. Kromě toho bude tento koridor zásobovat i poptávkové klastry v ČR podél tohoto koridoru, zejména očekávaný vodíkový klaster v severních Čechách.

Středoevropský vodíkový koridor (CEHC)

Cílem projektu Středoevropský vodíkový koridor, česká část (Central European Hydrogen Corridor, Czech part, CEHC, HYD-N-990) je realizace úpravy (repurposing) části infrastruktury (plynovod DN 1400, cca 403 km) mezi hraničními body IP Lanžhot a VIP Waidhaus v jižní části české přepravní soustavy tak, aby byla schopna přepravovat čistý vodík. Stejně jako CGHI i u CEHC bude možné technicky částečně upravit a opětovně využít stávající plynárenskou infrastrukturu.

Projekt je součástí dvou panevropských vodíkových iniciativ:

- Středoevropský vodíkový koridor – tato iniciativa se zaměřuje na vybudování vodíkové přepravní trasy z oblastí efektivní produkce obnovitelného vodíku na Ukrajině přes Slovensko a ČR do oblastí očekávané vysoké poptávky v Německu a do dalších navazujících států EU
- a Sunshyne Corridor – tato iniciativa se soustředí na rozvoj „vodíkové dálnice“ ve střední a jižní Evropě a bude sloužit pro přepravu vodíku z budoucích oblastí produkce v severní Africe přes Itálii, Rakousko, Slovensko a ČR do oblastí očekávané vysoké poptávky v Německu a do dalších navazujících států EU.

Projekty propojení České republiky a Polska

I v roce 2023 probíhala intenzivní jednání o realizaci Česko-polského plynárenského propojení Bezměrov (CZ) – Hań (hranice CZ/PL) (TRA-N-1009), který byl do plánu zařazen s ohledem na závažnou situaci způsobenou invazí Ruska do Ukrajiny, kdy zajištění diverzifikace dodávek plynu získalo zásadní strategický a bezpečnostní význam nejen pro ČR.

Diskutována byla i podpora způsobu financování projektu, a to jak po odborné linii provozovatelů dotčených přepravních soustav, tak i na úrovni představitelů Polska a ČR, tj. premiérů, příslušných rezortních ministerstev, resp. po linii zvláštních zmocněnců pro energetickou bezpečnost. Konečné rozhodnutí o realizaci projektu nicméně do konce roku 2023 nebylo učiněno.

Mezi nově zahrnuté mezinárodní projekty mezi Polskem a ČR patří realizace projektu TRA-N-150cz, kterou by došlo k naplnění povinnosti zajistit obousměrnou kapacitu na hraničním bodě Cieszyn v souladu s nařízením (EU) 2017/1938. Technickou podstatou projektu je zajištění zpětného toku přes tento hraniční bod prostřednictvím výstavby propojení o průměru DN 500 včetně regulace tlaku a průtoku mezi stávajícím plynovodem STORK I a PS Třanovice v první fázi. V druhé fázi je předpokládána výstavba kompresní stanice, přičemž je uvažováno o dvou variantách řešení pro zajištění pevné technické kapacity ve výši až 10,8 GWh/d v závislosti na (ne)dosažení trilaterální dohody mezi provozovatelem přepravní soustavy a provozovatelem distribuční soustavy a zásobníku plynu. Předmětný projekt představuje ekonomickou alternativu vůči projektu TRA-N-1009.

Domácí projekty

S ohledem na očekávanou transformaci a dekarbonizaci teplárenství a výroby elektřiny pokračovaly přípravy posílení vnitrostátní přepravní infrastruktury pro zvýšení vstupní kapacity do domácí zóny, a to projekty DZ-3-008 až DZ-3-011.

5.1.2 Implementace síťových kodexů a rámcových pokynů

NC BAL – balancing

V souvislosti s již dokončenou implementací síťových kodexů se ERÚ zaměřuje na vyhodnocování účinnosti fungování modelu vyrovnávání plynu v soustavě (balancing), který je účinný od 01.07.2016, resp. od 01.01.2019. S ohledem na absenci vnějších podnětů účastníků trhu s plynem a nezjištěné problémy lze konstatovat, že pravidla byla nastavena vhodně a není nutné je upravit. Vyhodnocení na evropské úrovni se každoročně věnuje zpráva ACER, kterou úřad připomínkuje a pro niž poskytuje podklady.

CMP

Podle pravidel CMP, která jsou dále rozvíjena ve vyhlášce o Pravidlech trhu s plynem, informuje provozovatel přepravní soustavy ERÚ a dotčený subjekt zúčtování nebo zahraničního účastníka o nevyužívané rezervované přepravní kapacitě po skončení sledovaného období.

V roce 2023 pokračoval intenzivní monitoring využití dlouhodobých přepravních kapacit ze strany držitelů licence na obchod s plynem. Nadále se umocňoval trend nevyužití nasmlouvané kapacity, který začal z důvodu invaze Ruska do Ukrajiny. Navzdory postupnému naplňování kritérií pro odebrání kapacity v kontextu platných pravidel CMP, zhodnocení situace prozatím ukázalo, že v ČR, podobně jako v sousedních členských státech, nelze jednoduchým opatřením nevyužitou kapacitu uživateli zabavit v dlouhodobém horizontu.

Lze očekávat, že i v roce 2024 bude přetrvávat trend nevyužití nasmlouvané dlouhodobé přepravní kapacity.

NC TAR

V souladu s NC TAR (čl. 28) ERÚ každoročně konzultuje slevy, multiplikátory a sezónní faktory, a výsledek pak promítá do cenového rozhodnutí. Na svém webu zveřejňuje každoročně i informace požadované NC TAR (čl. 29 a 30).

NC CAM a NC INT

ERÚ v roce 2023 neobdržel od účastníků trhu s plynem žádné podněty pro novelizaci vyhlášek ve své kompetenci týkajících se poskytování kapacit nebo interoperability na trhu s plynem v ČR.

MDAR 2021 – Polsko-české propojení

V souvislosti s právní nejistotou, která vyvstala ohledně postupu podle NC CAM ve věci rozsudku Tribunálu Soudního dvora EU ve spojených věcech T 684/19 a T 704/19, regulační autority v roce 2022 požádaly ACER o doporučení ohledně dalšího postupu. Na základě stanoviska, jež ERÚ obdržel v lednu 2023, které bylo předáno společnosti NET4GAS, dospěli dotčení provozovatelé přepravních soustav k rozhodnutí o nenabídnutí přírůstkové kapacity v aukci ročních kapacit v roce 2023 a ukončení probíhajícího procesu.

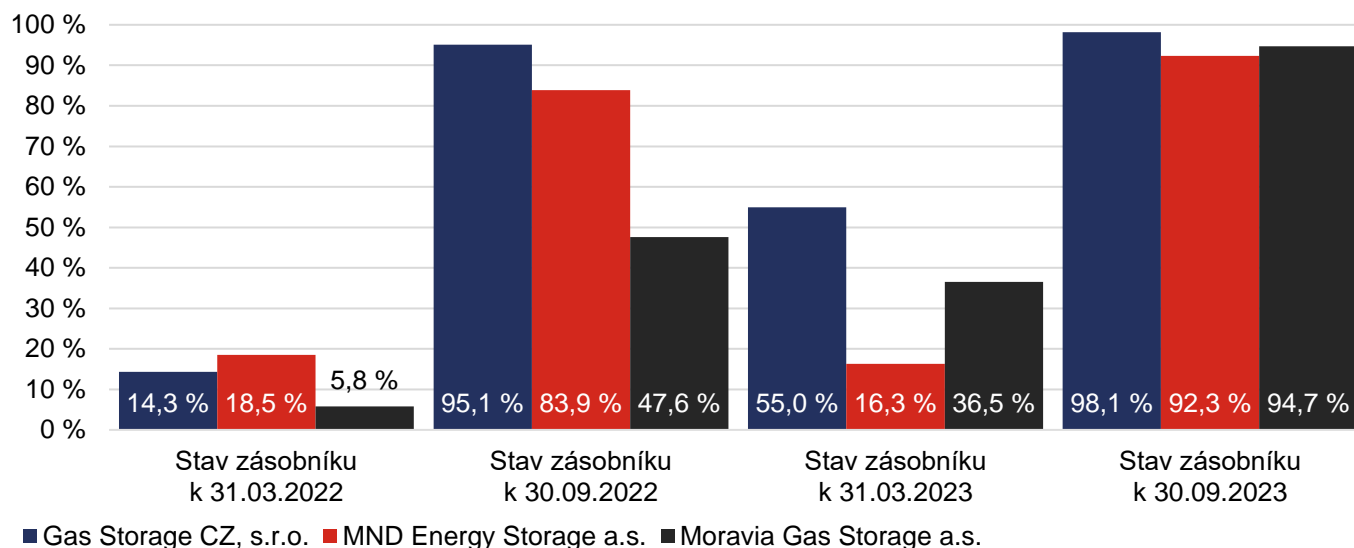
Přírůstková kapacita 2023

Společnost NET4GAS se místo MDAR procesu rozhodla v průběhu roku 2023 realizovat tzv. nezávazné posouzení poptávky po kapacitě na hranicích mezi ČR a sousedními obchodními zónami. Cílem bylo kvantifikovat potenciální poptávku po přírůstkové kapacitě. V průběhu července a srpna 2023 nicméně společnost NET4GAS neobdržela žádnou indikativní poptávku po přírůstkové kapacitě na žádné hranici. Tímto byl proces ukončen bez nutnosti navazujících kroků.

5.2 Zásobníky plynu – regulovaný a neregulovaný přístup k zásobníkům plynu

Zásadním sledovaným ukazatelem je míra naplněnosti zásobníků před začátkem topné sezóny a na konci skladovacího roku. Po zavedení nepřeborného množství opatření na evropské i národní úrovni v souvislosti s odklonem od ruského plynu byla zabezpečena poměrně vysoká naplněnost zásobníků na konci skladovacího roku 22/23 (po zimní těžební sezóně). Ve stejném duchu pak byla zajištěna vysoká naplněnost i ke dni 01.10.2023, který je začátkem nového skladovacího roku (sezóna 23/24).

Graf 15 Naplněnost zásobníků – porovnání let 2022 a 2023 [%]

Zdroj: www.rwe-gasstorage.cz, www.moravia-gs.cz, www.gasstorage.cz.

Pozn.: Hodnoty vyjadřují poměr množství plynu v zásobníku k jeho technické kapacitě.

Trh se skladovací kapacitou lze označit za jeden z nejtransparentnějších v EU. Přístup k zásobníkům plynu je založen na principu sjednávajícího přístupu třetích stran. Cena za uskladňování plynu není ze strany ERÚ regulována, je tvořena tržně na základě výsledků aukcí na základě provozovatelem zásobníku zvoleného aukčního mechanismu. V aukcích je nabízena volná skladovací kapacita v rámci různě kombinovaných parametrů uskladnění plynu do výsledných nabízených produktů. ERÚ legislativním způsobem stanovuje pouze minimální rámec aukčních podmínek. Ty musí být zájemcům o skladovací kapacitu známy předtím, než je skladovací kapacita nabídnuta. Podmínky každé aukce včetně vyvolávací ceny jsou tak plně v kompetenci provozovatele zásobníku plynu. Výsledky aukce zveřejňuje dotčený provozovatel zásobníku plynu na svých internetových stránkách.

V roce 2023 vyhlásili provozovatelé zásobníků plynu Gas Storage CZ, s.r.o., MND Energy Storage a.s. a Moravia Gas Storage a.s. celkem 31 aukcí na skladovací kapacitu.

Provozovatelé zásobníků plynu rovněž uplatňují Program rovného zacházení, jehož účelem je zajistit rovné a nediskriminační postavení všech účastníků trhu s plynem, kteří využívají či chtějí využívat služeb jednotlivých společností. ERÚ kontinuálně monitoruje a vyhodnocuje podmínky aukcí i plnění Programu rovného zacházení. V roce 2023 nedošlo k žádnému diskriminačnímu jednání vůči účastníkům trhu s plynem.

5.2.1 Bezpečnostní standard dodávky plynu

V rámci svých kompetencí ERÚ sleduje a vyhodnocuje plnění bezpečnostního standardu dodávky plynu v ČR (BSD). V měsíčních zprávách ERÚ kromě jiného sleduje naplnění jednoho z jeho hlavních úkolů, kterým je identifikace všech faktorů, které by mohly tvořit překážku v zajištění bezpečných a spolehlivých dodávek konečným zákazníkům. Na základě platné právní úpravy zasílají pravidelně na ERÚ před zimní sezónou všichni obchodníci s plynem podklady a informace týkající se povinnosti zajistit BSD. Ze všech licencovaných subjektů zajišťovalo BSD k 31.12.2023 celkem 124 obchodníků s plynem, a to pro svoji činnost nebo pro jiného obchodníka.

BSD byl sjednán v roce 2023 na měsíce leden až březen a říjen až prosinec. Podle zaslaných informací z měsíčních výkazů byl BSD po celé topné období zajištěn, a to včetně minimálně 30 % uskladněného plynu v zásobnících plynu na území EU. Většina obchodníků s plynem využívala potvrzení o zajištění BSD jiným účastníkem trhu s plynem. V praxi to znamená, že jeden obchodník zajišťuje BSD včetně 30 % uskladněného plynu pro několik dalších obchodníků. Na základě podrobné analýzy jednotlivých zásobníků plynu se využívání zásobníků pro skladování plynu navzdory různým indiciím průběžně nemění a jsou využívány tradičním způsobem (letní vtlačení a zimní těžba). Vtláčení během léta je však ve srovnání s minulostí méně rovnoměrné a závisí na vývoji cen plynu na burzách. Celková naplněnost zásobníků plynu v ČR před zimní sezónou činila cca 3,5 mld. m³ plynu, tj. 37,8 TWh, což představuje v současnosti 46 % roční spotřeby plynu v ČR a 73 % spotřeby plynu ČR v topné sezóně. Společnosti v rámci BSD zajišťují dostatečné dodávky plynu zákazníkům pro případ mimořádně vzniklých situací.

BSD byl sjednán k 01.12.2023 podle údajů obchodníků s plynem a výrobců plynu pro následující případy zajištění:

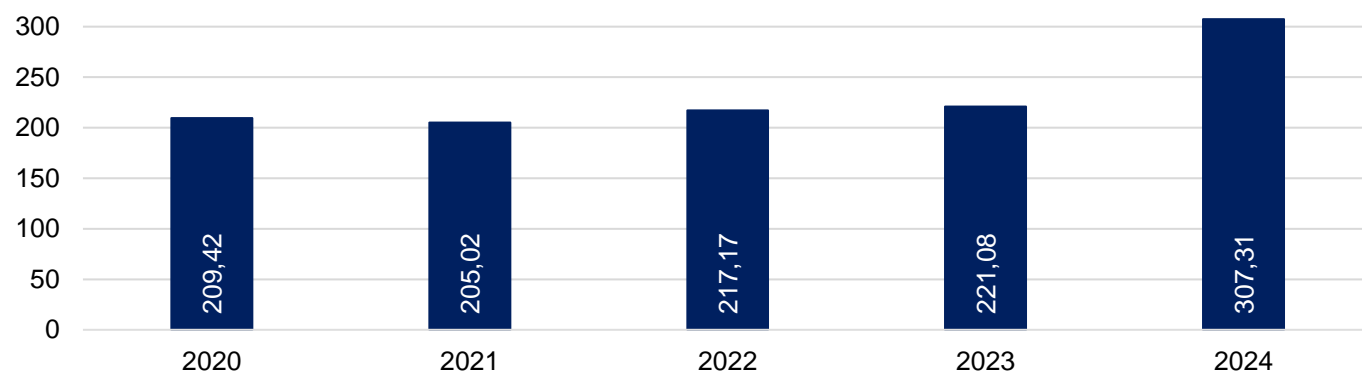
- pro případ mimořádných teplotních hodnot v průběhu sedmidenního období poptávkových špiček ve výši 367 502 MWh,
- pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ve výši 9 090 426 MWh
- a pro případ narušení jediné největší plynárenské infrastruktury v trvání nejméně 30 dnů ve výši 7 234 123 MWh.

5.3 Cenová regulace – síťové tarify a LNG tarify pro připojení a přístup

ERÚ vydal cenové rozhodnutí č. 01/2023 ze dne 02.06.2023 o regulovaných cenách souvisejících s dodávkou plynu, které stanovilo ceny služby přepravy plynu pro hraniční body přepravní soustavy a podmínky jejich uplatnění pro rok 2024. Dále bylo vydáno cenové rozhodnutí č. 4/2023 ze dne 29.11.2023 o regulovaných cenách souvisejících s dodávkou plynu, kde jsou uvedeny všechny regulované ceny pro rok 2024 s výjimkou ceny služby přepravy plynu pro hraniční body přepravní soustavy a podmínky jejich uplatnění.

Průměrná celková regulovaná složka ceny plynu (cena za služby distribuční soustavy včetně služby přepravy plynu a cena za zúčtování včetně poplatku na činnost ERÚ) se zvýšila proti roku 2023 o 39 %. Hlavními důvody nárůstu průměrných celkových regulovaných cen byly ukončení dotací ze státního rozpočtu, které v roce 2023 z větší části pokrývaly náklady na krytí technických ztrát v soustavách, inflace, klesající spotřeba a změna, resp. snížení toku plynu přes území ČR po zahájení invaze Ruska do Ukrajiny. ERÚ využil veškerých svých zákonných možností, aby v cenových rozhodnutích pro rok 2024 stanovil regulovanou složku ceny plynu tak, aby nárůst pro konečného zákazníka byl co nejmenší i za zachování pokrytí ekonomicky oprávněných nákladů na spolehlivý, bezpečný a efektivní provoz soustav.

Graf 16 Meziroční porovnání průměrné celkové regulované složky ceny plynu (distribuce, přeprava, operátor trhu) [Kč/MWh]

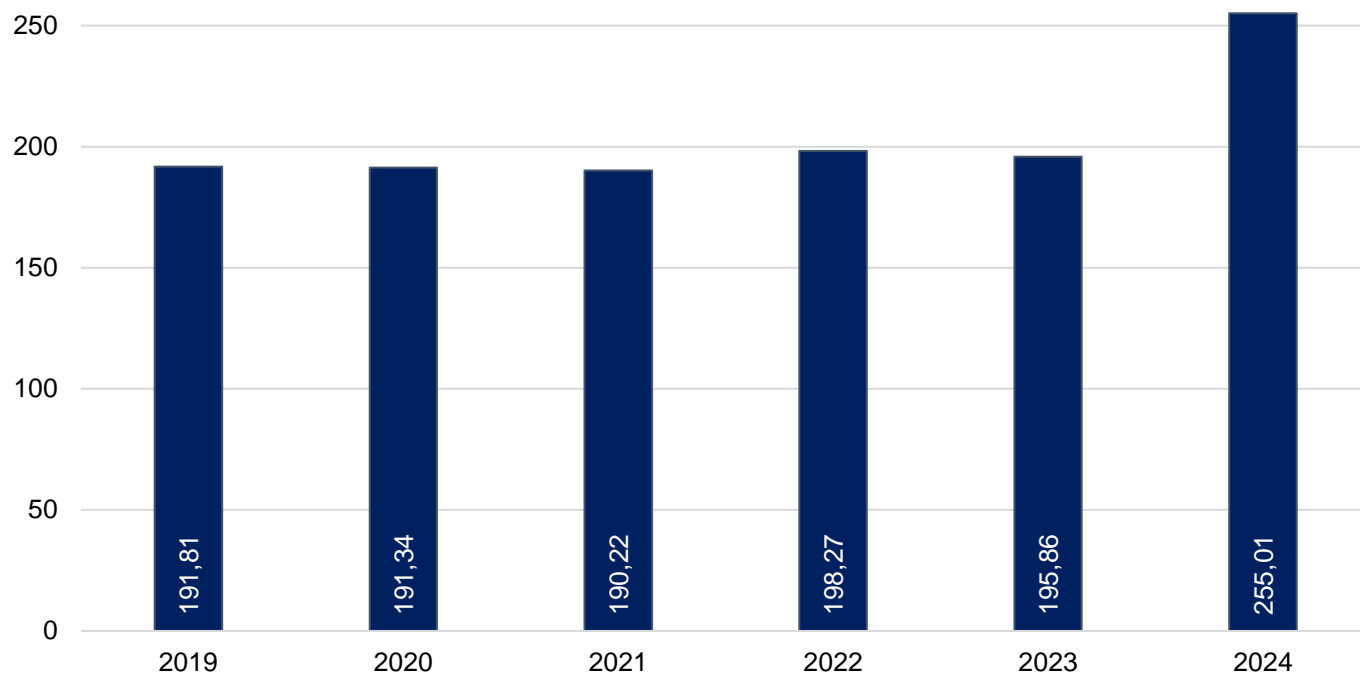

Meziroční změna	2024/2023
Průměrná celková regulovaná složka ceny plynu	39,1 %

Zdroj: ERÚ

Pozn.: Součástí ceny za zúčtování operátora trhu je i poplatek podle energetického zákona (§ 17d).

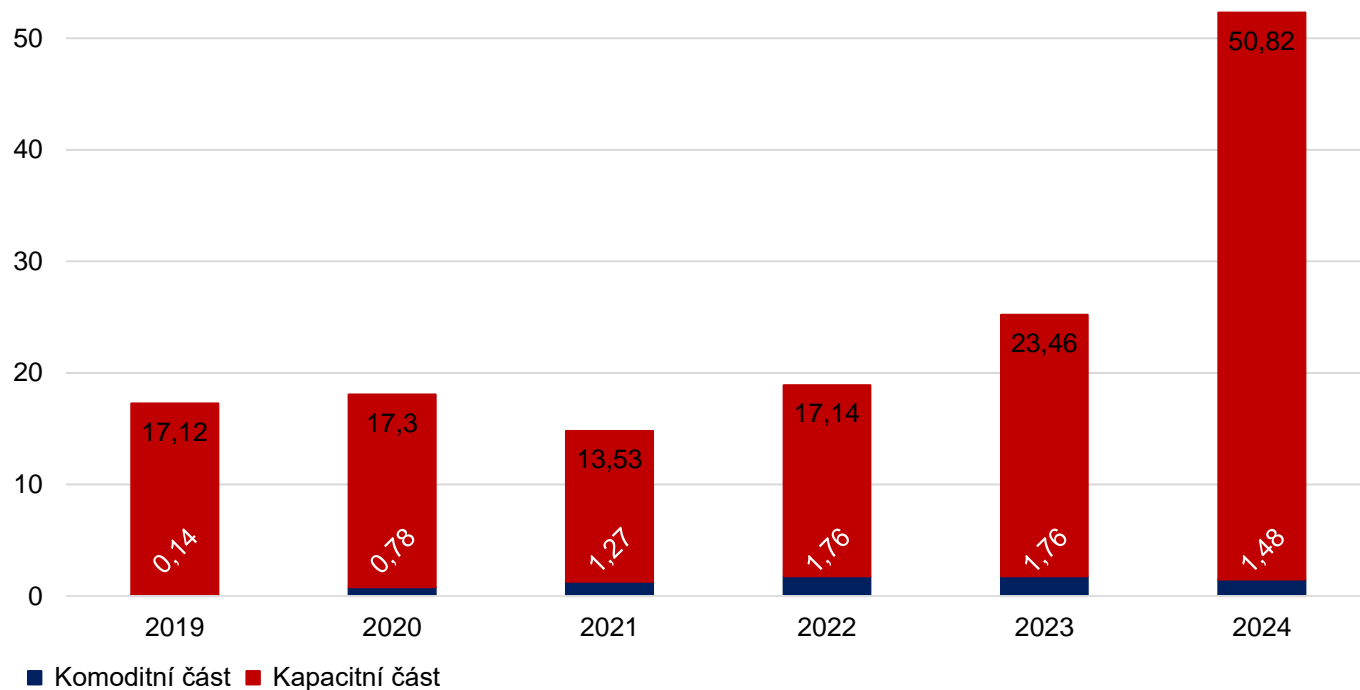
Graf 17 Meziroční porovnání průměrné ceny za služby distribuční soustavy za všechny kategorie zákazníků v ČR [Kč/MWh]

Meziroční změna	2024/2023
Průměrná cena za služby distribuční soustavy	30,2 %

Zdroj: ERÚ

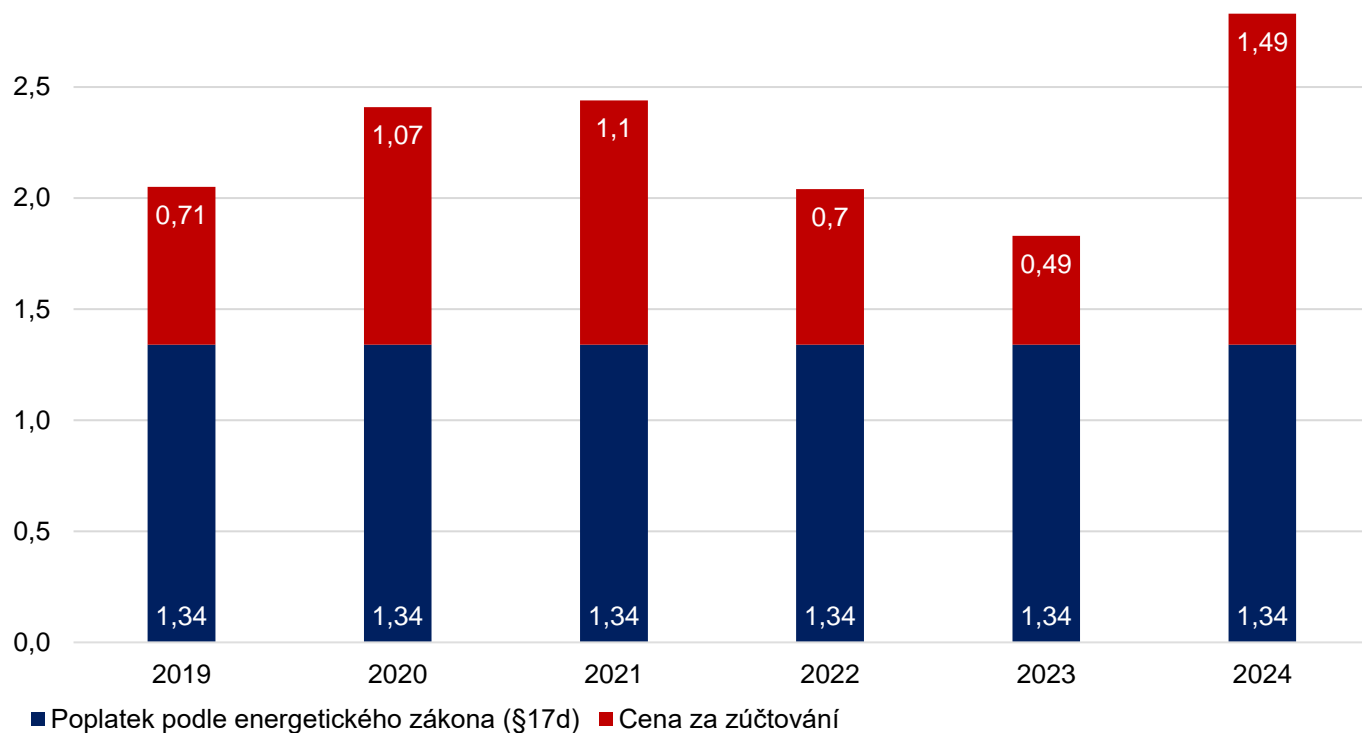
Graf 18 Meziroční porovnání průměrné ceny služby přepravy plynu pro zákazníky připojené k distribuční soustavě [Kč/MWh]

Meziroční změna	2024/2023
Cena služby přepravy plynu do domácího bodu	107,4 %

Zdroj: ERÚ

Graf 19 Meziroční porovnání ceny za zúčtování včetně poplatku na činnost ERÚ [Kč/MWh]

Meziroční změna	2024/2023
Cena za zúčtování vč. poplatku podle energetického zákona (§ 17d)	54,6 %

Zdroj: ERÚ

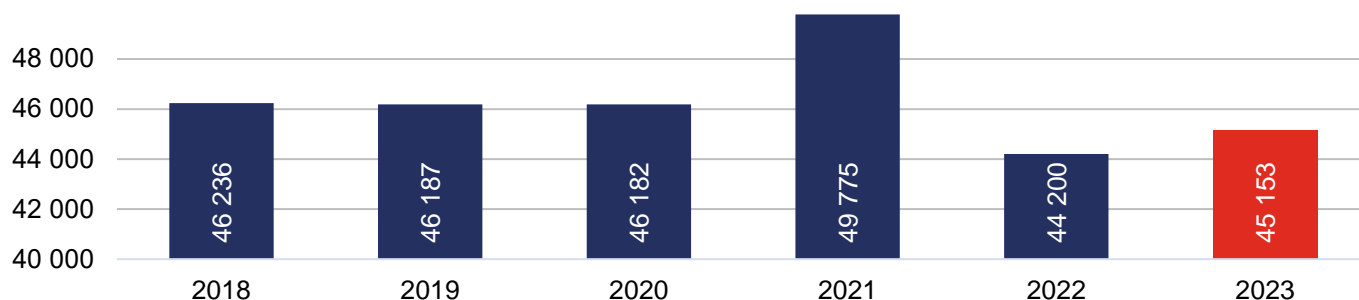
V ČR nebyly v roce 2023 ze strany ERÚ uplatňovány zvláštní tarify pro LNG.

6 TEPLÁRENSTVÍ

Dodávku tepelné energie (teplo, chlad; dále také zkráceno jako teplo) v ČR zajišťuje mnoho různorodých subjektů, na které se vztahuje regulace formou věcného usměrňování. ERÚ tak stanovuje pravidla pro kalkulaci a sjednání ceny tepla. Pravidla umožňují dodavateli tepla promítnout do ceny ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro jeho výrobu nebo rozvod, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty (DPH). Výjimku z věcného usměrňování cen tepla mají ceny nižší než je limitní cena, která byla stejně jako pro rok 2022 stanovena na 155,61 Kč/GJ bez DPH.

Data o cenách získává ERÚ od subjektů z jejich regulačních výkazů, přičemž se jedná o kalkulace předběžných cen a následně výsledných cen za kalendářní rok. Data z výkazů se dále verifikují, i díky tomu má ERÚ informace o cenách tepla k dispozici s určitým zpožděním.

Graf 20 Dodávky tepla konečným spotřebitelům [tis. GJ]

Zdroj: ERÚ

Pozn.: Pro rok 2023 je uvedena předpokládaná hodnota.

6.1 Spotřeba, ceny a podíl paliv na výrobě tepelné energie

Spotřeba v teplárenství je výrazně závislá na vývoji počasí, přesto je v posledních letech relativně stabilní. Výjimkou byl rok 2021 s chladnější zimou. V roce 2022 se ve spotřebě výrazně projevila snaha konečných spotřebitelů o snižování nákladů na teplo. Lze předpokládat, že z důvodu šetření energií bude i v roce 2023 skutečná spotřeba nižší, byť zejména konec topné sezóny 2022/2023 byl chladnější než v předcházejících letech.

Teplárenství v ČR bylo i v roce 2023 výrazně ovlivněno extrémním vývojem cen energie na velkoobchodních trzích počínajícím již v druhé polovině roku 2021. Nejmarkantněji a nejrychleji byla tato změna patrná u vývoje cen tepla vyrobeného ze zemního plynu. Nárůst cen se však postupně projevil i u tepla vyrobeného z ostatních paliv jako je uhlí, biomasa atd. Za účelem analýzy dopadu vývoje cen na energetických trzích do cen tepla a zmapování vývoje cen tepelné energie napříč ČR v letech 2022 a 2023 sledoval ERÚ ceny tepla po jednotlivých měsících, a to u paliv zemní plyn, uhlí a biomasa a jiné OZE.

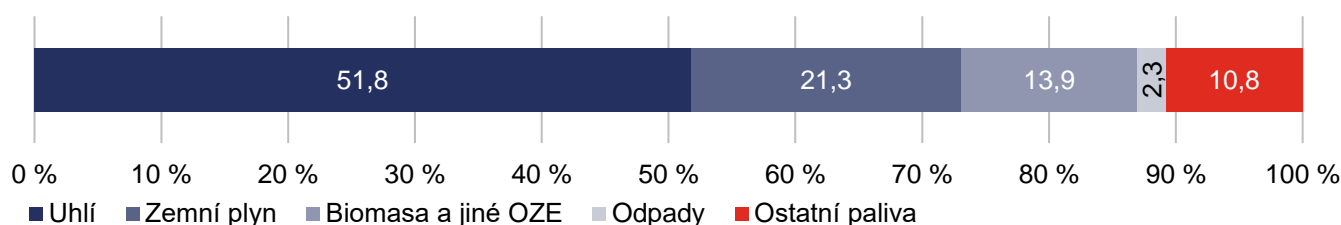
Na ceny tepla vyrobeného ze zemního plynu v roce 2023 mělo dále vliv nařízení vlády (č. 298/2022 Sb.), které upravuje zastropování ceny zemního plynu pro rok 2023, jež umožnilo dodavatelům tepla nakupovat zemní plyn pro výrobu tepelné energie nejvýše za 2 500 Kč/MWh bez DPH (jedná se o cenu komodity).

Rychle a extrémně se měnící ceny vstupních paliv se do cen tepla promítly rozdílným způsobem a s různým časovým zpožděním. Kromě podílu daného paliva na výrobě tepla hrají v nárůstu cen tepelné energie roli také smluvní podmínky s dodavatelem paliva a jejich schopnosti dané smluvní podmínky dodržet. Například v případě zemního plynu měli někteří dodavatelé tepla pro rok 2022 i 2023 zafixovány ceny zemního plynu za hodnoty před energetickou krizí, jejich dodavatelé zemního plynu nezkrachovali, či nekrátili dodávky zemního plynu, nemuseli na rozdíl od ostatních dodavatelů měnit v těchto letech ceny tepelné energie. Někteří dodavatelé tepla výrobu tepelné energie nahrazovali v nejvyšší možné míře levnějšími palivy, nepromítali zvýšené náklady do cen tepla v plné míře apod. Z dat ERÚ vyplývá, že sektor teplárenství v roce 2022 zřejmě poprvé v historii hospodařil se ztrátou, a to v průměru ve výši cca -2,67 Kč/GJ.

Podíly paliv na výrobě tepla v průběhu let ukazují dynamiku změn v energetickém mixu. Uhlí, ačkoli postupně ztrácí svou dominantní pozici vzhledem k přechodu na nízkoemisní paliva, si stále zachovává nejvyšší podíl. Po poklesu od roku 2018, kdy se v roce 2021 dostal podíl uhlí pod hranici 50 %, konkrétně

47,9 %, je v letech 2022 a 2023 zřejmý opětovný nárůst z důvodu energetické krize a co největší možné snahy využít při výrobě tepla levnější paliva než zemní plyn. I v případě zemního plynu je patrný ekologický vliv včetně vlivu energetické krize, kdy nejvyšší podíl na výrobě tepelné energie ze zemního plynu lze sledovat v roce 2021 (24,8 %), nicméně v roce 2023 z důvodu vysoké ceny jeho podíl klesá. Biomasa a jiné OZE během let zaznamenávají stále větší podíl na výrobě tepla, a to nejen z důvodu ekologičnosti paliva, ale i z důvodu cenového. Vzhledem k postupnému uklidnění situace na energetických trzích lze očekávat pro rok 2024 a dále návrat k poklesu výroby tepla zejména z uhlí a zvyšování podílu nízkoemisních paliv z důvodu pokračujícího přechodu českého teplárenství na zelenou energii.

Graf 21 Podíly paliv na výrobě tepla k 01.01.2023 [%]

Zdroj: ERÚ

V případě cen tepla vyrobeného ze zemního plynu byla řada výrobců nucena i několikrát upravit cenu v průběhu roku, jednalo se o třetinu celého trhu. V lednu 2023, stejně jako v předešlém roce, došlo k dalšímu vysokému meziročnímu nárůstu cen tepla vyrobeného ze zemního plynu. Během roku však průměrné ceny tepelné energie průběžně mírně klesaly v korelaci s poklesem cen zemního plynu na velkoobchodních trzích. Šlo o pokles z vysoké cenové úrovně, průměrné ceny ke konci roku 2023 se tak pohybovaly stále výrazně nad průměrem roku 2021. Pozvolný pokles cen však může být ovlivněn návratem sektoru k ziskovému hospodaření.

Ve srovnání s rokem 2021 se zvyšuje cenový rozptyl mezi jednotlivými cenovými lokalitami s výraznými jednotlivými extrémy (nejnižší cena v roce 2023 byla 127,67 Kč/GJ, nejvyšší 3 457,40 Kč/GJ). Zvýšení cenového rozptylu je patrné u cen tepla vyráběného ze všech paliv.

I v případě tepla vyrobeného z uhlí promítali dodavatelé zvýšené náklady na nákup uhlí a povolenek do cen tepelné energie během energetické krize s rozdílnou časovou prodlevou. Zde je však patrná vyšší snaha o zachování stability ceny během kalendářního roku, než tomu bylo v případě dodávek tepla vyráběného ze zemního plynu, a tak je zásadní změna výše ceny tepla z uhlí patrná k 1. lednu kalendářního roku. Vyšší stabilita cen je dále způsobena nižším nárůstem cen uhlí než zemního plynu a nižší volatilitou během roku, zejména pak v roce 2023, kdy ke změně ceny v průběhu roku došlo pouze ve dvou cenových lokalitách.

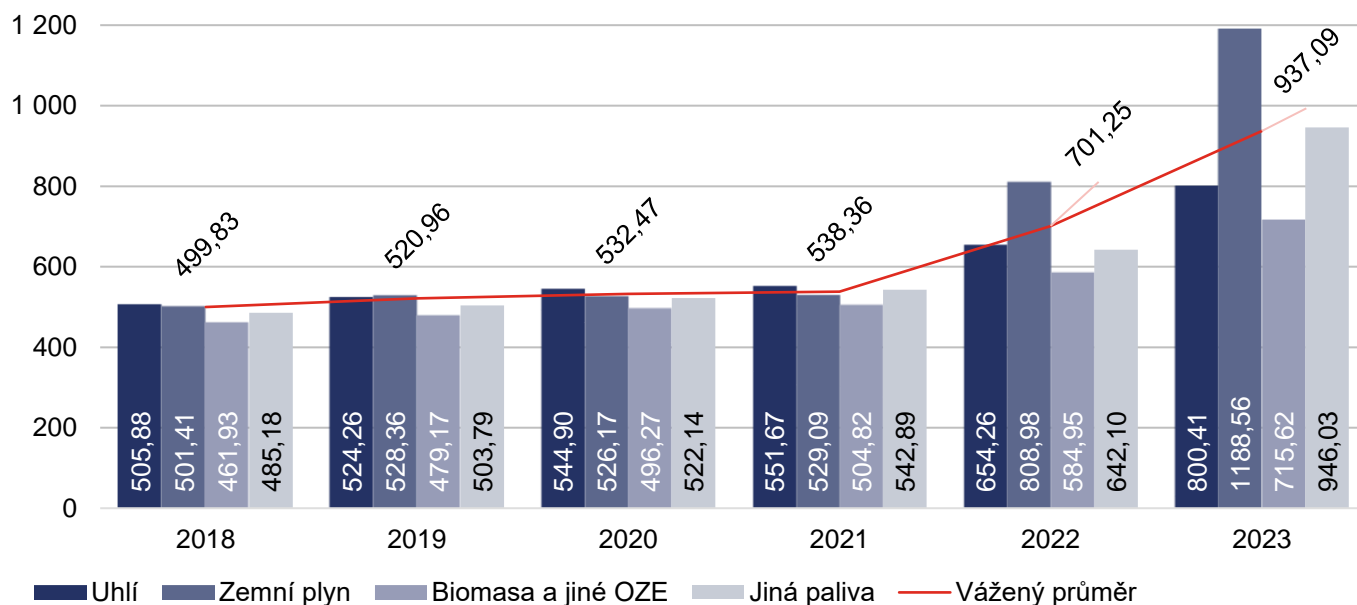
U cen tepla vyrobeného z biomasy a jiných OZE dochází k největšímu počtu změn cen v průběhu roku, převážně v druhé polovině roku 2022. Rok 2023 je u tepla z biomasy a jiných OZE stejně jako v případě tepla vyrobeného z uhlí ve znamení relativní stability cen během roku. Ke změnám cen došlo pouze v rozsahu cca jednoho procenta trhu představujícího pět cenových lokalit z celkového počtu 186.

Tabulka 3 Průměrné předběžné ceny tepla pro konečné spotřebitele včetně procentní změny [Kč/GJ] (bez DPH)

	Předběžná cena 2023 [Kč/GJ]	Procentní změna 2023/2022 [%]
Uhlí	800,41	22,34
Zemní plyn	1 188,56	46,92
Biomasa a jiné OZE	715,62	22,34
Jiná paliva	946,03	47,33
Vážený průměr	937,09	33,63

Zdroj: ERÚ

Pozn.: Jiná paliva jsou zejména odpady, dále topné oleje, elektrická energie a další.

Graf 22 Průměrné ceny tepla pro konečné spotřebitele [Kč/GJ] (bez DPH)

Zdroj: ERÚ

Pozn.: Pro rok 2023 je uvedena předpokládaná hodnota.

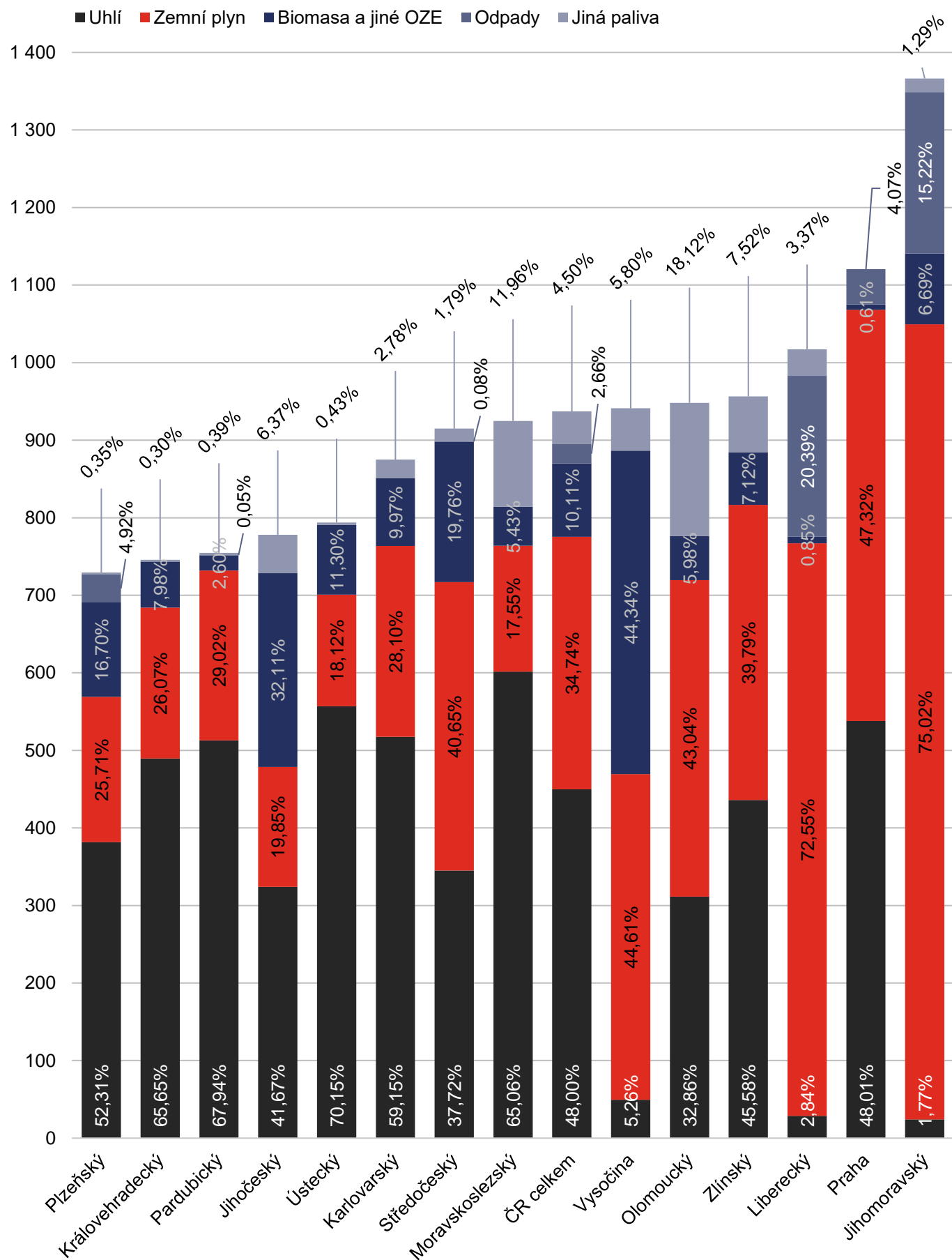
6.2 Ceny dle mixu paliv jednotlivých krajů

Od roku 2022 se začínají výrazně zvětšovat rozdíly průměrných cen tepla mezi kraji, do té doby odpovídající relativně srovnatelné úrovni. Důvodem je měnící se mix podílu paliv, z nichž je vyráběno teplo v jednotlivých krajích, a rozdílná výše nárůstu ceny tepla vyrobeného z těchto paliv.

K největšímu zdražení mezi lety 2022 a 2023 došlo v Jihomoravském kraji (necelých 59 %), který má nejvyšší podíl tepla vyrobeného ze zemního plynu. Pro rok 2023 se rovněž jedná o kraj s nejvyšší průměrnou cenou tepelné energie. K nejmenšímu zdražení (mírně přes 13 %) došlo v Pardubickém kraji s vysokým podílem tepelné energie vyrobené z uhlí. Krajem s nejnižší cenou tepla v roce 2023 je Plzeňský kraj s více než polovičním podílem výroby tepla z uhlí.

Nelze však zobecňovat, že k nejvyššímu zdražení došlo v krajích s nejvyšším podílem tepla z drahého zemního plynu a k nejmenšímu zdražení v krajích s největším podílem levnějšího uhlí. Například zmíněný Jihomoravský kraj s nejvyšším zdražením průměrné ceny tepla v roce 2023 má rovněž nejvyšší podíl zemního plynu na výrobě tepla s částečným podílem výroby z odpadů. Obdobný podíl má i kraj Liberecký, nicméně zdražení tepla v tomto kraji nebylo tak markantní (pouze 27 %). Naopak v Ústeckém kraji s nejvyšším podílem tepelné energie z uhlí a částečným podílem výroby tepla ze zemního plynu a biomasy nedošlo k nejnižšímu nárůstu cen tepelné energie. K nejnižšímu nárůstu došlo v kraji Pardubickém s mírně nižším podílem uhlí, ovšem výrazněji vyšším podílem zemního plynu.

Graf 23 Průměrné předběžné ceny tepla [Kč/GJ] (bez DPH) se znázorněním podílu paliva [%] pro konečné spotřebitele

Zdroj: ERÚ

7 OBNOVITELNÉ A PODPOROVANÉ ZDROJE ENERGIE

7.1 Podpora

V roce 2023 bylo pro oblast POZE zveřejněno celkem pět cenových rozhodnutí.

Pro stanovení výše provozní podpory bylo stěžejní dokončit před vydáním cenového rozhodnutí legislativní proces novely vyhlášky o technicko-ekonomických parametrech (č. 79/2022 Sb., novela č. 275/2023 Sb.), která byla zveřejněna ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (sbírka) dne 14.09.2023 (kapitola 9.1.1.1). Došlo zejména k navýšení měrných investičních nákladů u všech POZE a k podstatnému navýšení nákladů na pořízení paliva v případě biomasy, bioplynu a biometanu. Vstupem pro navýšení nákladů na palivo byly výsledky z rozsáhlého sběru dat, který byl realizován na přelomu roku 2022 a 2023.

Ceny elektřiny sice v průběhu roku 2023 pozvolna klesaly, přesto byly stále na takové úrovni, že způsobily pokles zelených bonusů na rok 2024 proti roku 2022.

Standardní cenové rozhodnutí č. 3/2023 z 27.09.2023 stanovilo pro rok 2024 vyšší provozních podpor pro nové nebo modernizované výroby elektřiny a pro nové a existující výroby tepla z OZE (udržovací podpora tepla), jejichž provozní podpora byla prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem EU v rámci tzv. nařízení o blokových výjimkách (GBER), respektive u nových výroben tepla využívajících biomasu také na základě nově notifikované podpory tepla z OZE.

V reakci na nová notifikační oznámení pro podporu tepla z OZE a podporu biometanu a dále na základě provedeného sektorového šetření MPO a předaných podkladů podle zPOZE (§ 32 odst. 3), byla zveřejněna dvě mimořádná cenová rozhodnutí. Cenové rozhodnutí č. 7/2023 z 28.12.2023, kterým se mění cenové rozhodnutí č. 11/2022, doplnilo pro rok 2023 nově notifikované podpory pro nové výroby tepla z biomasy a dále pro nové výroby biometanu uvedené do provozu v roce 2023. Cenové rozhodnutí č. 8/2023 z 28.12.2023, kterým se mění cenové rozhodnutí č. 3/2023, doplnilo nově notifikovanou podporu biometanu pro rok 2024, dále byla doplněna nová výše podpory pro sektor výroben elektřiny z důlních plynů z roku 2012 s identifikovaným rizikem nadměrné kompenzace (podle zprávy o výsledcích sektorového šetření pro zdroje elektřiny uvedené do provozu v průběhu roku 2012).

Cenové rozhodnutí č. 2/2023 z 27.09.2023, kterým se stanovují cena za činnost povinně vykupujícího a ceny spojené se zárukami původu, bylo těsně před koncem roku 2023 upraveno (kapitola 4.2). Významný přechod výrobců elektřiny z OZE do výkupních cen na rok 2024 vyvolal nutnost snížit náklady na činnost povinně vykupujícího cenovým rozhodnutím č. 9/2023 z 28.12.2023, kterým se mění cenové rozhodnutí č. 2/2023.

Všechna cenová rozhodnutí týkající se provozních podpor byla vydána v souladu s nařízením vlády o vymezení rozvoje POZE (č. 189/2022 Sb.), tzv. aktivačním nařízením.

7.1.1 Notifikační řízení a příprava prováděcích předpisů

V průběhu celého roku ERÚ úzce spolupracoval s MPO na finalizaci notifikačních řízení nových schémat provozních podpor, zejména při přípravě reakcí ČR na otázky EK k notifikačním formulářům.

Dále ERÚ s MPO spolupracoval při přípravě aktualizace nařízení vlády o vymezení rozvoje POZE, jehož legislativní proces však nebyl do konce roku ukončen. Významně se ERÚ podílel na podnětech v rámci návrhu dalších novel zPOZE, lex OZE I a lex OZE II (zejména v oblasti záruk původu energie a kritérií udržitelnosti). Kromě toho se ERÚ zapojil do procesu nastavení provozní podpory formou aukcí MPO vyhlášených výzev na podporu elektřiny z OZE (spolupráce pro stanovení výše maximálních cen).

V průběhu roku došlo k finalizaci dvou notifikačních řízení, která pokrývají tříleté schéma podpory 2023 až 2025. Oznámení SA.104685 (2022/N) z 21.04.2023 – Podpora tepla z obnovitelných zdrojů energie s výkonem nad 500 kW a oznámení SA.104686 (2023/N) z 31.10.2023 – Podpora biometanu.

V případě podpory na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET) došlo před létem 2023 k překlopení prenotifikačního řízení do oficiálního řízení o notifikaci. Před koncem roku byly zaslány další doplňující otázky EK, a notifikační řízení tak nebylo do konce roku 2023 dokončeno.

7.2 Vývoj OZE v ČR

Rozvoj OZE v ČR byl i v roce 2023 významně ovlivněn plněním cílů strategických plánů EK. Pokračovalo z předešlých let nastolené tempo v oblasti státní podpory rozvoje OZE, což mělo výrazný dopad na množství nově připojených výroben elektřiny. Tento stav byl do značné míry ovlivněn i změnou energetického zákona a zPOZE. Zejména energetický zákon rozvolnil hranici pro možnosti připojení výrobního zdroje v OM zákazníka pro vlastní spotřebu (bez licence), kdy se posunula hranice instalovaného výkonu z 10 kW na 50 kW.

Připojování nových zdrojů do sítě

V roce 2023 pokračoval trend z předešlých let, kdy došlo k dalšímu výraznému nárůstu nově připojených výroben elektřiny. Největší počet žádostí o připojení byl v rámci distribučních území společností ČEZ Distribuce, EG.D a PREDistribuce zaznamenán na hladině NN, a to zejména u výroben elektřiny s instalovaným výkonem do 10 kW. Jedná se převážně o výroby instalované v OM zákazníků (konkrétně FVE). Na konci roku bylo připojeno celkově přes 80 tis. výroben elektřiny (souhrnně za všechny napěťové hladiny) s celkovým instalovaným výkonem přes 1 GW. Díky tomu roste také výroba elektřiny z OZE, která tak již zaujímá rekordní 14,5% podíl z celkové roční výroby. Tento podíl bude bezesporu růst i v dalších letech, jelikož na konci roku 2023 měli výše uvedení distributoři zasmluvněno bezmála 13 GW požadovaného instalovaného výkonu (více jak 111 000 uzavřených smluv o připojení), který by měl být připojen v letech 2024 a 2025.

Flexibilita a sdílení energie

ERÚ intenzivně pracoval na vytvoření budoucího modelu sdílení elektřiny, který zohledňuje připravovanou zákonnou právní úpravu. Práce na podobě sdílení v ČR probíhaly za velmi těsné spolupráce s účastníky trhu. V rámci těchto činností byly připraveny teze pro návrhy novel vyhlášek. Konkrétně vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou, vyhlášky o obsahových náležitostech a vyhlášky o vyúčtování (č. 207/2021 Sb.). ERÚ rovněž participoval v pracovní skupině ACER, kde se připravoval návrh legislativního aktu, kterým se stanoví pravidla pro tzv. demand response. Tento návrh stanoví budoucí podmínky pro nastavení modelů využívání flexibility na národní úrovni.

Energetické komunity

Rok 2023 byl také rokem pro nastartování rozvoje energetických komunit. Energetické komunity představují sdružení občanů, malých podniků a místních organizací, které společně vyrábějí, spotřebovávají a sdílejí energii z OZE. Tento model by měl přinést výhody nejen pro životní prostředí, ale také pro místní ekonomiku a sociální soudržnost. Energetické komunity podporují lokální výrobu energie, snižují závislost na velkých energetických společnostech, respektive přispívají k decentralizaci výroby.

Akcelerační zóny pro větrné elektrárny

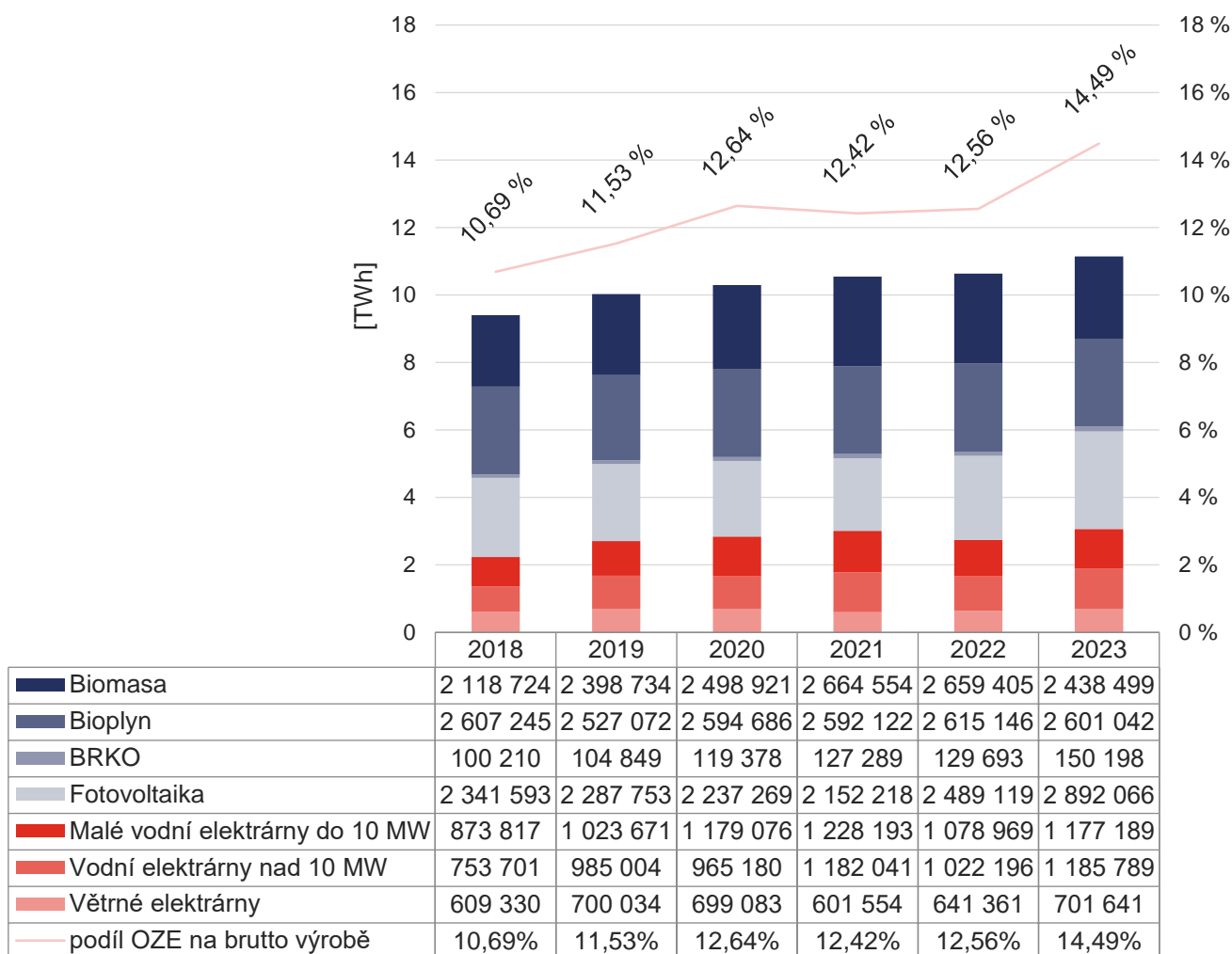
Jednou z klíčových iniciativ roku 2023 bylo vytvoření akceleračních zón pro větrné elektrárny, připravovaných především Ministerstvem životního prostředí (MŽP) a MPO. Tyto zóny jsou připravovány na základě jejich vhodnosti pro instalaci OZE, kromě větrných také solární elektrárny, s cílem urychlit proces povolování a připojování.

Digitalizace v energetice

Digitalizace se stala nedílnou součástí modernizace energetického sektoru. ERÚ podporoval projekty zaměřené na rozvoj chytrých sítí, které umožňují lepší monitorování a řízení toků energie v reálném čase. Digitalizace přinesla také nové možnosti pro spotřebitele, kteří už částečně mohou lépe sledovat a optimalizovat svou spotřebu energie prostřednictvím chytrých měřidel a aplikací.

Rok 2023 ukázal, že transformace energetiky směrem k OZE je nejen možná, ale i nezbytná. ERÚ se zavázal pokračovat v podpoře těchto trendů a vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj energetického sektoru.

Graf 24 Vývoj výroby elektřiny brutto z OZE [MWh] a její podíl na tuzemské brutto výrobě [%]

Zdroj: ERÚ

7.2.2 Mezinárodní aktivity sektoru OZE

V rámci zahraniční spolupráce je v oblasti OZE zásadní pracovní skupina Renewables Work Stream (RES WS) organizace CEER, která je zařazena pod pracovní skupinu CEWG Electricity Working Group. Skupina publikovala v roce 2023 zprávu *CEER Report on Tendering Procedures for RES in Europe*, která komplexně zobrazuje přehled a aktuální stav aukcí vypisovaných pro OZE v rámci jednotlivých členských států. V druhé polovině roku 2023 byla publikována zpráva *Status Review of Renewable Support Schemes in Europe for 2020 and 2021*. Zpráva se zaměřuje především na provozní podpory pro výrobu elektřiny z OZE, pouze okrajově na podporu pro ostatní komodity (např. podpora tepla z OZE). V průběhu podzimu roku 2023 byly zahájeny práce na zprávách *CEER report on High Market Prices* a *CEER RES Support Systems*, a to ve formě sběru dat pro tyto zprávy.

Další zahraniční aktivity ERÚ vyvíjí v pracovní skupině ERRA zaměřené na OZE (Renewable Energy Committee), kde byla publikována zpráva *Report on the implementation of the Guarantees of Origin Systems*, na jejíž tvorbě se ERÚ významně podílel. Cílem tohoto reportu bylo zmapovat existenci systémů záruk původu pro elektřinu, plyn, vodík a teplo nebo chlazení v každé členské zemi a poskytnout rámcový přehled a představu o tom, zda a do jaké míry má každý členský stát zaveden systém záruk původu, pro jaké typy technologií a energii, zda a jak jsou do systému zapojeny vnitrostátní regulační orgány a organizace zúčastněných stran, jak je přístupováno ke zveřejňování informací, kdo je jejich vydávající institucí, jak se záruky původu obchodují, jaký je přístup členského státu k vydávání záruk původu pro podporovanou energii, zda jsou zavedena pravidla pro zveřejňování informací a kontrolní mechanismy, a v neposlední řadě, jaké jsou výhody pro konečné spotřebitele.

8 VĚDA, VÝZKUM, SPOLUPRÁCE S AKADEMICKOU SFÉROU A DÍLČÍ MEZINÁRODNÍ AKTIVITY

8.1 Aktivity v oblasti VAVAI

Rovněž v roce 2023 byl ERÚ aktivní v projektech výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) programů Technologické agentury ČR (TA ČR).

V programu THÉTA byly zahájeny projekty, které se ucházely o podporu v rámci 5. veřejné soutěže programu, v níž se ERÚ zabýval celkem devíti specifickými žádostmi o podporu návrhů projektů, které cílí na úřadem připravené prioritní výzkumné cíle. V rámci hodnotícího procesu nakonec uspěly a byly podpořeny projekty:

- TK05010088: Determinanty vztahů mezi velkoobchodními a maloobchodními cenami energií, který řeší tým z Vysokého učení technického v Brně,
- TK05010177: Pokročilé DataScience nástroje pro potřeby regulátora (DS4Reg), který řeší tým ze Západočeské univerzity v Plzni.

Výše uvedené projekty zahájily své výzkumné činnosti v první polovině roku. S oběma řešitelskými týmy byla zahájena soustavná spolupráce a pravidelné konzultace s cílem maximalizace užitku a výsledné aplikovatelnosti výstupů projektů, které ERÚ bude implementovat.

Úspěšně dokončeno bylo řešení dvou projektů podpořených v rámci 4. veřejné soutěže programu THÉTA, které byly zaměřeny na téma lokální a komunitní energetiky. Konkrétně se jednalo o projekty, u nichž v roli aplikačního garanta působilo kromě ERÚ také MPO:

- TK04010028: Dopady komunitní energetiky do prostředí energetických trhů a sítí,
- TK04010229: Komplexní prostředí pro rozvoj energetických společenství – návrh legislativních, organizačních a motivačních opatření pro odstranění bariér rozvoje.

Uvedené projekty završily své výzkumné činnosti shodně 31.12.2023. Závěr roku byl tedy v souvislosti s těmito projekty věnován dokončovacím pracím a finalizaci všech výsledků, jejich předání a určení jejich následného využití v rámci ERÚ i dalších pracovních skupin.¹²

V roce 2023 byl vyhlášen program THÉTA 2, který myšlenkově systematicky navazuje na program THÉTA. I v rámci programu THÉTA 2 se ERÚ podílí na přípravě prioritních výzkumných cílů a působí v roli aplikačního garanta relevantních projektů. Pro první veřejnou soutěž ERÚ připravil tři výzkumná témata:

- 1.2.1 Metodický rámec pro modelování výroby intermitentních obnovitelných zdrojů v kontextu energetické bilance ČR,
- 1.2.2 Vývoj analytických a metodických nástrojů pro hodnocení mimořádných klimatických jevů a jejich dopadů na vyhodnocení kvality a nepřetržitosti dodávky energie
- 1.2.3 Výzkum a vývoj opatření pro efektivní nastavení technických parametrů a legislativního rámce alternativních (flexibilních) připojení výroben k distribuční síti.

V rámci 1. veřejné soutěže programu THÉTA 2 obdržel ERÚ celkem sedm žádostí o přijetí role aplikačního garanta a jednu specifickou žádost o podpoření záštity projektu formou Letter of Intent. ERÚ vyhověl a poskytl roli aplikačního garanta celkem čtyřem projektovým žádostem a akceptoval výše uvedenou žádost o záštitu. Hodnotící proces bude probíhat do první poloviny roku 2024.

Program BETA2 spočíval v roce 2023 ze strany ERÚ v pokračovacích pracích na probíhajících projektech a spouštění nových projektů. V projektu *TIRDERU104 Komplexní inovace tarifní struktury v elektroenergetice* byl úspěšně završen minitendr zaměřený na analýzy provozu a rozvoje lokálních distribučních soustav (LDS). Projekt *TITIERU914 Systém pro zpracování, analýzu a vyhodnocení statistických dat ERÚ* byl v roce 2023 úspěšně dokončen a vyvíjený systém (Datový portál – Dataportál ERÚ) byl nasazen do produkčního prostředí. Tím aktivní řešení projektu na poli programu BETA2 skončilo a bude následovat formální přijímání, implementování a rozvoj vyvinutého řešení již ve vlastnictví ERÚ.

¹² S výstupy všech dokončených projektů je možné se seznámit na [webu ERÚ](#) v části Věda a výzkum.

Dále byl pak v rámci programu BETA2 zahájen projekt *TIRSERU226 Vývoj nástroje pro národní monitoring velkoobchodního trhu s energiemi* a *TITSERU307 Vývoj inovativní platformy pro srovnání nabídek dodavatelů energií*. V obou projektech bylo v roce 2023 zahájeno zadávací řízení formou soutěžního dialogu pro nalezení optimálního způsobu řešení veřejné zakázky. Realizace projektu TIRSERU226 tak byla zahájena 01.12.2023 týmem z VŠB-TU Ostrava. V rámci projektu TITSERU307 jako vítězný subjekt uspělo konsorcium společností EGÚ Brno, a.s. a BiQ pux, a.s. Realizace projektu začne 01.03.2024.

Mimo výše uvedené, monitoruje ERÚ aktivity dalších programů na národní i mezinárodní úrovni, jakými jsou například program Horizont Evropa, LIFE či partnerství CETPartnership. ERÚ také poskytl formální záštitu formou Letter of Intent dalším projektům ucházejícím se o podporu napříč programovým spektrem. Zaměření podpořených projektů je obecně velmi široké a týká se oblastí souvisejících s činností ERÚ.

Realizace všech výše uvedených projektů pomůže ERÚ v modernizaci a zdokonalení výkonu cenové a technické regulace reflektující aktuální a budoucí trendy spojené s transformací energetiky a posílením schopností pro výkon monitoringu velkoobchodního i maloobchodního trhu s energií. Na výše uvedených projektech, stejně jako na koncepčně důležitých rozvojových tématech spolupracuje ERÚ s dalšími relevantními orgány státní správy (zejména MPO, MŽP, Ministerstvo pro místní rozvoj atp.).

8.2 Spolupráce s univerzitami a vysokými školami

ERÚ navázal na rozvíjející se aktivity v oblasti spolupráce s univerzitami a vysokými školami v ČR. Tento rok byl prvním, kdy byla akademická spolupráce pojata komplexně a ukotvena do plánu činnosti tak, aby dílčí oblasti byly harmonicky rozvíjeny pro přínos jak pro akademické prostředí, tak pro rozvoj a obohacení agendy ERÚ. Spolupráce probíhá v následujících směrech:

- ! přednášková činnost pro studenty či pedagogy ve vybraných studijních programech,
- ! příprava, zadání, konzultace a vyhodnocování kvalifikačních závěrečných prací,
- ! stáže studentů na ERÚ
- ! a odborná projektová spolupráce.

Zatímco poslední bod je profesně orientovanou odbornou činností, která byla popsána v předchozí kapitole, první tři body se týkají přímo vzdělávání a přípravy studentů pro budoucí povolání.

V roce 2023 proběhlo celkem deset přednášek na osmi univerzitách v ČR, při nichž odborníci z ERÚ prezentovali studentům působnost úřadu a způsoby regulace energetických odvětví. Příznivým aspektem je, že přednášky probíhaly na školách s technickým i humanitním zaměřením, což dokládá potřebnou multidisciplinaritu v agendě ERÚ, a byly rámcově hodnoceny jako přínosné i do dalších let.

V oblasti kvalifikačních závěrečných (tj. semestrálních, bakalářských či diplomových) prací ERÚ nabízí možnost využití interně připravených témat pro zadání studentům ke zpracování. Zpravidla se jedná o témata okrajových či počínajících výzev souvisejících se zákonnými povinnostmi ERÚ v oblasti regulace, monitoringu trhu či ochrany spotřebitele. Pro studenty je tak možnost skrze zpracování tématu navázat odbornou spolupráci s ERÚ, a blíže se tak seznámit s problematikou národního regulátora v energetických odvětvích. V roce 2023 byly úspěšně obhájeny dvě diplomové práce zadané a konzultované ERÚ. Kromě toho probíhalo zpracování dalších tří diplomových prací, které rovněž vzešly z iniciativy úřadu.

V souvislosti s množícími se dotazy při přednáškách na oblast profesního uplatnění při studiu, byla studentům zprostředkována možnost realizace stáží přímo na ERÚ. Studenti mají možnost oslovit ERÚ s žádostí o realizaci stáže skrze konkrétní studovanou univerzitu či z vlastní iniciativy skrze kontaktní formulář na webu ERÚ. Realizace stáže pak pomůže jak stážistovi v získání praktických znalostí z orgánu veřejné správy, případně v získání kreditů (je-li stáž vyžadována v rámci studia), dále pak pomůže ERÚ v oblasti personálních kapacit, čímž dochází k efektivnímu doplnění řádné struktury a systemizace úřadu. V roce 2023 realizovalo na ERÚ stáž celkem sedm stážistů a stážistek v rámci všech odborných sekcí ERÚ. Realizované stáže rámcově splnily vzájemná očekávání jak odborných útvarů ERÚ, tak samotných stážistů a stážistek.

8.3 Mezinárodní aktivity

V mezinárodních organizacích ACER, CEER a ERA je ERÚ členem pracovních skupin v oblasti elektroenergetiky, plynárenství, REMIT, OZE, ochrany spotřebitele a maloobchodu, a dva zástupci úřadu jsou zároveň spoluedoucími dvou pracovních skupin CEER a spoluedoucí pracovní skupiny ACER.

ERÚ má rovněž aktivní zastoupení v pozici místopředsedkyně správní rady CEER. Na evropské půdě má tak ČR silný mandát v diskuzích o budoucnosti společné evropské energetické politiky na různých platformách. Zástupci ERÚ měli možnost podílet se na analýze dopadů legislativních návrhů. Mimo již uvedené organizace ERÚ průběžně konzultoval své pozice s regulátory zemí Visegrádské čtyřky.

Spolupráce ERÚ a výše uvedených mezinárodních organizací probíhá i v rovině vzdělávací. Zaměstnanci ERÚ se zúčastnili tří specializovaných školení v rámci platformy CEER. Recipročně, díky aktivní spolupráci se sdružením CEER, zástupci ERÚ v průběhu roku 2023 školili na dvou školeních.

V rámci působení v mezinárodních pracovních skupinách se ERÚ aktivně zapojil do řady jednání, která pokračovala podle vzoru z předcházejícího covidového období formou videokonferencí nebo formou hybridní. Nicméně, vzhledem k rostoucímu počtu prezenčních jednání se celkem uskutečnilo 39 prezenčních zahraničních pracovních cest (financování v kapitole 10.1.4).

Významná spolupráce je i nadále realizována prostřednictvím pracovní skupiny EPU (European Policy Unit) v rámci CEER, ve které působí zástupce ERÚ jako spoluvedoucí skupiny, a která zajišťuje kompletní prosazování pozic regulátorů u evropských institucí. CEER v roce 2023 vstupoval do celkem dvou konzultací EK k připravované evropské energetické legislativě. Navíc se skupina aktivně podílela na monitorování a analyzování aktuálně projednávané evropské legislativy (Revize EMD, REMIT, dekarbonizační balíček) a dopadům již přijaté legislativy do činností regulačních orgánů (AFIR, EED, RED).

ERÚ se také aktivně účastnil v pracovní skupině ERRA Energy Transition Task Force.

9 LEGISLATIVNÍ A SPRÁVNÍ ČINNOST

9.1 Legislativní činnost

9.1.1 Změny právních předpisů v působnosti ERÚ

V roce 2023 nabyly účinnosti dvě novely vyhlášek ERÚ a část třetí novely, jejichž legislativní proces proběhl v roce 2022¹³:

- Vyhláška č. 404/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů, nabyta účinnosti dnem 1. ledna 2023, s výjimkou vybraných ustanovení, která nabyta účinnosti dnem 1. května 2023, a vybraných ustanovení, která nabyta účinnosti dnem 1. července 2023.
- Vyhláška č. 405/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů, nabyta účinnosti dnem 1. ledna 2023.
- Dne 1. ledna 2023 nabyta účinnosti část vyhlášky č. 223/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů, která upravila pravidla pro posouzení proveditelnosti renominace přepravy, distribuce a uskladňování plynu.

V roce 2023 probíhaly legislativní práce na čtyřech vyhláškách.

9.1.1.1 Vyhláška č. 275/2023 Sb., kterou se mění vyhláška č. 79/2022 Sb., o technicko-ekonomických parametrech pro stanovení referenčních výkupních cen a zelených bonusů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o technicko-ekonomických parametrech)

Vyhláška byla zpracována na základě zmocnění v zPOZE [§ 53 odst. 2 písm. a), b) a l)]. Vyhláškou ERÚ provedl pravidelnou aktualizaci technicko-ekonomických parametrů podle aktuálního stavu na trhu POZE. Současně byl upraven rozsah parametrů definovaných vyhláškou v souvislosti s novelizací zPOZE (novela č. 19/2023 Sb.). ERÚ při aktualizaci parametrů zohlednil nařízení vlády o vymezení rozvoje POZE, jež definuje, pro která schémata podpory má být v cenovém rozhodnutí pro příslušné roky stanovena provozní podpora. Došlo k navýšení hodnot parametrů spojených s výstavbou nových výroben elektřiny, tepla, biometanu, nebo modernizací výroben elektřiny od roku 2024, dále k zavedení samostatných technicko-ekonomických parametrů výroben biometanu, které vznikly konverzí výroben elektřiny využívající bioplyn, a to jak pro rok 2023, tak pro rok 2024. V reakci na novelu zPOZE vyhláška rozšířila stávající parametry – náklady na pořízení paliva týkající se biomasy využité nejen v procesu čistého spalování, nově také v procesu energetického využití (spalování) nevytříděného směsného komunálního odpadu, a to na jeho biologicky rozložitelnou část, a dále upravila rozsah parametrů pro druhotné zdroje – důlní plyn. Vyhláška též nově stanovila dobu životnosti a parametry pouze pro schémata provozních podpor, která jsou uvedena v nařízení vlády o vymezení rozvoje POZE jako podporovaná. Z tohoto důvodu byly vypuštěny parametry pro POZE, které nejsou v cenové regulaci využitelné.

Vyhláška byla schválena Radou ERÚ 05.09.2023 a vyhlášena ve sbírce 14.09.2023. Vyhláška nabyta účinnosti dnem 1. ledna 2024, s výjimkou ustanovení, která nabyta účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení.

9.1.1.2 Vyhláška č. 4/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 404/2016 Sb., o náležitostech a členění výkazů nezbytných pro zpracování zpráv o provozu soustav v energetických odvětvích, včetně termínů, rozsahu a pravidel pro sestavování výkazů (statistická vyhláška), ve znění vyhlášky č. 154/2018 Sb.

Vyhláška byla vydána na základě zmocnění v energetickém zákoně [§ 98a odst. 2 písm. m)], dle kterého ERÚ stanoví náležitosti a členění výkazů nezbytných pro zpracování zpráv o provozu soustav

¹³ Detailněji v loňské Souhrnné publikaci na [webu ERÚ](#).

v energetických odvětvích, včetně termínů, rozsahu a pravidel pro sestavování výkazů. Zmocnění provádí ustanovení energetického zákona [§ 11 odst. 1 písm. n)], který ukládá držitelům licence za povinnost předkládat ERÚ podklady nezbytné pro zpracování čtvrtletních a ročních zpráv o provozu soustav v energetických odvětvích.

Vyhláška reaguje na současnou situaci na trhu a na změnu energetického zákona změnou podmínek pro udělení licence na výrobu elektřiny související s navýšením instalovaného výkonu výroben elektřiny z 10 kW na 50 kW v energetickém zákoně (§ 3 odst. 3), a došlo k prohloubení již tak nepříznivé situace, kdy některá data bez novely vyhlášky nemohla být sledována. Dále došlo k růstu počtu výroben biometanu a rovněž se zvýšila kolísavost spotřeby plynu pro paroplynové elektrárny, čímž se značně ztížily možnosti očišťování spotřeby o vliv počasí, tudíž nastala potřeba sledovat k tomu i patřičná statistická data. Vyhláškou byly zahrnuty údaje o výrobě plynu (biometanu), o dodávkách plynu do paroplynových elektráren a o výrobních elektřiny s instalovaným výkonem do 50 kW včetně do rozsahu vykazovaných údajů pro účely vydávání zpráv o provozu soustav v energetických odvětvích.

Vyhláška byla schválena Radou ERÚ 28.12.2023 a vyhlášena ve sbírce 16.01.2024. Vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. února 2024.

9.1.1.3 Vyhláška č. 5/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška byla vydána na základě zmocnění ERÚ v energetickém zákoně [§ 98a odst. 2 písm. i)], dle kterého ERÚ vyhláškou stanoví pravidla trhu s plynem. Vyhláška především reaguje na rozšíření zmocnění zákonem č. 362/2021 Sb., kterým bylo do § 98a odst. 2 písm. i) bodu 15 energetického zákona zakotveno zmocnění ke stanovení pravidel a podmínek pro poskytování služby přeshraničního využití zásobníku plynu. Vyhláška rozvádí koncept služby přeshraničního využití zásobníku plynu dle energetického zákona a upravuje podmínky pro využití služby přeshraničního využití zásobníku plynu. Stěžejní část úpravy spočívá v precizaci rozsahu a formátu předávání a zveřejňování údajů, a to jak směrem k operátorovi trhu, tak i směrem k provozovateli přepravní soustavy.

Vyhláška dále upravila zavedený princip UIOLI (use it or lose it) odstraněním horního limitu možnosti odebrání nevyužívané dlouhodobé přepravní kapacity. Vyhláškou též došlo ke sjednocení marného uplynutí lhůty při přerušení a ukončení dodávky plynu a k úpravě postupů pro oblast uskladnění (revize pravidel pro obchodní krácení přerušitelné skladovací kapacity a doplnění legislativně definovaného rozsahu technických jednotek v rámci definice objemu nabízené skladovací kapacity v aukci). Další úpravy, které vyhláška přinesla, jsou legislativně technického charakteru. Jedná se mimo jiné o úpravy pro oblast nominací a renominací, postupů operátora trhu pro zveřejnění EIC kódů při rychlé změně dodavatele, a dále pravidel souvisejících s uskladňováním plynu a obchodního vyrovnávání odchylek při předcházení stavu nouze.

Vyhláška byla schválena Radou ERÚ 28.12.2023 a vyhlášena ve sbírce 16.01.2024. Vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. dubna 2024.

9.1.1.4 Vyhláška č. 6/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 490/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška byla vydána na základě zmocnění ERÚ dle energetického zákona [§ 98a odst. 2 písm. h)] a zPOZE [§ 53 odst. 2 písm. g), h), j) a k)].

Vyhláška zavedla nové postupy v několika oblastech. První oblastí je harmonizace systému zúčtování odchylek, kde došlo k přechodu na jednotné stanovení zúčtovací ceny odchylky v záporném i kladném směru v souladu s nařízením (EU) 2017/2195 [čl. 52 odst. 2 písm. c)]. Druhá oblast změn se týkala implementace měření s pokročilými funkcemi měření a zpracování dat (AMM – automated metering management), kde došlo k uvedení postupů do souladu s vyhláškou o měření elektřiny. Dále byly zavedeny prvky inovující tarifní strukturu, které vycházejí z Koncepce propojení nového designu trhu v elektroenergetice s požadavky na změnu v regulovaných cenách a tarifech (kapitola 2.1.2).

Vyhláška upravila též postupy v oblasti registrace předávacího místa výroby elektřiny provozované v režimu zákazníka dle energetického zákona (§ 28 odst. 5). Změny spočívají v zavedení automatického přidělování výrobního EAN obdobně jako tomu je u výroben elektřiny provozovaných na základě licence, a v odstranění kombinovaných EAN kódů. Vyhláškou dále došlo k modifikaci některých vyhláškou stanovených postupů. Tyto další dílčí úpravy jsou výsledkem průběžného vyhodnocování praktické aplikace pravidel vyhlášky a vývoje trhu.

Vyhláška byla schválena Radou ERÚ 04.01.2024 a vyhlášena ve sbírce 16.01.2024. Vyhláška nabyla účinnosti dnem následujícím po dni jejího vyhlášení, tj. dnem 17. ledna 2024, s výjimkou vybraných ustanovení, která nabývají účinnosti dnem 1. července 2024, a ustanovení, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2025.

9.1.2 Novelizace zákonů

V roce 2023 byly přijaty tři novely energetického zákona a novela zPOZE. ERÚ k vládním návrhům zákonů předkládal své návrhy, vyjádřil svá stanoviska, v rámci meziresortního připomínkového řízení uplatnil řadu zásadních i doporučujících připomínek a důsledně monitoroval celý průběh legislativního procesu. Jednalo se o následující zákony.

Zákon č. 19/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Zákon známý též pod pojmenováním lex OZE I reaguje na situaci na trhu s energiemi a nutnost řešení bezpečnosti dodávek energie a snížení závislosti na dovozu paliv z Ruské federace. Cílem zákona je umožnit zjednodušení povolování OZE a tím přispět k plnění závazků EU v oblasti energetiky a klimatu a současně k zajištění energetické soběstačnosti. Mimo jiné byla zákonem zvýšena hranice výkonu výroby elektřiny, od které je vyžadována licence na výrobu elektřiny ve vazbě na vymezení podnikání v energetických odvětvích, a to z hodnoty 10 kW na 50 kW. Součástí zákona je také úprava stavebního zákona, jejímž cílem je usnadnit rozhodování stavebním úřadům a zjednodušit povolovací proces o umístění stavby.

Zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů

V rámci konsolidačního balíčku došlo ke změně zPOZE. Výše dotace na úhradu složky ceny služby distribuční soustavy a složky ceny služby přenosové soustavy na podporu elektřiny, na úhradu provozní podpory tepla, přechodné transformační podpory tepla a podpory biometanu (dále jen „složka ceny na podporu POZE“) má být nadále stanovována nikoliv nařízením vlády, ale usnesením vlády. Zákon dále umožňuje, aby vláda v usnesení dle zPOZE (§ 28 odst. 3) stanovila nejen samotnou výši dotace, ale i diferenciaci prostředků poskytnutých na dotaci dle napěťové hladiny nebo dle kategorie zákazníků, což ERÚ následně zohlední při stanovení daných složek ceny. Po přijetí zákona stanovila vláda usnesením č. 973/2023 výši dotace na úhradu složky ceny na podporu POZE v rozlišení na napěťové hladiny VVN, VN a NN. V návaznosti na toto usnesení vlády vydal ERÚ cenové rozhodnutí č. 10/2023, kterým se mění cenové rozhodnutí ERÚ č. 5/2023 (kapitola 4.2).

Zákon č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Zákonem byl do energetického zákona zaveden koncept energeticky strategického celku jakožto systému prvků kritické infrastruktury pro sektory elektroenergetiky, plynárenství nebo teplárenství podle nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. Zákon stanovil pravidla pro nabytí vlivu nad energeticky strategickým celkem a povinnost nabídnout státu převod tohoto vlivu.

Zákon č. 469/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Zákon označovaný také jako lex OZE II reaguje na aktuální kritickou situaci na trhu s energiemi a zavádí určitá opatření pro zvýšení energetické soběstačnosti a bezpečnosti ČR. Zákon je též dílčí transpozicí směrnice (EU) 2018/2001 a 2019/944.

Zákon do českého právního řádu zavádí koncept sdílení energie, energetická společenství, společenství pro obnovitelné zdroje, aktivního zákazníka a zranitelného zákazníka. Zákon též umožňuje vznik EDC.

Lex OZE III

V roce 2023 probíhaly také legislativní práce na další novele energetického zákona, tzv. lex OZE III, resp. transpoziční novele. Návrh zákona je převážně dovršením transpozice směrnice (EU) 2019/944. Návrh zakotvuje v právním řádu zejména ukládání elektřiny, agregaci a flexibilitu. Návrh zákona zohledňuje také některé z již dříve uplatňovaných návrhů ERÚ k ochraně spotřebitele a monitoringu trhu.

9.1.3 Evropské směrnice a nařízení

EK dne 14.03.2023 představila návrh komplexní revize nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 1227/2011 (REMIT) a 2019/942, pokud jde o zlepšení ochrany EU před manipulacemi na velkoobchodním trhu s energií. Jedná se o komplexní revizi pravidel pro zlepšení ochrany EU proti manipulaci s trhem na velkoobchodním trhu s energií. Návrh byl předložen v reakci na energetickou krizi, která ukázala, že krátkodobé zaměření regulace energetického trhu může odvádět pozornost od širších a dlouhodobých cílů. REMIT má zajistit, aby spotřebitelé a další účastníci trhu mohli důvěřovat integritě trhů s elektřinou a zemním plynem, aby ceny odrážely spravedlivou a konkurenční souhru mezi nabídkou a poptávkou a aby ze zneužívání trhu nemohly spekulantům plynout žádné zisky.

ERÚ během legislativního procesu coby gestor daného nařízení koordinoval a připravoval rámcové dokumenty, které sloužily k vyjednávání pozic ČR v evropských institucích. Dne 16.11.2023 došlo k provizorní politické dohodě k REMIT, kterou členské státy na úrovni velvyslanců podpořily koncem prosince 2023.

V rámci iniciativy ze dne 14.03.2023 představila EK rovněž návrh nařízení, kterým se mění nařízení (EU) 2019/943 a 2019/942 a směrnice (EU) 2018/2001 a 2019/944 s cílem zlepšit uspořádání trhu s elektřinou v EU, resp. zvýšit odolnost trhu s energií v EU a zvýšit nezávislost spotřebitelů a podniků v EU na krátkodobé tržní ceně elektřiny. Obsahuje proto soubor opatření, jejichž cílem je vytvořit nárazník mezi krátkodobými trhy a účty za elektřinu, které platí spotřebitelé, zejména prostřednictvím pobídek k uzavírání dlouhodobějších smluv, zlepšit fungování krátkodobých trhů tak, aby bylo možné lépe integrovat OZE, posílit úlohu flexibility a posílit postavení a ochranu spotřebitele. ERÚ se při vyjednávání aktivně zapojoval do národních i mezinárodních diskuzí a prosazoval pozice ČR. Dne 14.12.2023 dosáhla Rada a Parlament (EU) provizorní dohody o reformě návrhu na uspořádání elektroenergetického trhu EU (EMD), kterou členské státy na úrovni velvyslanců rovněž podpořily.

Každoročně, v rámci vykazovací a oznamovací povinnosti vyplývající pro ČR jako členskou zemi EU ze směrnic (EU) 2019/944, resp. č. 2009/73/ES byla EK, ACER a CEER předána česká a anglická verze Národní zprávy ERÚ o elektroenergetice a plynárenství v ČR za rok 2022.

9.2 Správní činnost

9.2.1 Řízení o rozkladech

Rada ERÚ dle správního řádu (§ 152) rozhoduje o rozkladech na základě doporučení rozkladové komise zřízené rovněž dle správního řádu (§ 152 odst. 3). ERÚ měl v roce 2023 zřízeny tři rozkladové komise – jednu projednávající případy zejména v oblasti energetické infrastruktury a obchodu, jednu zaměřující se převážně na oblast POZE a jednu pro oblast ochrany spotřebitele.

Rozkladové komise projednaly v roce 2023 celkem 169 rozkladů a podnětů na přezkum. Na základě jejich projednání bylo v tomto roce rozhodnuto v 62 případech. O 107 rozkladech a podnětech na přezkum

projednaných rozkladovými komisemi v roce 2023 nebylo do konce roku rozhodnuto. Rada ERÚ v roce 2023 dále rozhodla o 95 rozkladech projednaných v roce 2022. Celkem Rada ERÚ v roce 2023 rozhodla o 157 rozkladech.

Z hlediska rozhodovací činnosti lze sledovat obecně udržení vysokého počtu podaných rozkladů a dalších opravných prostředků proti rozhodnutím a postupům ERÚ, kdy výrazný nárůst nastal již v minulém roce. Co se týče konkrétních agend, výrazně přibýlo rozkladů ve spotřebitelských sporech, s čímž souvisí velké zvýšení počtu případů v oblasti plynárenství, a rovněž rozkladů proti rozhodnutím o spáchání přestupků dle zákona o ochraně spotřebitele, což představuje reakci na zjištění z dob energetické krize. Naopak ke snížení počtu opravných prostředků došlo v oblasti sporů POZE. Zřetelný nárůst případů lze dále sledovat v rozhodování ve věcech žádostí o informace. Nově byly projednávány i opravné prostředky proti rozhodnutím ve věcech nové agendy oprávnění ke zprostředkování.

Tabulka 4 Přehled rozhodnutých rozkladů

Rozkladů CELKEM, z toho	157
Rozklady proti rozhodnutím ve sporných řízeních celkem, z toho dle odvětví	78
elektroenergetika	26
plynárenství	30
teplárenství	2
POZE	19
náhrada za dispečerské řízení	1
Rozklady proti rozhodnutím o přestupcích celkem, z toho dle zákona	36
energetický zákon	22
zákon o cenách	5
zákon o ochraně spotřebitele	5
zákon o ochraně spotřebitele a energetický zákon	4
Rozklady proti rozhodnutím ve věcech žádostí o informace	15
Rozklady proti rozhodnutím ve věcech licenčních	15
Rozklady proti rozhodnutím ve věci oprávnění k činnosti zprostředkovatele	6
Rozklady proti rozhodnutím ve věcech opatření k nápravě	7

Zdroj: ERÚ

9.2.2 Sporná řízení

ERÚ rozhoduje spory v energetických odvětvích dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. a) až e)], při čemž postupuje dle správního řádu (§ 141). Spotřebitelské spory domácností nebo zákazníků v pozici fyzické osoby podnikající rozhoduje ERÚ dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. e) bodu 1 a 2].

Spotřebitelské spory se týkaly splnění povinnosti ze smluv (dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu) a určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence vznikl, trvá, nebo zanikl, a kdy se tak stalo. V roce 2023 nadále rostl počet sporů způsobený provedením vyúčtování dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem v rozporu se smlouvou a zde sjednanou cenou dodávky elektřiny a plynu, značně pak vzrostl počet sporů ohledně včasného neprovedení vyúčtování dodávky a neuhrazení přeplatku.

Předmětem řízení dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. a) až c)] byly spory o uzavření smlouvy, spory o omezení, přerušení nebo obnovení dodávek nebo distribuce elektřiny nebo plynu z důvodu neoprávněného odběru nebo neoprávněné distribuce a spory o připojení nebo přístup k zařízením elektrizační nebo plynárenské soustavy.

Zvláštním typem sporů v oblasti elektroenergetiky byly spory dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. d)] ve spojení se zPOZE (§ 52). V roce 2023 pokračoval ERÚ v důsledku soudního výkladu zPOZE (§ 52 odst. 2) v rozhodování sporů o vydání bezdůvodného obohacení a náhradu škody z důvodu neoprávněného čerpání podpory za vyrobenou elektřinu. Jedná se o skutkově a právně složité případy, které vyžadují individuální posouzení práv a povinností účastníků trhu s elektřinou spojených s právem na podporu elektřiny nebo tepla.

V oblasti POZE dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. d)] je stále trendem spor ohledně požadavků výrobců na zaplacení dlužné podpory za vyrobenou elektřinu ve chvíli, kdy operátor trhu nebo povinně vykupující dle názoru výrobce podporu nehradí.

Tabulka 5 Přehled vedených a pravomocně ukončených sporných a schvalovacích řízení dle pravomoci ERÚ

Typ řízení	Vedená řízení	Ukončená řízení
Sporná řízení celkem, z toho dle odvětví	25	11
elektroenergetika	21	9
plynárenství	1	1
teplárenství	3	3
Spotřebitelské spory celkem	654	586
Schvalovací řízení celkem	36	31

Zdroj: ERÚ

9.2.3 Schvalovací řízení

ERÚ v roce 2023 rozhodoval dle energetického zákona [§ 17 odst. 7 písm. g) a i)] o schválení pravidel provozování přenosové, přepravní a distribučních soustav, obchodních podmínek operátora trhu, řádů provozovatelů zásobníku plynu, desetiletého plánu rozvoje přenosové a přepravní soustavy. Dále dle energetického zákona (§ 17 odst. 4) vykonával ERÚ působnost regulačního orgánu podle příslušných nařízení EU.

9.2.4 Řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Každoročně, v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím, byla na webu ERÚ zveřejněna Výroční zpráva ERÚ o činnosti v oblasti poskytování informací (příloha 3).

9.2.5 Sankční řízení

Ve smyslu energetického zákona (§ 18 odst. 3) vede ERÚ řízení o přestupcích podle energetického zákona, zákona o cenách a zákona o ochraně spotřebitele.

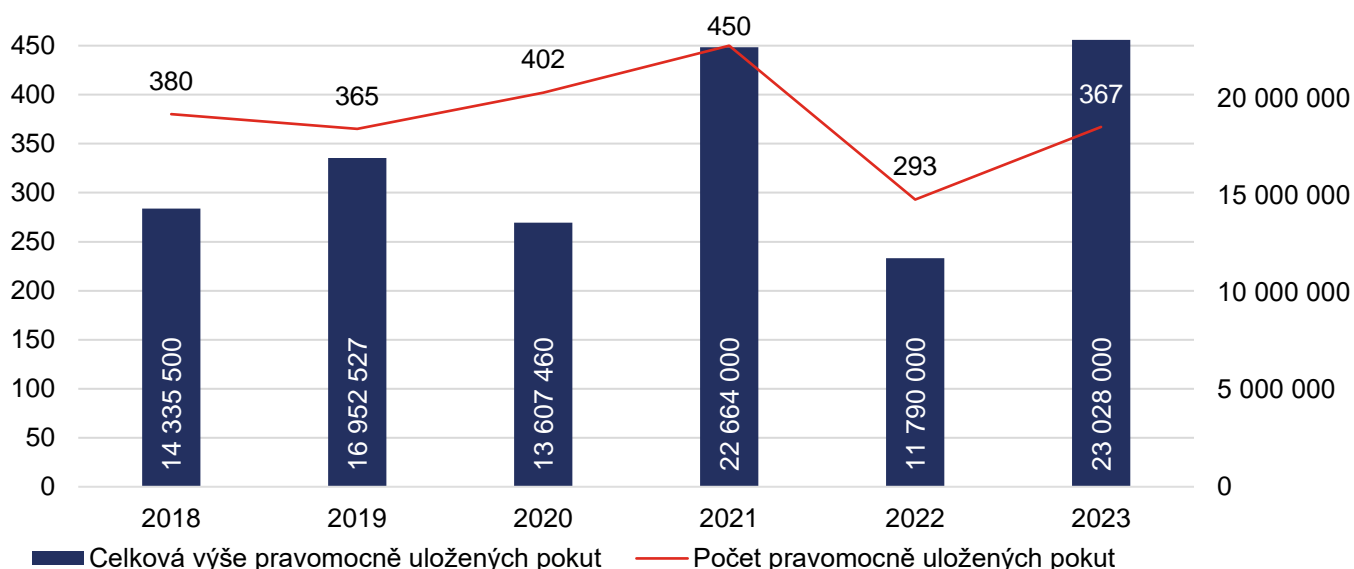
Tabulka 6 Přehled podnětů a správních řízení

Podnětů celkem, z toho	926*
odložených	268**
zahájených řízení	433
Řízení s pravomocným rozhodnutím (vč. řízení z předešlých let)	484

Zdroj: ERÚ

*Interní podněty na základě vlastních zjištění dle kontrolního řádu a externí podněty především Policie ČR.

**Zejména podněty obdržené ze strany Policie ČR s neznámým pachatelem.

Graf 25 Přehled pravomocně uložených pokut [-] včetně souhrnné výše [Kč]

Zdroj: ERÚ

9.2.6 Licenční řízení

Oproti roku 2022 výrazně vzrostl počet žádostí o udělení, změnu či zrušení licence (více příloha 4).¹⁴

Tabulka 7 Počet licenčních řízení dle druhu žádosti

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nové licence	512	569	669	679	1 246	1 542
Změny licencí	1 004	1 099	1 120	1 141	1 294	1 848
Zrušené licence	383	416	401	407	437	448
CELKEM	1 899	2 084	2 190	2 227	2 977	3 838

Zdroj: ERÚ

9.2.7 Uznávání odborné kvalifikace

ERÚ v roce 2023 přijal osm žádostí o uznání odborné kvalifikace ve smyslu zákona (č. 18/2004 Sb.). V šesti případech bylo rozhodnuto kladně, v jednom případě byla žádost zamítnuta a v jednom případě bylo řízení zastaveno.

¹⁴ Podrobnější informace o držitelích licencí naleznete na [webu ERÚ](#) ve vyhledávači licencí.

10 HOSPODAŘENÍ A PROVOZ ÚŘADU A VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM

10.1 Rozpočtové hospodaření

Rozpočet kapitoly 349 – Energetický regulační úřad (kapitola 349) byl schválen jako součást zákona č. 449/2022 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2023, dne 30.11.2022.

Tabulka 8 Rozpočet kapitoly 349 – závazné ukazatele

Ukazatele	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Rozpočet po změnách [tis. Kč]	Konečný rozpočet příjmů a výdajů [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění [%] (srovnání sloupců 4 a 3)
	1	2	3	4	5
Souhrnné ukazatele					
Příjmy celkem	335 241,60	335 241,60	335 241,60	18 860 389,99	5 625,91
Výdaje celkem	306 643,92	311 781,93	360 555,98	310 224,95	86,04
Specifické ukazatele – příjmy					
Daňové příjmy	315 241,60	315 241,60	315 241,60	18 843 534,47	5 977,49
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem, v tom níže	20 000,00	20 000,00	20 000,00	16 855,52	84,28
příjmy z rozpočtu EU bez SZP celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy přijaté transfery celkem	20 000,00	20 000,00	20 000,00	16 855,52	84,28
Specifické ukazatele – výdaje					
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů ERÚ, v tom níže	306 643,92	311 781,93	360 555,98	310 224,95	86,04
výdaje spojené s výkonem předsednictví v Radě EU	0,00	0,00	3,00	2,98	99,33
ostatní výdaje na zabezpečení plnění úkolů ERÚ	306 643,92	311 781,93	360 552,98	310 221,98	86,04
Průřezové ukazatele					
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	187 614,70	188 379,48	199 319,66	186 472,24	93,55
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	27 769,97	27 329,97	29 869,60	27 436,61	91,36
Platy zaměstnanců na služebních místech podle zákona o státní službě	147 769,60	148 534,38	156 502,63	148 788,64	95,07
Platy zaměstnanců v pracovním poměru odvozené od platů ústavních činitelů	9 759,60	8 789,60	8 789,60	8 030,40	91,36
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	63 413,77	63 672,27	67 223,93	62 455,37	92,91
Základní příděl fondu kulturních a sociálních potřeb	3 705,98	3 721,27	3 931,43	3 694,85	93,98
Zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu EU bez SZP – celkem, v tom níže	0,00	5 341,00	5 341,00	0,00	0,00
ze státního rozpočtu	0,00	5 341,00	5 341,00	0,00	0,00
podíl rozpočtu EU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem	7 300,00	6 600,00	21 002,00	3 183,92	15,16

Zdroj: ERÚ

10.1.1 Příjmy kapitoly 349

Finanční prostředky na závazném ukazateli příjmy z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky celkem nebyly stanoveny.

Tabulka 9 Výsledky skutečného plnění

	Rozpočet příjmů 2023 [tis. Kč]	Skutečnost 2023 [tis. Kč]	Plnění proti skutečnosti roku 2022 [%]
Příjmy celkem, z toho	335 241,60	18 860 389,99	5 732,93
daňové příjmy	315 241,60	18 843 534,47	5 995,48
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	20 000,00	16 855,52	114,76

Zdroj: ERÚ

Daňové příjmy byly naplňovány především na základě výběru odvodu z nadměrných příjmů dle energetického zákona, který nebyl na rok 2023 stanoven (příjem z daně z elektřiny) ve výši 18 521 615,87 tis. Kč, na základě poplatku na činnost ERÚ ve výši 312 129,81 tis. Kč, dále na základě výběru správních poplatků za udělování, změnu a obnovu licencí apod. ve výši 9 788,78 tis. Kč.

Nedaňové příjmy byly naplňovány především na základě příjmů z udělování pokut subjektům podnikajícím v energetice apod.

Celkem bylo v roce 2023 uhrazeno 303 pokut uložených ve správním řízení v celkové výši 15 939,63 tis. Kč (bez nákladů řízení), což představuje navýšení proti roku 2022 o 11,46 % (tj. absolutně o 1 638,60 tis. Kč. Ostatní nahodilé příjmy byly ve výši 915,89 tis. Kč.

V počtu uhrazených pokut došlo ke snížení proti roku 2022 o 4,42 % (tj. absolutně o 14 pokut).

Zároveň zůstalo 264 neuhrazených pohledávek z pokut v právní moci v celkové výši 14 092,40 tis. Kč (bez nákladů řízení), což je navýšení proti roku 2022 o 48,20 % (tj. absolutně o 4 583,37 tis. Kč).

10.1.2 Výdaje kapitoly 349

Pro rok 2023 byly rozpočtovány výdaje celkem ve výši 306 643,92 tis. Kč (schválený rozpočet), v průběhu roku byly upraveny na výši 311 781,93 tis. Kč (rozpočet po změnách). Z důvodu použití nároků z nespotřebovaných výdajů podle zákona o rozpočtových pravidlech (č. 218/2000 Sb., § 47) v celkové výši 59 807,44 tis. Kč a vázání finančních prostředků ve výši 11 033,39 tis. Kč byl konečný rozpočet kapitoly 349 výdaje celkem ve výši 360 555,98 tis. Kč.

Tabulka 10 Výsledky skutečného čerpání

	Konečný rozpočet výdajů 2023 [tis. Kč]	Skutečnost 2023 [tis. Kč]	Plnění proti konečnému rozpočtu [%]	Plnění proti skutečnosti roku 2022 [%]
Výdaje celkem, z toho	360 555,98	310 224,95	86,04	103,76
kapitálové výdaje	21 002,00	3 183,92	15,16	37,59
běžné výdaje	339 553,98	307 041,03	90,42	105,69

Zdroj: ERÚ

Při realizaci jednotlivých výdajů byly finanční prostředky vynakládány s maximální efektivností, hospodárností a účelností, vždy ve vztahu k dosažení maximálního přínosu pro ERÚ a jeho činnosti. S ohledem na výše uvedené došlo za rok 2023 k úspoře finančních prostředků v rámci rozpočtu výdajů

celkem ve výši 50 331,01 tis. Kč. K datu 31.12.2023 vykázala kapitola 349 zůstatek nároků k použití ve výši 13 833,96 tis. Kč.

Tabulka 11 Členění úspor rozpočtu výdajů

Oblast platy a ostatní osobní výdaje vč. pojistného a FKSP [tis. Kč]	17 852,56
Oblast programového financování EDS/SMVS [tis. Kč]	19 748,00
Oblast ostatních běžných výdajů [tis. Kč]	12 730,45

Zdroj: ERÚ

Kapitola 349 vykazuje nároky z nespotřebovaných výdajů k 01.01.2024 v celkové výši 64 164,97 tis. Kč.

Tabulka 12 Členění nároků z nespotřebovaných výdajů

Profilující výdaje [tis. Kč]	48 635,79
Neprofilující výdaje [tis. Kč]	15 529,18

Zdroj: ERÚ

Porovnání skutečných výdajů za období 2019–2023 naleznete v příloze 5.

10.1.3 Programové financování

V systému programového financování majetku byly v roce 2023 vedeny program 149 020 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny ERÚ na období let 2016 až 2024* a program 149 03 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny ERÚ na období let 2022 až 2026*. Programy se skládají vždy ze dvou podprogramů, první se týká pořízení a obnovy informačních a komunikačních technologií (ICT) ERÚ, druhý se týká pořízení a obnovy ostatního majetku ERÚ.

Základním cílem programů je zajistit vybudování odpovídající materiálně-technické základny ERÚ s maximálním důrazem na oblast informačních a komunikačních technologií.

Vzhledem k tomu, že většina agend ERÚ je soustředěna v Jednotném informačním systému ERÚ, byla většina finančních prostředků v rámci podprogramů ICT čerpána na jeho rozvoj. Během roku 2023 byly realizovány především tyto aktivity v oblasti ICT:

- Jednotný informační systém ERÚ – vytvořena a zahájena nová agenda vyúčtování odvodu z nadměrných příjmů,
- pořízení a obnova hardware a software (SW) – pokračoval upgrade operačních systémů serverů a klientských stanic na nové verze, proběhl upgrade systémových a aplikačních SW s končící podporou, byla implementována aplikace eSIAR (elektronický systém Interní akty řízení), byl rozšířen počet VPN pro zaměstnance úřadu, došlo k postupnému přesměrování komunikace do aplikace MS Teams a rovněž probíhal přechod na MS Office 365
- a zajištění kybernetické bezpečnosti a bezpečnosti informací – nebyl řešen žádný kybernetický bezpečnostní incident dle zákona o kybernetické bezpečnosti.

Tabulka 13 Výsledné hospodaření dle podprogramů

	Konečný rozpočet výdajů [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění [%]
Programy CELKEM, z toho	21 002,00	3 183,02	15,16
Program 149 020, z toho	14 257,00	1 446,49	10,15
podprogram 149 021	13 310,00	499,78	3,75
podprogram 149 022	947,00	946,71	99,97
Program 149 03, z toho	6 745,00	1 737,43	25,76
podprogram 149 0311	5 995,00	1 392,58	23,23
podprogram 149 0322	750,00	344,85	45,98

Zdroj: ERÚ

10.1.4 Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje za oblast zahraničních pracovních cest za rok 2023 dosáhly celkového finančního objemu 927,42 tis. Kč (519,30 tis. Kč v roce 2022).

Na úhradu členských příspěvků organizacím CEER a ERRÁ (rozpočtová položka 5532 – ostatní neinvestiční transfery do zahraničí) byla k datu 31.12.2023 vynaložena celkem částka ve výši 889,62 tis. Kč.

10.1.5 Vyhodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti hospodaření ERÚ

Zákon o rozpočtových pravidlech (§ 39 odst. 3) ukládá správci kapitoly soustavné sledování a vyhodnocování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynakládání výdajů kapitoly. ERÚ povinnost naplňoval prostřednictvím čtvrtletních zpráv o hospodaření a souhrnného ročního vyhodnocení.

V souladu s příslušnou legislativou vyhodnocoval kritéria účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti jak v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem a po vzniku závazku, tak i v průběžné a následné řídicí kontrole podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě (č. 320/2001 Sb.) a příslušné prováděcí vyhlášky.

Veřejné zakázky byly ERÚ jako veřejným zadavatelem realizovány v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek (č. 134/2016 Sb.) v souladu s vnitřní směrnicí k postupu zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a ostatními předpisy týkajícími se veřejných zakázek.

10.1.6 Plnění závazných ukazatelů

Všechny stanovené závazné ukazatele byly splněny kromě nedaňových příjmů, a to především z důvodu neuhrazení vyměřených pokut v energetice nebo podání opravných prostředků proti uděleným pokutám. V žádném ze stanovených závazných ukazatelů nedošlo k nepovolenému překročení plánovaného objemu finančních prostředků. Podrobný rozbor rozpočtového hospodaření je uveden v příslušných částech návrhu státního závěrečného účtu kapitoly 349 za rok 2023.

10.1.7 Peněžní fondy, údaje o majetku, pohledávkách a závazcích k 31.12.2023

Převody z peněžních (vlastních) fondů do příjmů kapitoly 349 nebyly v roce 2023 realizovány.

Tabulka 14 Peněžní fondy

FKSP [tis. Kč]	1 561,46
Rezervní fond [tis. Kč]	0,00

Zdroj: ERÚ

Tabulka 15 Stav majetku ERÚ

Pořizovací cena majetku [tis. Kč]	236 543,25
Zůstatková cena majetku [tis. Kč]	73 039,28

Zdroj: ERÚ

Celková hodnota majetku v roce 2023 proti roku 2022 v pořizovacích cenách poklesla o 771,08 tis. Kč.

Tabulka 16 Celkové pohledávky

Celkové pohledávky [tis. Kč]	18 980,01
-------------------------------------	-----------

Zdroj: ERÚ

Největší část celkových pohledávek tvořily pokuty ve správním řízení (včetně nákladů řízení) ve výši 14 217,40 tis. Kč.

Tabulka 17 Celkové závazky, vč. Energetického regulačního fondu

Celkové závazky [tis. Kč]	66 169,14
----------------------------------	-----------

Zdroj: ERÚ

Největší část celkových závazků tvořily prostředky Energetického regulačního fondu ve výši 45 444,39 tis. Kč. ERÚ je podle energetického zákona (§ 14 odst. 10) povinen předložit audit fondu za příslušný kalendářní rok (příloha 6). Počáteční stav fondu byl k 01.01.2023 ve výši 45 444,39 tis. Kč. V průběhu roku 2023 nebyla z účtu fondu vyplacena žádná úhrada za prokazatelné ztráty z činnosti nad rámec licence (č. 280/2007 Sb.). V roce 2023 nedošlo k žádným příjmům ani výdajům na tomto účtu a zůstatek na zvláštním běžném účtu fondu ke dni 31.12.2023 byl 45 444,39 tis. Kč.

10.2 Lidské zdroje

10.2.1 Zaměstnanci a personální agenda

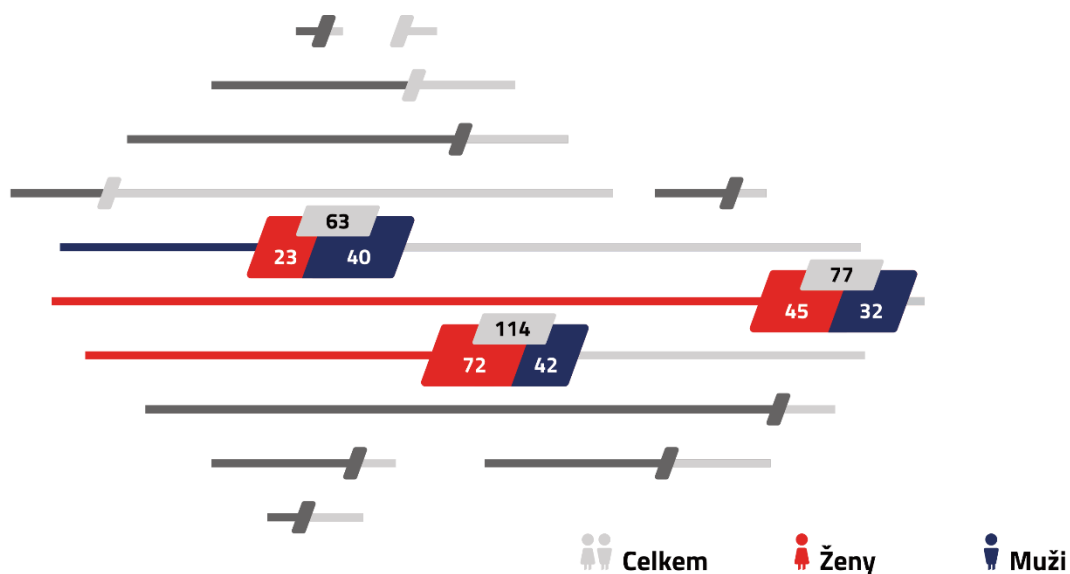
V roce 2023 bylo vyhlášeno a realizováno 94 výběrových řízení na služební místa, dvě výběrová řízení v režimu zákoníku práce na služební místa a tři výběrová řízení v režimu zákoníku práce na pracovní místa. Stálým problémem je obtížné obsazování volných služebních míst. To je zapříčiněno specifičností státní správy a podmínkami služebního poměru obecně, dále také často složitostí a zdlouhavostí procesu výběrového a přijímacího řízení. V neposlední řadě též hraje významnou roli neschopnost služebního úřadu konkurovat nástupním platem soukromému sektoru, zejména v oboru energetiky.

Tabulka 18 Systemizace služebních a pracovních míst

	Jihlava	Ostrava	Praha	CELKEM
Schválený počet systemizovaných míst pro rok 2023	125	90	74	289
Fyzický počet zaměstnanců k 31.12.2023	114	77	63	254

Zdroj: ERÚ

ERÚ dlouhodobě podporuje rovnost mužů a žen v pracovních příležitostech a diverzitu v rozhodovacích pozicích. V rámci představených a vedoucích zaměstnanců bylo k datu 31.12.2023 z celkového počtu 48 plánovaných pozic obsazeno 44, z toho 14 ženami, tj. podíl 31,82 %. V celkovém početním stavu zaměstnanců je zastoupeno 44,88 % mužů a 55,12 % žen, přičemž je patrný silící trend nárůstu počtu žen.

Organizační strukturu ERÚ naleznete v příloze 1.

Tabulka 19 Průměrný přepočtený stav a fyzický evidenční stav zaměstnanců

	Plán 2023 [-]	Skutečnost 2023 [-]	Plnění [%]
Průměrný přepočtený stav zaměstnanců, z toho	289	257,98	89,27
státní zaměstnanci	235	205,76	87,56
zaměstnanci v režimu zákoníku práce	49	48,22	98,41
členové Rady ERÚ	5	4	80,00
Fyzický evidenční stav zaměstnanců, z toho	289	254	87,89
státní zaměstnanci	235	202	85,96
zaměstnanci v režimu zákoníku práce	49	48	97,96
členové Rady ERÚ	5	4	80,00

Zdroj: ERÚ

Rozpočtovaný průměrný plat na rok 2023 byl plánován ve výši 53 431 Kč (schválený rozpočet), skutečně dosažený průměrný plat byl ve výši 59 519 Kč, index 111,39 %.

V rámci závazného ukazatele Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci byly zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši 19 032,30 tis. Kč z důvodu výplaty odchodného a proplacení

nařízené přesčasové práce a přiznání ostatních složek platu. Dále došlo rozpočtovým opatřením k navýšení tohoto ukazatele ve výši 764,78 tis. Kč na úhradu výdajů spojených s vysláním zaměstnance ERÚ do instituce EU a snížení ve výši 8 092,12 tis. Kč z důvodu vázání prostředků státního rozpočtu za neobsazená místa. Prostředky na platy byly čerpány úměrně s mírou obsazenosti systemizovaných míst. Na ostatní osobní výdaje byly čerpány prostředky ve výši 1 784,30 tis. Kč, a to formou dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti na výkon prací.

Další ukazatele rozpočtu v oblasti platů naleznete v kapitole 10.1.

10.2.2 Úřednická zkouška – Energetika

ERÚ zajišťuje úřednickou zkoušku v oboru služby 29 – Energetika pro celou státní správu. V roce 2023 proběhlo celkem šest termínů úřednických zkoušek, během nichž úspěšně složilo úřednickou zkoušku 14 státních zaměstnanců ERÚ a devět státních zaměstnanců ostatních institucí.

10.2.3 Vzdělávací činnost

ERÚ disponoval dostatečným objemem rozpočtových prostředků v oblasti vzdělávání, a byl tak schopen plně zajistit požadované vzdělávací aktivity, na které byly vynaloženy finanční prostředky v celkové výši 1 609,81 tis. Kč.

Vstupní vzdělávání úvodní absolvovalo 31 zaměstnanců. Vstupní vzdělávání následné bylo organizováno ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, zúčastnilo se šest zaměstnanců. Cílem bylo seznámit účastníky se základy právního řádu, s fungováním veřejné správy, s problematikou veřejných financí apod.

Z uvedené celkové částky bylo na jazykové vzdělávání vynaloženo celkem 864,75 tis. Kč. Do výuky byla zařazena i část nově nastupujících zaměstnanců a v roce 2023 byla stanovena celkem pro 65 systemizovaných míst, u nichž je znalost jednoho světového jazyka kvalifikačním předpokladem. K datu 31.12.2023 splnilo kvalifikační požadavek znalosti cizího jazyka 100 % zaměstnanců z obsazeného počtu systemizovaných míst.

Celkem se uskutečnilo 72 vzdělávacích akcí v oblasti státní správy, kybernetické bezpečnosti, korupce, etiky a whistleblowingu, MS Office, školení odborné způsobilosti, BOZP, požární ochrany a práce ve výškách a další odborná a průběžná školení reagující na aktuální legislativní změny. Proškoleny v nich bylo v přepočtu 737 zaměstnanců.

10.3 Vnitřní kontrolní systém

ERÚ má zavedený odpovídající vnitřní kontrolní systém v souladu se zákonem o finanční kontrole, se svou strategií, záměry a cíli, čímž vytváří podmínky pro příznivé kontrolní prostředí pro hospodaření s veřejnými prostředky.

Činnost ERÚ je upravena soustavou právních, vnitřních a služebních předpisů ERÚ, ve kterých jsou zakotveny řídicí a kontrolní mechanismy k organizování, řízení a zajištění finanční kontroly v souladu s principy účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. ERÚ ve vnitřních a služebních předpisech vymezuje organizační útvary, systém řídicí kontroly a interního auditu, včetně schvalování majetkových operací a stanovuje rozsah pravomocí a odpovědností vedoucích a ostatních zaměstnanců a dodržuje i další ustanovení zákona o finanční kontrole. Provádí souhrnnou analýzu rizik, na základě které plánuje a realizuje interní audity, využívá tři stupně řídicí kontroly, rozděluje odpovědnosti víceúrovňovým schvalováním a kolektivním rozhodováním, zveřejňuje výsledky rozhodovacího řízení, projednává doporučení interního auditu, přijímá opatření k odstranění zjištěných nedostatků a opatření k ochraně veřejných prostředků, má nastaven systém prevence a detekce korupce a průběžně prověřuje a aktualizuje vnitřní řídicí dokumentaci.

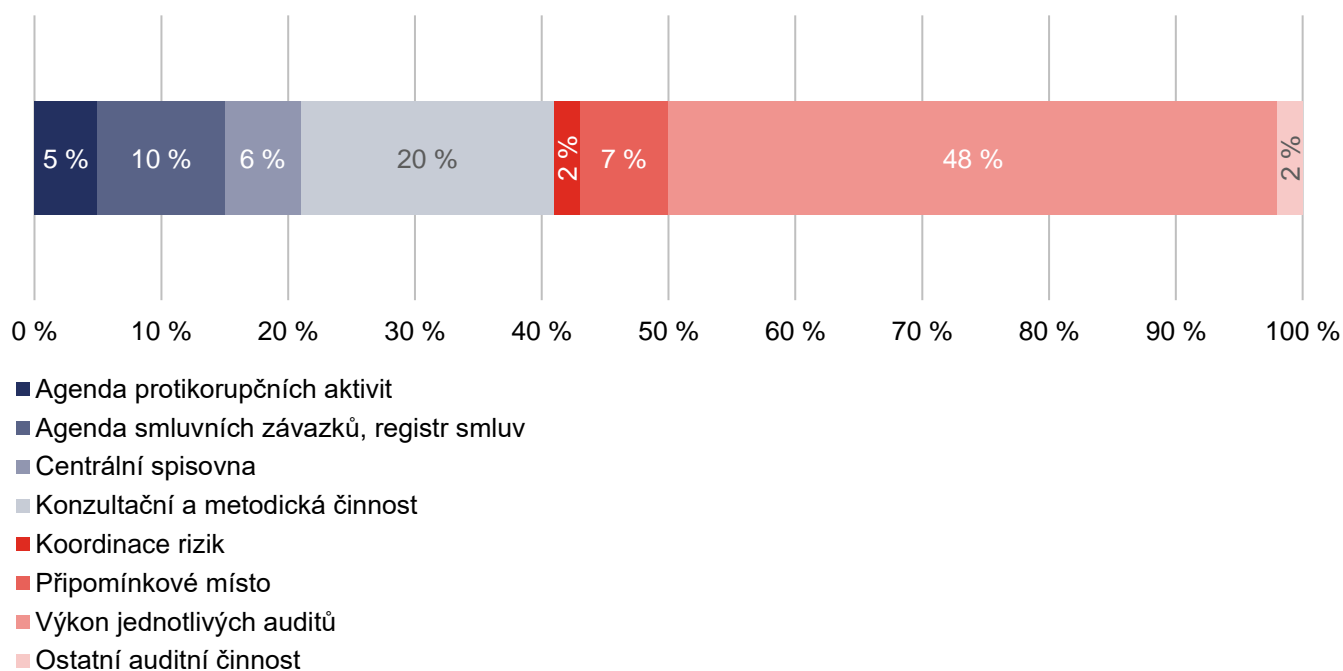
Řídicí kontrolu zajišťují vedoucí zaměstnanci pověřeni nakládat s veřejnými prostředky na všech úrovních řízení, a k tomu pověřeni zaměstnanci, kteří zajišťují přímé uskutečňování operací za účelem dosažení stanovených cílů a minimalizace výskytu rizik. Řídicí kontrola je realizována od přípravy finančních operací před jejich schválením, až po konečné prověření operací po jejich uskutečnění. Následné prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření je v pravomoci

a odpovědnosti vedoucích zaměstnanců. O všech schvalovacích postupech řídicí kontroly jsou vyhotoveny písemné záznamy.

Interní audit zajišťuje funkčně nezávislé oddělení, organizačně oddělené od řídicích a výkonných struktur, dispozicí v přímé podřízenosti předsedovi Rady ERÚ. Posláním interního auditu je poskytovat objektivně ujišťovací služby založené na vyhodnocení rizik za účelem zdokonalování procesů a efektivního fungování vnitřního kontrolního systému, poskytovat poradenství a přinášet porozumění podstatě věci.

Výkon auditní činnosti probíhal na základě schváleného Plánu interního auditu na rok 2023, který obsahoval i další úkoly vyplývající z funkce interního auditu, zejména úkoly v metodické a konzultační činnosti a svěřených agend v kompetenci Oddělení interního auditu.

Graf 26 Přehled aktivit interního auditu [%]

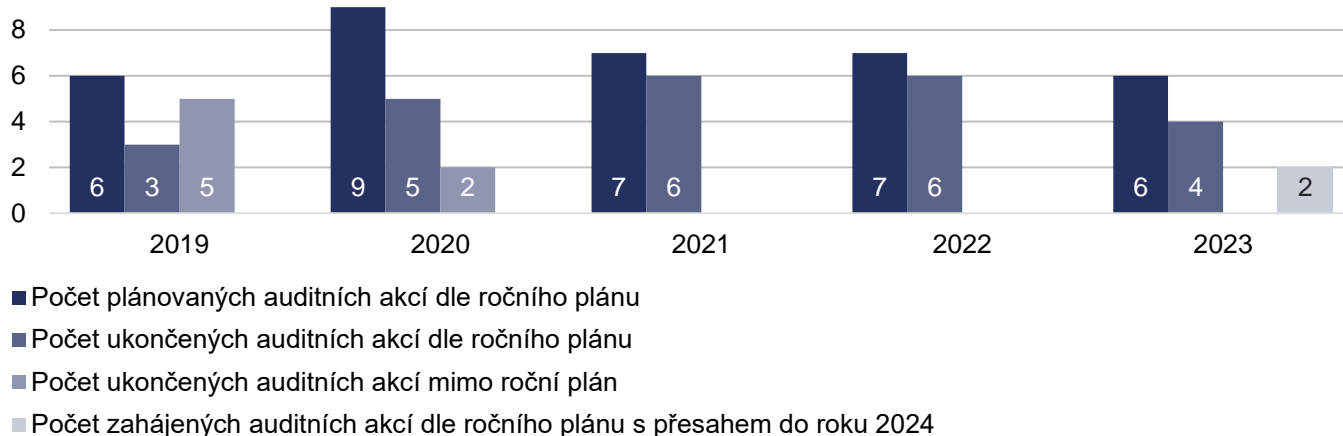
Zdroj: ERÚ

Auditní akce a konzultace byly v roce 2023 zaměřeny na:

- / stav plnění opatření přijatých na základě doporučení interního auditu k nápravě zjištěných nedostatků,
- / posouzení souladu vykonávaných činností s právními, služebními a vnitřními předpisy,
- / nastavení řídicích a kontrolních mechanismů v auditovaných oblastech,
- / ověření správnosti, úplnosti a průkaznosti účetních dokladů a provedené fyzické a dokladové inventarizace,
- / nastavení vnitřního kontrolního systému v dílčích oblastech (řídicí kontrola, kontrolní prostředí, řízení rizik, kontrolní činnosti, tok informací, monitoring) ve vztahu k dosahování cílů a plnění úkolů úřadu,
- / ověření souladu postupů při zadávání veřejných zakázek s vybranými právními předpisy a s požadavky stanovenými vnitřními předpisy, věcnou a formální správnost a úplnost dokumentace k veřejným zakázkám,
- / ověření správnosti uveřejňování smluv/objednávek v registru smluv,
- / plnění protikorupčních opatření a úkolů vyplývajících z protikorupčních dokumentů vlády a Interního protikorupčního programu ERÚ, včetně hodnocení korupčních rizik a výsledku hodnocení účinnosti IPP ERÚ,
- / posouzení funkčnosti a uživatelské přívětivosti webu ERÚ.

Oddělení interního auditu na základě ročního plánu na rok 2023 zrealizovalo celkem tři auditní akce, jednu konzultaci a zahájilo dva interní audity s přesahem do roku 2024. Celkový počet ukončených auditních akcí v porovnání s rokem 2022 klesl, zejména z důvodů snížení počtu interních auditorů. Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců, kteří vykonávali ve sledovaném období interní audit činil 2,54 osoby.

Graf 27 Počet auditních akcí v návaznosti na roční plány [-]

Zdroj: ERÚ

Auditní činnost byla v průběhu roku 2023 rovněž podpořena konzultační činností, která reagovala na operativní potřeby jednotlivých útvarů ERÚ. Interní auditoři poskytovali konzultace v oblastech zadávání veřejných zakázek, hospodaření s majetkem, koordinaci systému řízení rizik, ochrany osobních údajů, uzavírání smluvních závazků s vazbou na uveřejňování smluv v registru smluv a vedení spisové a archivní služby. Poskytovali podporu při spuštění provozu aplikace eSIAŘ a nastavení a zavedení vnitřního oznamovacího systému protiprávního jednání podle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, posuzovali Informační koncepci ERÚ a účastnili se všech připomínkových řízení k vnitřním a služebním předpisům, které byly ve sledovaném období aktualizovány.

Výsledky auditních akcí a konzultací byly projednány s předsedou a členy Rady ERÚ a s vedoucími zaměstnanci odpovědnými za řízení auditovaných činností. Ke všem zjištěným nedostatkům, na základě formulovaných doporučení interního auditu, byla přijata adekvátní, adresná a termínovaná opatření.

Interními audity v roce 2023 nebyla identifikována žádná zjištění závažného charakteru, která by vedla k uložení rozsáhlých nebo systémových opatření k jejich nápravě a která by měla významný vliv na řádnou správu a řízení při hospodaření s veřejnými prostředky. Zároveň nebylo detekováno ani oznámeno korupční jednání nebo identifikováno riziko zneužití postavení zaměstnanců v rozhodovacím nebo řídicím procesu. Přijatá opatření směřovala zejména ke zlepšení procesů a pracovních postupů auditovaných oblastí.

Na základě rekapitulace výsledků provedených auditních akcí a konzultací v roce 2023 lze podat přiměřené ujištění, že zavedený vnitřní kontrolní systém je dostatečně účinný a v praxi funkční a poskytuje přiměřenou jistotu, že je schopen minimalizovat rizika v daných oblastech. Veřejné výdaje státního rozpočtu vykazované v rámci kapitoly 349 státního rozpočtu jsou čerpány v souladu s legislativním rámcem.

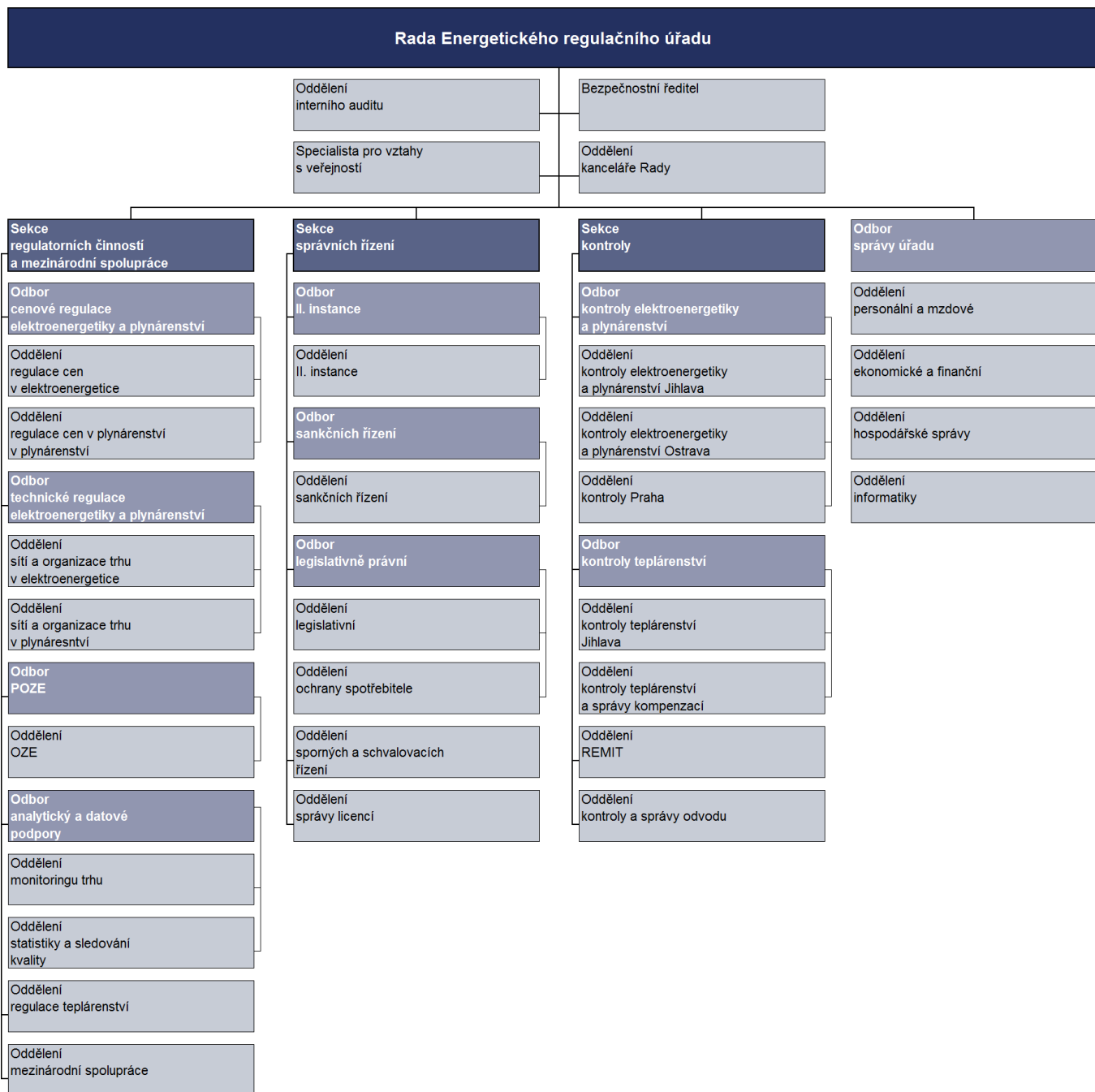
10.3.1 Vnější kontrola

Dne 12.04.2023 byla Úřadem práce ČR – Krajskou pobočkou v Jihlavě, na základě ustanovení § 8 odst. 2 zákona o finanční kontrole, provedena veřejnosprávní kontrola zaměřena na dodržování povinnosti zaměstnavatele podle § 81 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu na celkovém počtu zaměstnanců za rok 2022.

Na základě zjištěných skutečností Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Jihlavě určil, že ERÚ bude na základě jeho žádosti o vrácení přeplatku na odvodu do státního rozpočtu vrácen předmětný přeplatek ve výši 17 688 Kč.

PŘÍLOHY

Příloha 1 Organizační struktura Energetického regulačního úřadu k 31.12.2023

Příloha 2 Údaje zveřejněné Energetickým regulačním úřadem jako subjektem mimosoudního řešení spotřebitelských sporů podle § 20k odst. 5 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, za rok 2023

- a)** Počet sporů, které byly předloženy, a druhých podnětů, k nimž se vztahovaly.

Počet předložených sporů byl 456. Podněty se týkaly především požadavku na splnění smluvní povinnosti ze smlouvy s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu a určení vzniku nebo zániku právního vztahu s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu.

- b)** Procentní podíl mimosoudních řešení spotřebitelských sporů, která byla zastavena nebo odmítnuta, aniž bylo dosaženo řešení, a procentním podílu důvodů zastavení nebo odmítnutí, pokud jsou známy.

Přibližně 5% byl podíl zastavených řízení z důvodu zpětvzetí návrhu, ve kterých ERÚ není důvod zastavení znám.

- c)** Průměrná doba potřebná k vyřešení sporu.

Průměrná doba činila tři až šest měsíců.

- d)** Míra dodržování výsledků mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, je-li známa.

Výsledky mimosoudního řešení spotřebitelského sporu jsou respektovány, jelikož se jedná o správné rozhodnutí.

- e)** Systémové nebo závažné problémy, jež se vyskytují často a vedou ke sporům mezi spotřebiteli a prodávajícími.

Hlavní příčinou sporů je nerespektování práv a povinností sjednaných smlouvou s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu ze strany podnikatele a nerespektování právního jednání spotřebitele ve věci zániku právního vztahu.

- f)** Případná spolupráce subjektů v rámci sítě subjektů mimosoudního řešení spotřebitelských sporů usnadňující řešení přeshraničních sporů a posouzení efektivnosti této spolupráce, pokud existuje.

Spolupráce v rámci sítě usnadňující řešení přeshraničních sporů nebyla realizována.

- g)** Odborná příprava fyzických osob určených k provádění mimosoudního řešení spotřebitelských sporů.

Řešení spotřebitelských sporů v rámci ERÚ zajišťují osoby s vysokoškolským vzděláním v magisterském studijním programu v oboru právo.

- h)** Posouzení efektivnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů a jeho možného zlepšení.

Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů je efektivním právním nástrojem, který až na výjimky poskytuje spotřebiteli možnost jednoduchého vyřešení sporu v případě důvodnosti návrhu.

Příloha 3 Výroční zpráva ERÚ k poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, za rok 2023

V souladu s § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon“), zveřejňuje ERÚ výroční zprávu za rok 2023 o své činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. ERÚ vyřizoval v průběhu roku 2023 celkem 108 žádostí o poskytnutí informace podle zákona.

Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí

Žádosti podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona:

- 108 žádostí o poskytnutí informace
- 12 vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti včetně vydání rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí

Celkem bylo proti rozhodnutí/částečným rozhodnutí o odmítnutí žádosti podáno 6 rozkladů.

Počet stížností podaných podle § 16a zákona

Proti způsobu vyřízení žádosti bylo ze strany žadatelů o informace podáno 8 stížností. Z celkového počtu byla v šesti případech namítána nečinnost povinného subjektu. Ve dvou případech byla podána stížnost podle § 16a odst. 1 písm. c) zákona, přičemž v jednom případě bylo žadateli povinným subjektem zasláno doplnění požadovaných informací, aniž o stížnosti musel rozhodovat nadřízený orgán.

Počet odmítnutých žádostí podle § 14 odst. 5 písm. b) zákona

ERÚ odmítl podle § 14 odst. 5 písm. b) zákona z důvodu neupřesnění 1 žádost o poskytnutí informace.

Počet odložených žádostí dle § 14 odst. 5 písm. c) zákona

ERÚ odložil podle § 14 odst. 5 písm. c) zákona z důvodu absence působnosti k vyřízení 1 žádost o poskytnutí informace.

Další informace vztahující se k uplatňování zákona

Počty vyřizovaných žádostí o informace v roce 2023 z hlediska působnosti ERÚ:

- 9 kontroly
- 36 licence
- 19 právo
- 32 regulace
- 12 ostatní

Žádosti žadatelů o informace směřovaly, jak dokládá shora uvedená specifikace, do různých oblastí působnosti ERÚ. Zájem dlouhodobě přetrvává o oblast licencí, jejich udělování a splňování podmínek pro vydání rozhodnutí o udělení licence. Stejně tak velký zájem žadatelé projevovali o oblast regulace, oblast právních výstupů z činnosti ERÚ v podobě správních rozhodnutí a informace z činnosti ERÚ v oblasti kontroly.

Počet žádostí o informace v roce 2023 zaznamenal oproti počtu žádostí o informace doručených na ERÚ v roce 2022 mírný pokles, a to o 19 žádostí. I přes tuto skutečnost lze konstatovat, že zájem veřejnosti o dění v energetice nadále trvá. Současně je nutno dodat, že se zvyšuje odborná náročnost žádostí žadatelů, která si vyžaduje nezbytnou součinnost mezi jednotlivými organizačními útvary ERÚ v souvislosti s vyřizováním této agendy.

Příloha 4 Stav licencí

Tabulka 20 Počet platných licencí podle předmětu podnikání

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Elektřina						
výroba	26 321	26 405	26 604	26 792	27 320	28 098
distribuce	254	254	257	268	274	275
přenos	1	1	1	1	1	1
obchod	403	411	409	423	422	435
uznání pro obchod s elektřinou	33	34	39	37	44	47
Plyn						
výroba	12	12	12	12	13	19
distribuce	69	67	69	69	72	74
přeprava	1	1	1	1	1	1
obchod	236	243	240	255	247	252
uznání pro obchod s plynem	27	29	37	39	40	43
uskladňování	4	4	4	4	4	4
Tepelná energie						
výroba	663	658	655	657	653	647
rozvod	650	649	645	640	637	631
Operátor trhu						
činnost operátora trhu	1	1	1	1	1	1
CELKEM	28 675	28 769	28 974	29 199	29 729	30 528

Zdroj: ERÚ

Tabulka 21 Počet provozoven na výrobu elektřiny a instalované podle využitých druhů OZE

Provozovny		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vodní do 10 MW	Počet [-]	1 596	1 604	1 608	1 608	1608	1604
	Výkon [MW]	350,66	352,51	352,62	353,95	352,22	353,29
Větrné	Počet [-]	122	123	121	120	119	120
	Výkon [MW]	319,75	342,29	342,23	342,23	342,55	355,25
Sluneční	Počet [-]	28 412	28 554	28 880	29 140	29 822	31 197
	Výkon [MW]	2 119,47	2 127,54	2 148,71	2 157,14	2205,67	2 419,06
S podílem bioplynu	Počet [-]	420	419	419	418	416	421
	Výkon [MW]	332,95	332,09	333,64	334,46	334,67	337,65
Skládkový plyn	Počet [-]	69	69	70	70	70	71
	Výkon [MW]	58,65	58,65	58,94	58,94	58,94	58,16
S podílem biomasy	Počet [-]	89	89	85	83	78	76
	Výkon [MW]	2 972,99	2 889,03	2 820,31	2 848,63	2236,54	2 311,99

Zdroj: ERÚ

Příloha 5 Rozpočtové hospodaření ERÚ

Tabulka 22 Porovnání skutečných výdajů kapitoly 349 – ERÚ za období 2019–2023

Ukazatel	Skutečnost 2019 [tis. Kč]	Skutečnost 2020 [tis. Kč]	Skutečnost 2021 [tis. Kč]	Skutečnost 2022 [tis. Kč]	Skutečnost 2023 [tis. Kč]	Index 2023/2022 [%]
Celkové výdaje , v tom níže	312 466	292 262	285 862	298 993	310 225	103,76
platy, ostatní platby, pojistné a FKSP	236 146	236 892	227 479	235 294	252 622	107,36
výdaje na programové financování reprodukce majetku	24 893	5 903	2 778	8 469	3 184	37,60
ostatní výdaje celkem	51 427	49 467	55 605	55 230	54 419	98,53
použití nároků z nespotřebovaných výdajů	46 017	33 673	25 808	53 829	44 125	81,97
Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci	174 050	176 573	167 876	173 612	186 472	107,41
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech, platy zaměstnanců v pracovním poměru na služebních místech podle zákona o státní službě, platy zaměstnanců v pracovním poměru odvozené od platů úst. činitelů (Rada ERÚ)	171 698	167 474	165 642	171 268	184 256	107,58
Počty zaměstnanců (průměrný přepočtený stav)	282	260	246	254	258	101,57
Platy, ostatní platby, pojistné a FKSP na zaměstnance	837	911	925	926	979	105,72
Výdaje programové financování na zaměstnance	88	23	11	33	12	36,36
Ostatní výdaje na zaměstnance	182	190	226	217	210	96,77
Výdaje celkem na zaměstnance	1 108	1 124	1 162	1 177	1 202	102,12

Zdroj: ERÚ

KRATKY

A U D I T

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Vedení Energetického regulačního úřadu

Výrok auditora

Provedli jsme audit fondu zřízeného dle ustanovení § 14 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů („prvek účetní závěrky“) Energetického regulačního úřadu („Společnost“) sestaveného na základě českých účetních předpisů k 31.12.2023.

Podle našeho názoru jsou finanční informace v rozvaze ve fondu zřízeného dle ustanovení § 14 zákona č. 458/2000 Sb. k 31.12.2023 ve všech významných (materiálních) ohledech sestaveny v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Odpovědnost statutárního orgánu Společnosti za účetní závěrku

Statutární orgán Společnosti odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky, tak aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán Společnosti povinen posoudit, zda je Společnost schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán plánuje zrušení Společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit prvku účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že prvek účetní závěrky neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v prvku účetní závěrky odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti prvku účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Společnosti uvedl v příloze účetní závěrky vztahující se k auditovanému prvku účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem, a zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Společnosti nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

kratkyaudit s.r.o.
K nádraží 225, 664 59 Telnice
Evidenční číslo 583

Ondřej Krátký
Evidenční číslo 2437

27. února 2024

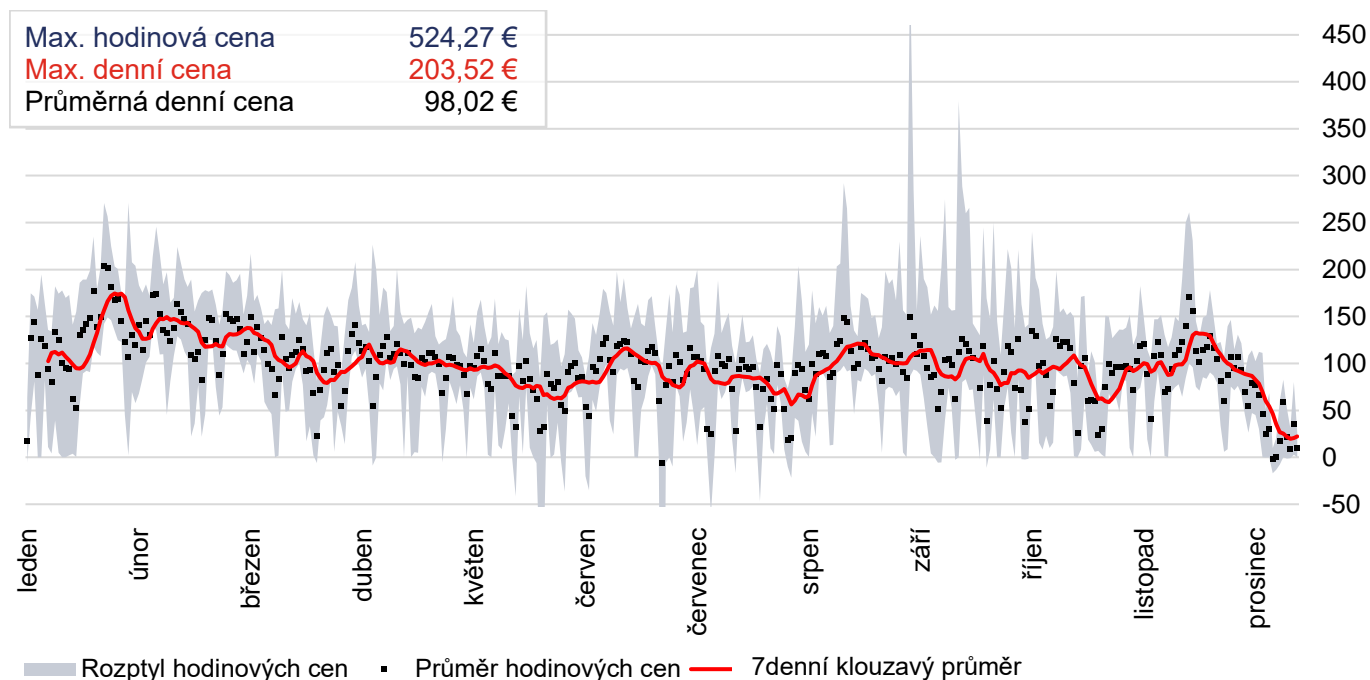

Velkoobchodní trh s elektřinou

Na velkoobchodní úrovni je elektřina v ČR obchodována prostřednictvím EEX, bilaterálních obchodů a krátkodobých trhů organizovaných operátorem trhu.

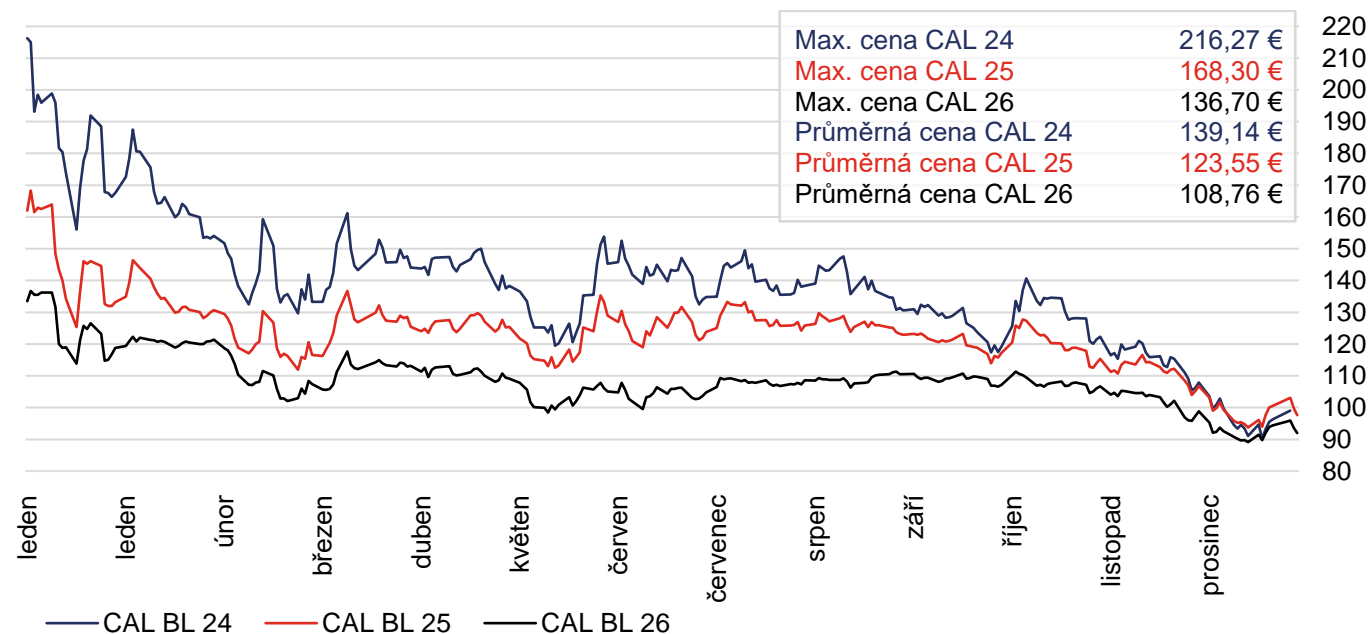
V roce 2023 došlo oproti letům 2021 a 2022 k snížení volatility spotových i forwardových cen a zejména ke snížení cenové úrovně s klesajícím trendem v průběhu celého roku. Nicméně i přesto byla volatilita spotových trhů, zejména ve druhé polovině roku, značná. Maximální hodinová cena na denním trhu se v září vyšplhala až k 524 EUR/MWh.

Graf 28 Spotový trh – elektřina (denní trh) [EUR/MWh]

Zdroj: OTE, a.s., ENTSO-E

Graf 29 Forwardový trh – elektřina (ceny vybraných ročních produktů) [EUR/MWh]

Zdroj: EEX

Tabulka 23 Ukazatele velkoobchodního trhu s elektřinou

	2019	2020	2021	2022	2023
Výroba elektřiny [GWh]	86 991	81 443	84 907	84 528	76 107
Účastníci krátkodobých trhů s elektřinou [-]	121	120	122	134	142
Celková spotřeba [GWh]	73 932	71 354	73 661	60 304	67 371
Importované množství [GWh]	10 955	13 126	9 743	7 559	7 806
Exportované množství [GWh]	23 622	22 856	21 151	21 875	16 998
Objem zobchodovaný na krátkodobých trzích s elektřinou [GWh]	24 909	26 853	29 578	29 419	31 515
Objem zobchodovaný na PXE futures [GWh]	31 511	27 063	33 793	13 675	13 173
Celkový zobchodovaný objem [GWh]	56 420	53 916	63 371	43 094	44 688
Průměrná marginální cena na denním trhu [EUR/MWh]	40,21	33,62	100,66	247,43	100,79

Zdroj: OTE, a.s., PXE, a.s., ERÚ

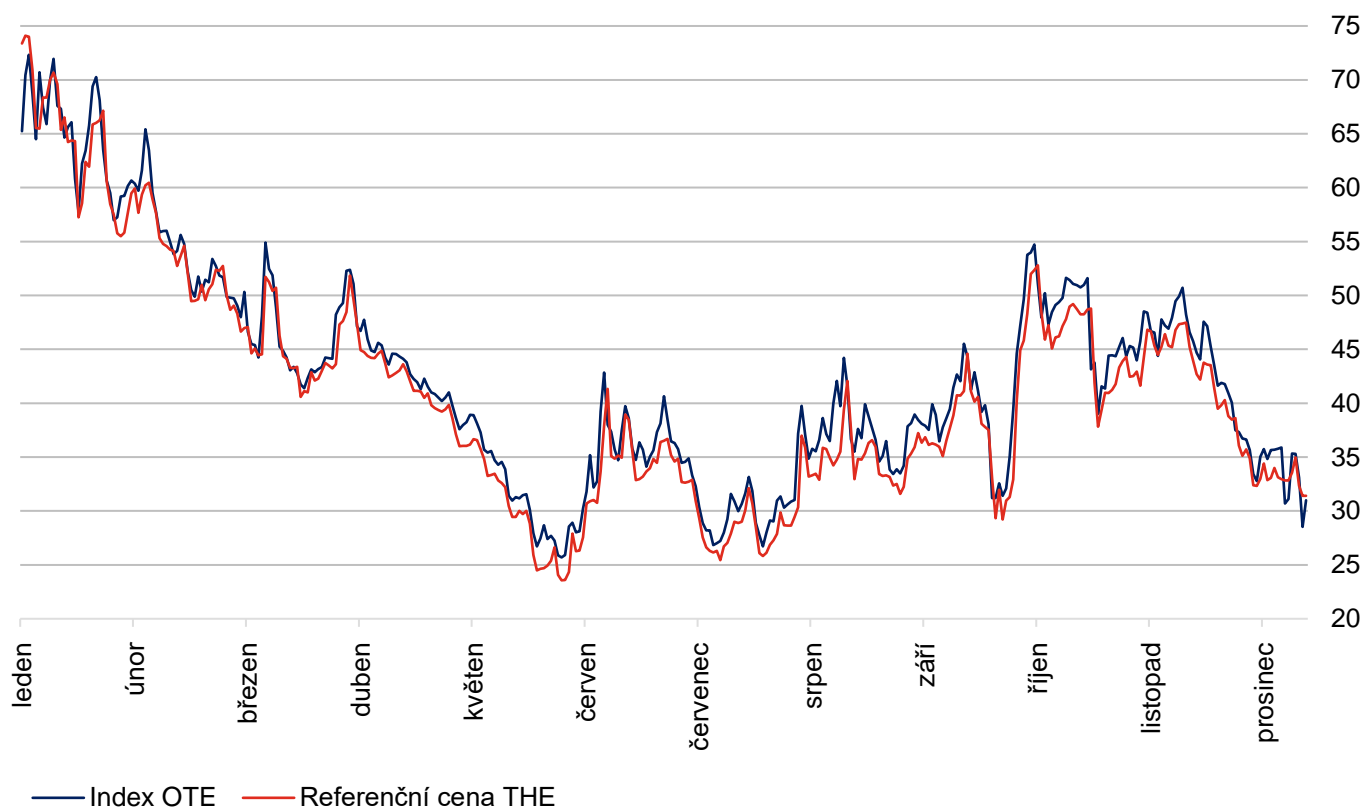
Pro český trh s elektřinou je rozhodujícím velkoobchodním trhem Německo, a to z důvodu násobně vyšší likvidity na tamějším dlouhodobém trhu. Vzhledem k vzájemnému propojení elektrizačních soustav je průběh velkoobchodní ceny v české a německo-lucemburské zóně rovněž korelovan.

Velkoobchodní trh s plynem

Na vnitrodenním trhu s plynem organizovaném operátorem trhu bylo zobchodováno 4 873 GWh plynu. Vážený průměr cen obchodovaného plynu na vnitrodenním trhu zaznamenal v roce 2023 výrazný pokles na 43,76 EUR/MWh, což byl pokles o 60 % proti roku 2022 a návrat na úroveň roku 2021. Ceny zemního plynu na spotovém trhu klesly na začátku června dokonce k hranici 25 EUR/MWh. Ke konci roku 2023 mělo přístup na krátkodobý trh s plynem 136 účastníků.

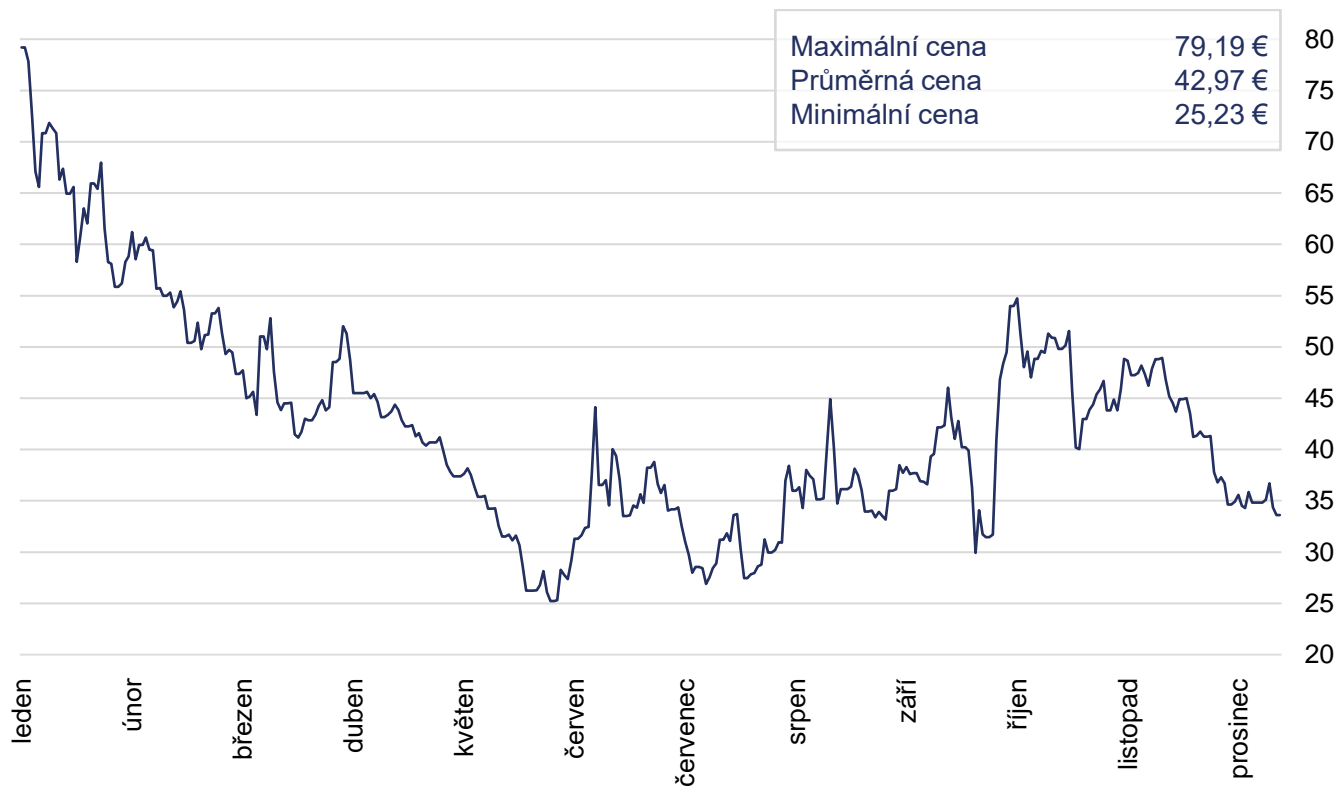
I v roce 2023 ceny českého vnitrodenního trhu s plynem úzce kopírovaly průběh cen srovnatelných produktů ve sjednocené německé oblasti THE obchodovaných na spotovém trhu EEX. Obchodování bylo nicméně ovlivněno zavedením poplatku za export plynu v souvislosti s opatřeními pro zajištění bezpečnosti dodávek skrze uskladňování plynu. Tento poplatek ohrožuje správné fungování vnitřního trhu se zemním plynem a v závislosti na spotových cenách na Slovensku a Rakousku může vést k trvalým rozdílům mezi cenou v ČR a Německu až do úrovně poplatku, jehož výše může být upravena každých 6 měsíců. To samo o sobě představuje další zdroj nejistoty pro cenu dlouhodobých kontraktů, a tím pádem má i přímý dopad na ceny pro koncové zákazníky v ČR.

Graf 30 Porovnání ceny Indexu OTE, a.s., a EEX THE spot v roce 2023 [EUR/MWh]

Zdroj: OTE, a. s., EEX

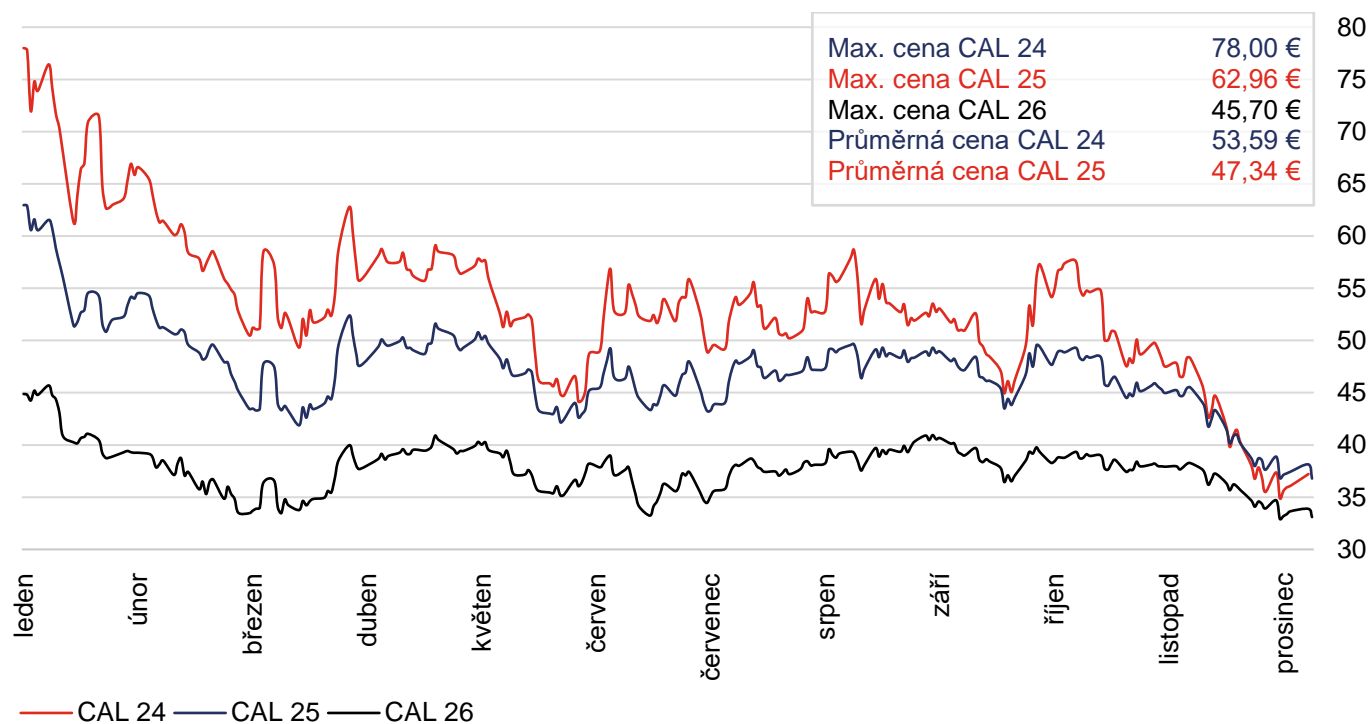
Graf 31 Zemní plyn – spotový trh (denní trh) v roce 2023 [EUR/MWh]

Zdroj: EEX

Podobně jako u elektřiny docházelo v průběhu roku 2023 k postupnému poklesu forwardových cen, i přesto zůstává střednědobý výhled ceny zemního plynu vysoko nad předkrizovou úrovní.

Graf 32 Zemní plyn – forwardový trh (ceny vybraných ročních produktů) [EUR/MWh]

Zdroj: EEX

Tabulka 24 Ukazatele velkoobchodního trhu s plynem

	2019	2020	2021	2022	2023
Výroba plynu [GWh]	1 410	1 334	1 384	1 608	960
Účastníci krátkodobých trhů [-]	98	104	115	125	136
Celková spotřeba [GWh]	91 398	92 894	100 738	81 547	73 742
Importované množství [GWh]	385 378	464 284	486 992	290 582	85 663
Exportované množství [GWh]	283 857	383 385	394 172	197 673	11 207
Objem zobchodovaný na krátkodobých trzích [GWh]	11 198	8 968	4 007	4 423	4 873
Objem zobchodovaný na trzích s futures [GWh]	2 554	3 901	9 570	16 403	17 020
Celkový zobchodovaný objem [GWh]	13 752	12 869	13 577	20 826	21 893
Vážený průměr cen na vnitrodenním trhu [EUR/MWh]	14,12	9,52	46,25	109,94	43,76

Zdroj: OTE, a.s., PXE, a.s., ERÚ

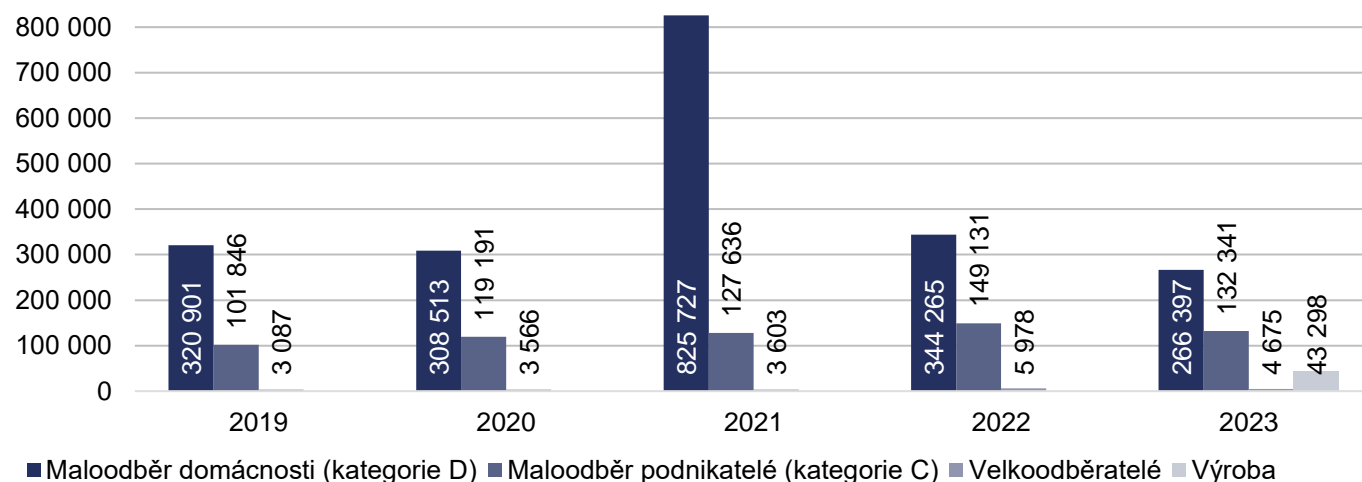
Maloobchodní trhy

Maloobchodní trh s energií definujeme jako prostředí, kde se setkává nabídka dodávky elektřiny a plynu a poptávka po ní. Hlavními aktéry jsou tedy držitelé licence na obchod s elektřinou nebo plynem

v postavení dodavatele a firmy a obyvatelé, kteří dodanou energii využívají k uspokojování svých energetických potřeb. Maloobchodní trhy je možné dále členit různými způsoby, přičemž nejčastěji se hovoří o segmentech business-to-business (B2B, dodávka podnikatelům a korporacím) a business-to-consumer (B2C, dodávka obyvatelstvu a zákazníkům v postavení spotřebitele), který je mnohdy chápán jako úžeji vymezený maloobchodní trh. Klíčovými ukazateli pro hodnocení maloobchodního trhu jsou počet OM, počet aktivních dodavatelů, aktivita zákazníků, resp. dynamika změny dodavatele (switching), tržní podíl jednotlivých skupin dodavatelů a struktura maloobchodních cen.

Ke konci roku 2023 bylo na maloobchodním trhu s elektřinou celkem 80 aktivních dodavatelů elektřiny a 114 dodavatelů plynu (OM ve více jak jedné distribuční oblasti). Jedná se tedy o znatelný nárůst oproti roku 2022 (+8 %, resp. +15 %). Z nižší míry switchingu oproti roku 2022 na maloobchodním trhu s elektřinou i s plynem i předchozím letům lze nicméně usuzovat na to, že regulace koncových cen v roce 2023 vedla k celkově nižší aktivitě zákazníků na maloobchodním trhu.

Graf 33 Vývoj počtu změn dodavatele elektřiny u hlavních kategorií zákazníků [-]

Zdroj: OTE, a.s., úprava ERÚ

Tabulka 25 Ukazatele maloobchodního trhu s elektřinou – domácnosti

	2019	2020	2021	2022	2023
Spotřeba [GWh]	15 256	15 972	17 260	15 702	15 074
Počet zákazníků [-]	5 267 209	5 312 956	5 348 516	5 418 971	5 450 701
Podíl domácností, které změny dodavatele [%]	6	6	15	6	5

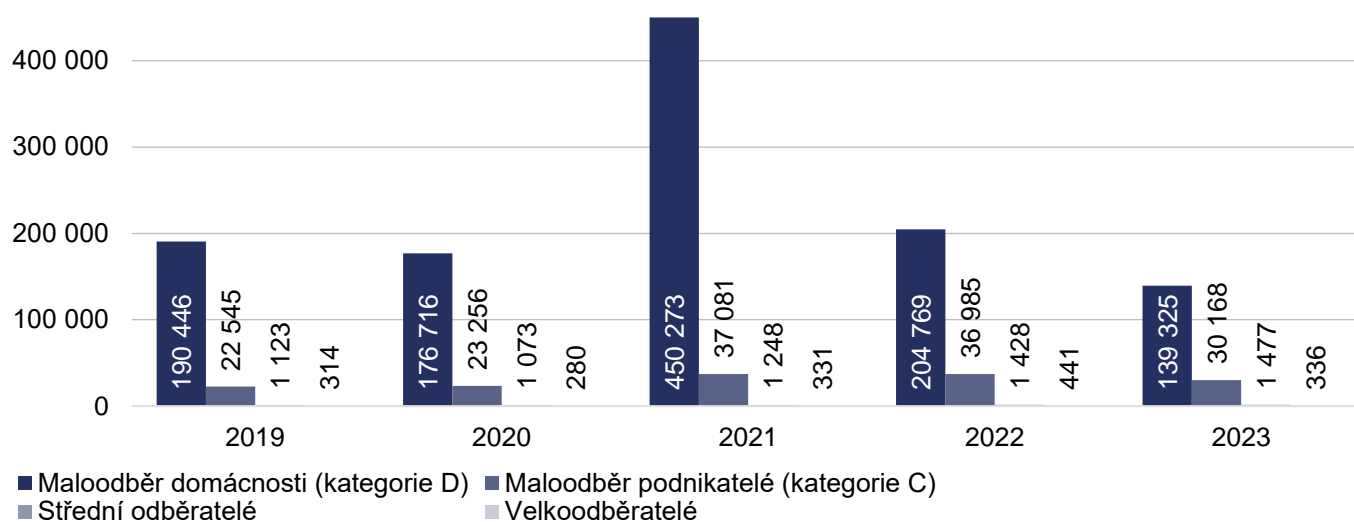
Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

Tabulka 26 Ukazatele maloobchodního trhu s elektřinou – mimo domácnosti

	2019	2020	2021	2022	2023
Spotřeba [GWh]	8 019	7 789	7 748	7 738	7 495
Počet zákazníků [-]	796 484	832 290	844 182	819 954	791 979
Podíl zákazníků mimo domácnosti, které změny dodavatele [%]	13	15	16	19	17

Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

Graf 34 Vývoj počtu změn dodavatele plynu u hlavních kategorií zákazníků [-]

Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

Tabulka 27 Ukazatele maloobchodního trhu s plynem – domácnosti

	2019	2020	2021	2022	2023
Spotřeba [GWh]	23 200	23 984	26 899	21 510	19 203
Počet zákazníků [-]	2 619 793	2 614 120	2 604 725	2 569 422	2 542 155
Podíl domácností, které změnilly dodavatele [%]	7,3	6,8	17,3	8,0	5,48

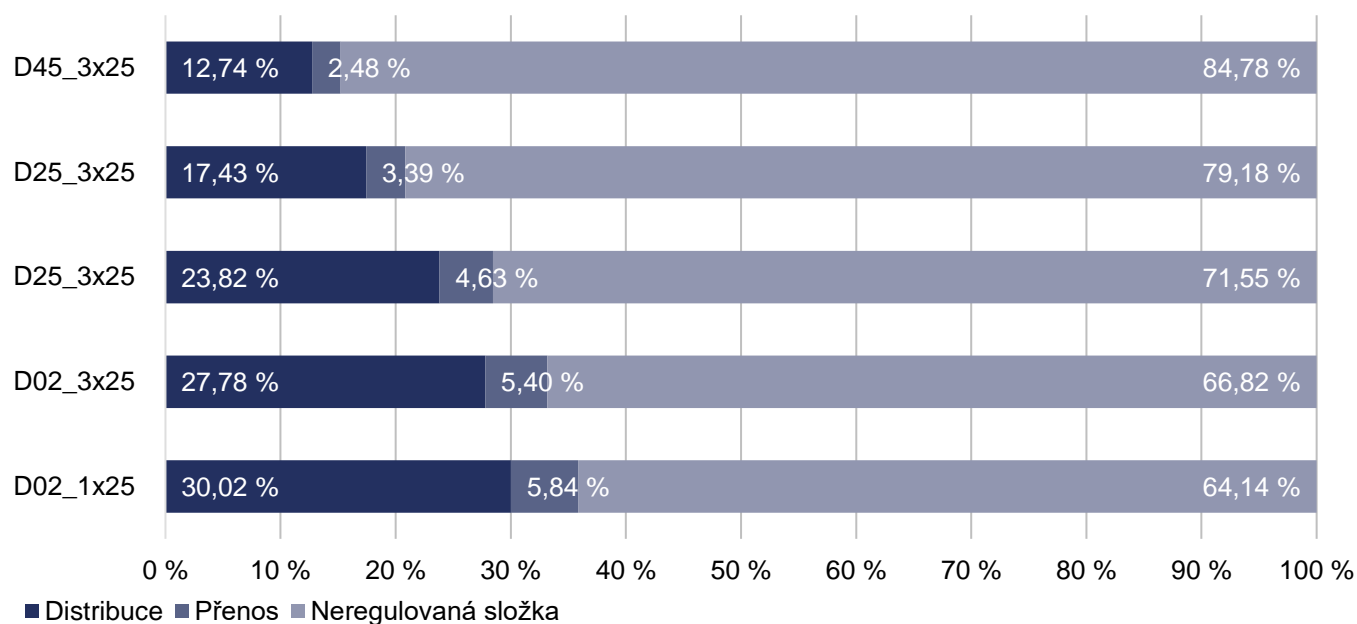
Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

Tabulka 28 Ukazatele maloobchodního trhu s plynem – mimo domácnosti

	2019	2020	2021	2022	2023
Spotřeba [GWh]	66 582	67 931	72 495	58 707	53 470
Počet zákazníků [-]	214 716	215 012	215 288	211 862	210 288
Podíl zákazníků mimo domácnosti, které změnilly dodavatele [%]	11,2	11,5	18,0	18,3	15,21

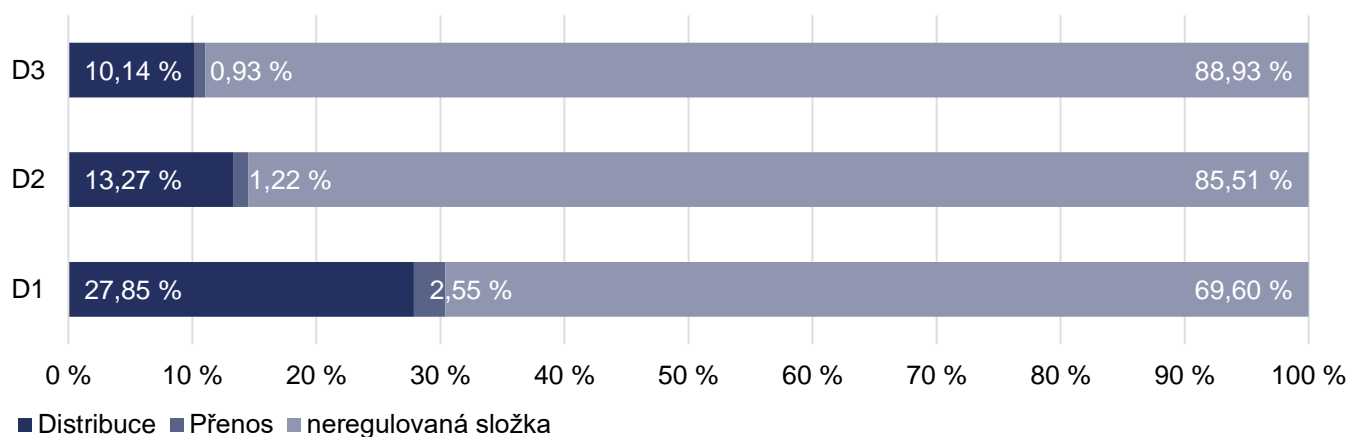
Zdroj: ERÚ, OTE, a.s.

V důsledku přetrvávající vyšší úrovně komoditní složky ceny elektřiny a plynu má tato složka ceny (dříve neregulovaná cena, což ale pro rok 2023 není vhodné označení) vyšší podíl na celkové ceně energií než, na který jsme byli zvyklí v předkrizových letech.

Graf 35 Podíl složek koncové ceny elektřiny domácností u reprezentantů 2023 [%]

Zdroj: Eurostat, ERÚ

Pozn.: Cena za činnosti operátora trhu obsahuje zvláštní poplatek na činnost ERÚ podle energetického zákona (§ 17d).

Graf 36 Podíl složek koncové ceny zemního plynu domácnosti u reprezentantů 2023 [%]

Zdroj: Eurostat, ERÚ

Pozn.: Cena za činnosti operátora trhu obsahuje zvláštní poplatek na činnost ERÚ podle energetického zákona (§ 17d).

Široce využívaným indikátorem koncentrace trhu je Herfindahl-Hirschmanův Index (HHI), který ERÚ systematicky sleduje od roku 2020. Hodnota nad 2 700 bodů, společně s vysokým podílem tří největších dodavatelů ukazuje, že český maloobchodní trh s elektřinou je silně koncentrovaný. Údaje z monitorovací činnosti v roce 2023 opět potvrzují koncentraci trhu podle bývalých monopolních oblastí, které odpovídají dnešnímu území tří regionálních distribučních soustav. Bývalí monopolisté (tzv. inkumbenti) mají ve svých regionech velmi silné postavení, typicky ovládají téměř 70 % trhu z hlediska počtu OM. Tomu odpovídá i velmi vysoká úroveň HHI při zohlednění historické struktury trhu v ČR – 6 030 bodů (vážený průměr hodnot za tři regionální distribuční oblasti). Tento geograficky podrobnější pohled tedy vykresluje odlišný obrázek oproti přístupu, kdy je za relevantní trh považována celá ČR, kde má HHI hodnotu 2 983 bodů.

Proti tomu maloobchodní trh s plynem vykazuje nižší koncentraci než trh s elektřinou. ERÚ sleduje ukazatele koncentrace trhu v bývalých monopolních oblastech. Ačkoliv je trh s plynem v regionálním rozlišení více koncentrovaný než v celorepublikovém pohledu, hodnoty zůstávají výrazně pod hranicí silné koncentrace trhu. Lze proto konstatovat, že maloobchodní trh s plynem není silně koncentrovaný a jeho struktura výrazně nahrává účinné hospodářské soutěži.

Tabulka 29 Ukazatele maloobchodního trhu s elektřinou – dodavatelé a HHI

	2019	2020	2021	2022	2023
Počet aktivních dodavatelů elektřiny [-]	83	119	102	74	80
Tržní podíl tří největších dodavatelů podle odběrných míst [%]	72,4	71,9	77,9	77,9	77,7
Počet maloobchodních dodavatelů s podílem zákazníků větším než 5 % [-]	5	5	4	4	4
Herfindahl-Hirschmanův Index [-]	2 647	2 594	3 067	3 059	2 983

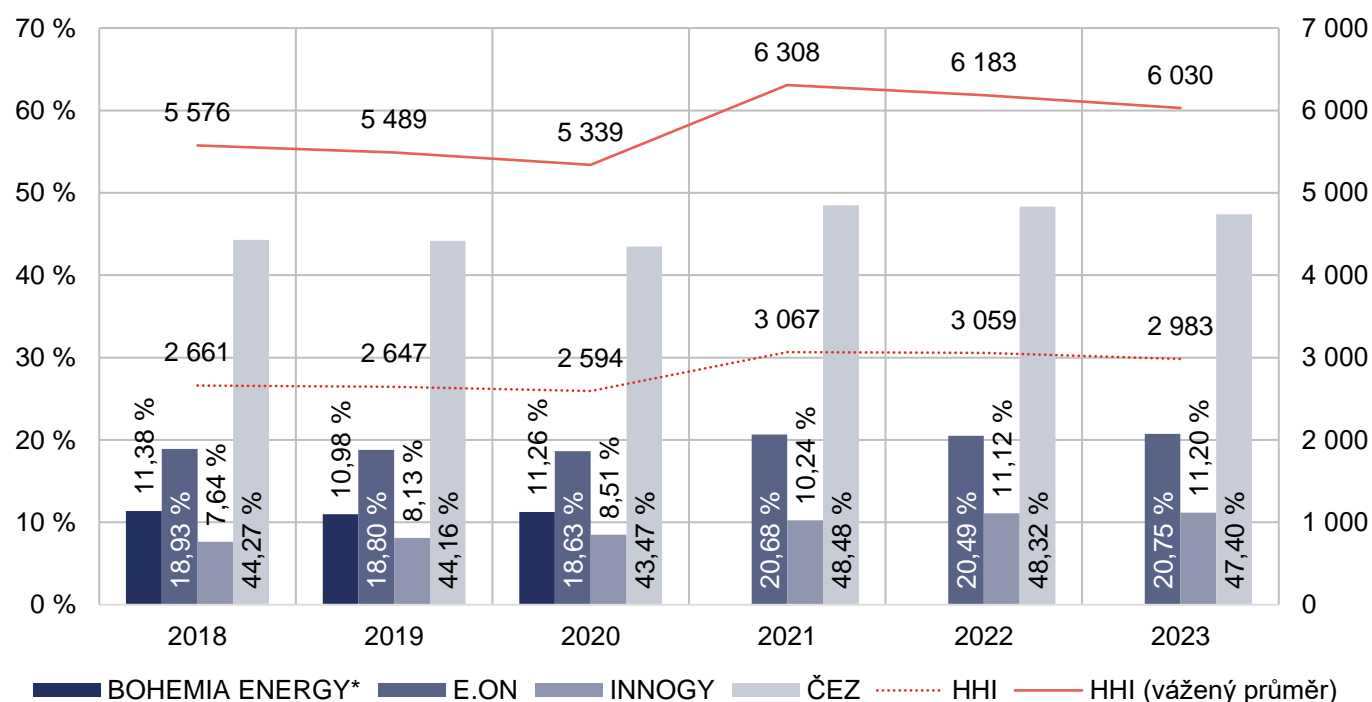
Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

Tabulka 30 Ukazatele maloobchodního trhu s plynem – obchodníci a HHI

	2019	2020	2021	2022	2023
Počet aktivních dodavatelů plynu [-]	125	133	121	99	114
Tržní podíl tří největších dodavatelů podle spotřeby [%]	52,15	52,18	52,56	49,98	54,26
Počet dodavatelů s podílem zákazníků větším než 5 % [-]	4	4	4	6	5
Herfindahl-Hirschmanův Index [-]	2 631	2 470	2 848	2 844	2 757

Zdroj: ERÚ

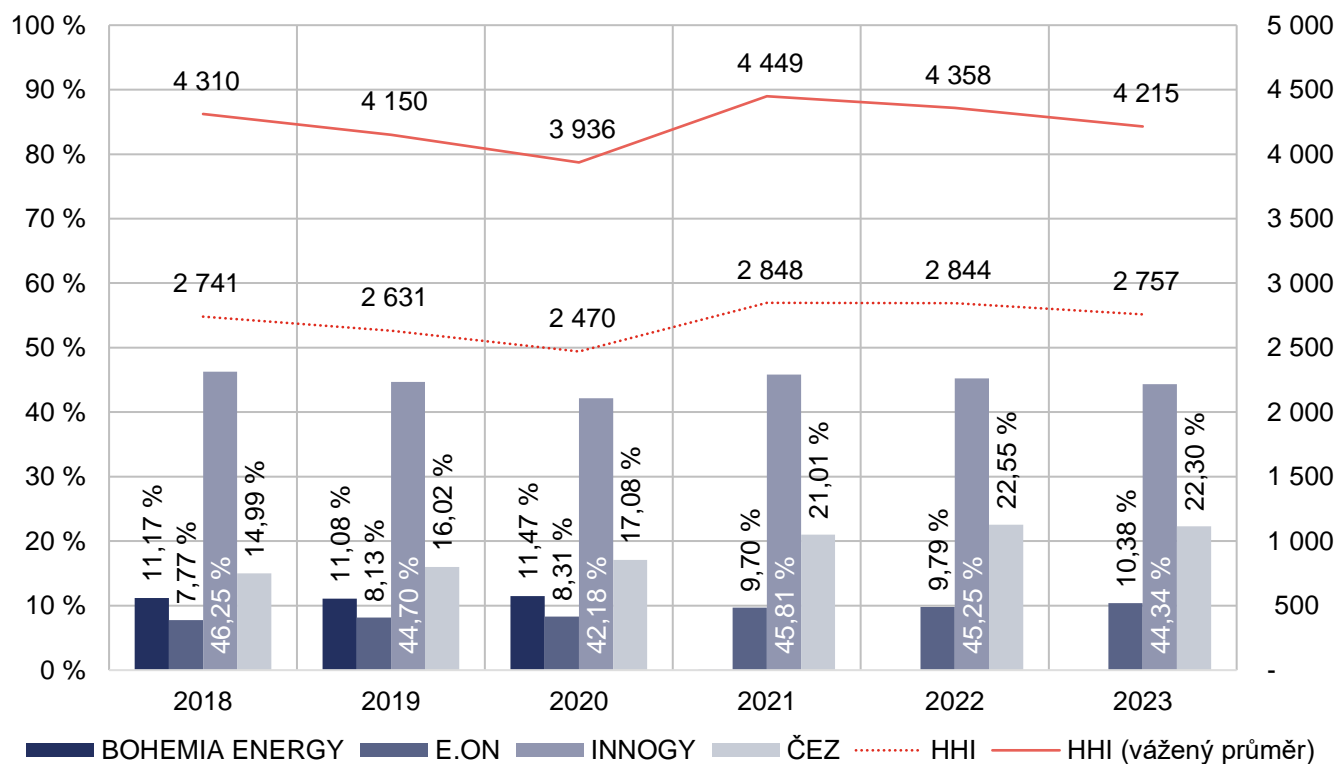
Graf 37 Vývoj podílů na trhu [%] a HHI – elektřina

Zdroj: ERÚ

*Skupina BOHEMIA ENERGY ukončila činnost v závěru roku 2021

Graf 38 Vývoj podílů na trhu [%] a HHI – plyn

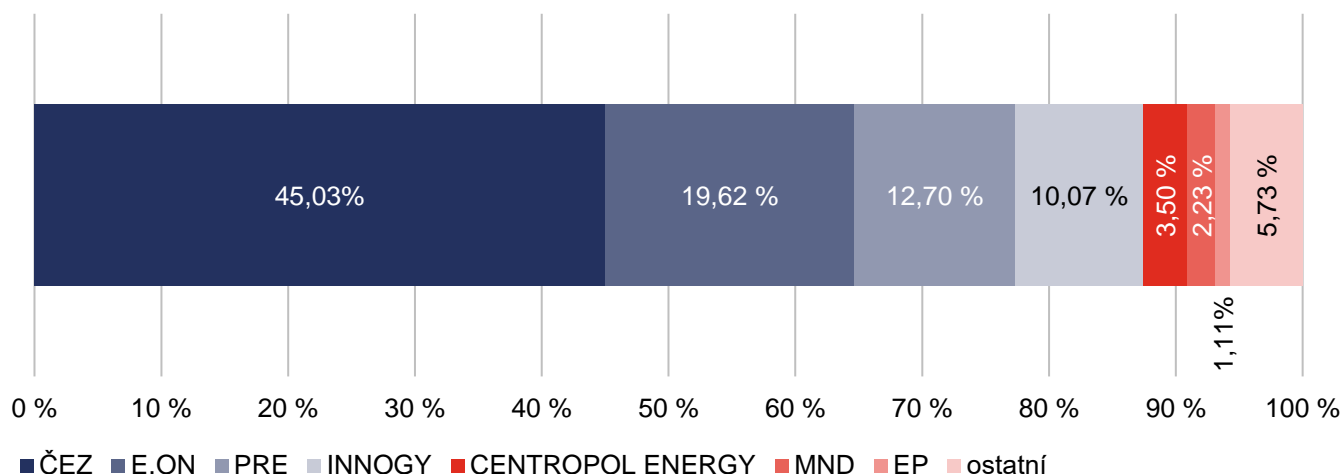
Zdroj: ERÚ

*Skupina BOHEMIA ENERGY ukončila činnost v závěru roku 2021

Dalším důležitým indikátorem hospodářské soutěže na maloobchodním trhu jsou tržní podíly jednotlivých dodavatelů. ERÚ v souladu s dobrou praxí dohledu nad hospodářskou soutěží monitoruje účast dodavatelů ve skupinách.

Na trhu s elektřinou zůstává největším dodavatelem skupina ČEZ, která dodávala elektřinu do 45 % OM v ČR. Následuje E.ON Energie, a.s., s 20 % a skupina PRE s 13 %.

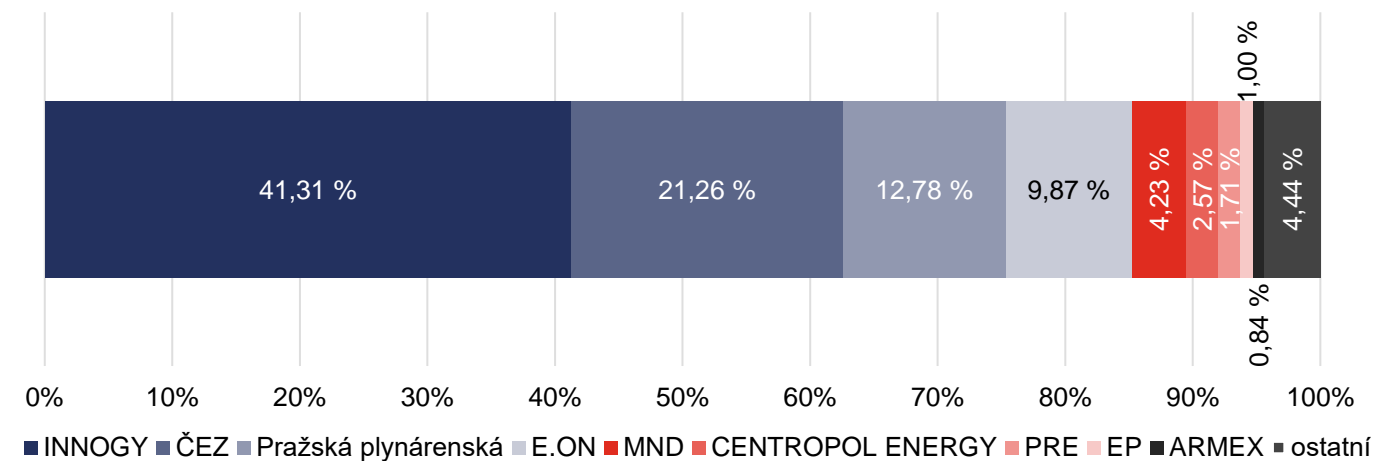
Graf 39 Podíl obchodníků na trhu s elektřinou dle OPM k 31.12.2023 [%]

Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

Největším dodavatelem plynu je z pohledu počtu odběrných míst stále innogy Energie, s.r.o., s 41 %, na pomyslné druhé místo se však nově posunula skupina ČEZ s 21 %; třetí Pražská plynárenská, a.s., má podíl 13 %.

Graf 40 Podíl obchodníků na trhu s plynem dle OM k 31.12.2023

Zdroj: OTE, a.s., ERÚ

SEZNAMY

Tabulky

Tabulka 1	Počet kontrol a počet šetření předaných k sankčním řízením.....	9
Tabulka 2	Ukazatele nepřetržitosti distribuce elektřiny	18
Tabulka 3	Průměrné předběžné ceny tepla pro konečné spotřebitele včetně procentní změny [Kč/GJ] (bez DPH)	33
Tabulka 4	Přehled rozhodnutých rozkladů.....	46
Tabulka 5	Přehled vedených a pravomocně ukončených sporných a schvalovacích řízení dle pravomoci ERÚ.....	47
Tabulka 6	Přehled podnětů a správních řízení.....	47
Tabulka 7	Počet licenčních řízení dle druhu žádosti	48
Tabulka 8	Rozpočet kapitoly 349 – závazné ukazatele.....	49
Tabulka 9	Výsledky skutečného plnění.....	50
Tabulka 10	Výsledky skutečného čerpání.....	50
Tabulka 11	Členění úspor rozpočtu výdajů.....	51
Tabulka 12	Členění nároků z nespotřebovaných výdajů.....	51
Tabulka 13	Výsledné hospodaření dle podprogramů.....	52
Tabulka 14	Peněžní fondy.....	53
Tabulka 15	Stav majetku ERÚ.....	53
Tabulka 16	Celkové pohledávky.....	53
Tabulka 17	Celkové závazky, vč. Energetického regulačního fondu.....	53
Tabulka 18	Systemizace služebních a pracovních míst.....	54
Tabulka 19	Průměrný přepočtený stav a fyzický evidenční stav zaměstnanců	54

V přílohách

Tabulka 20	Počet platných licencí podle předmětu podnikání.....	4
Tabulka 21	Počet provozoven na výrobu elektřiny a instalované podle využitých druhů OZE.....	5
Tabulka 22	Porovnání skutečných výdajů kapitoly 349 – ERÚ za období 2019–2023	6
Tabulka 23	Ukazatele velkoobchodního trhu s elektřinou	10
Tabulka 24	Ukazatele velkoobchodního trhu s plynem.....	12
Tabulka 25	Ukazatele maloobchodního trhu s elektřinou – domácnosti.....	13
Tabulka 26	Ukazatele maloobchodního trhu s elektřinou – mimo domácnosti	13
Tabulka 27	Ukazatele maloobchodního trhu s plynem – domácnosti.....	14
Tabulka 28	Ukazatele maloobchodního trhu s plynem – mimo domácnosti	14
Tabulka 29	Ukazatele maloobchodního trhu s elektřinou – dodavatelé a HHI	16
Tabulka 30	Ukazatele maloobchodního trhu s plynem – obchodníci a HHI.....	16

Grafy

Graf 1	Vývoj počtu podání spotřebitelů	8
Graf 2	Vývoj výroby a spotřeby elektřiny [TWh]	13
Graf 3	Připojení kumulativně [MW]	14
Graf 4	Připojení kumulativně [ks]	14
Graf 5	SAIFI (přerušení/rok)	18
Graf 6	SAIDI (min/rok)	19
Graf 7	Vývoj ceny za použití sítí přenosové soustavy [Kč/MWh] a rezervovanou kapacitu [Kč/MW/měsíc].....	20
Graf 8	Vývoj ceny za systémové služby [Kč/MWh].....	20
Graf 9	Vývoj ceny za použití sítí distribučních soustav VN a VVN [Kč/MWh] a rezervovanou kapacitu [Kč/MW/měsíc].....	21
Graf 10	Vývoj ceny za činnost operátora trhu v elektroenergetice [Kč/OM/měsíc]	21
Graf 11	Vývoj ceny na podporu elektřiny z POZE	22

Graf 12	Vývoj průměrné regulované složky ceny elektřiny na jednotlivých napěťových hladinách [Kč/MWh]	22
Graf 13	Celkové vyhodnocení spotřeby plynu v ČR [mil. m ³] s uvedením přepočtu [mil. m ³] na podmínky dlouhodobého teplotního normálu [°C].....	23
Graf 14	Paroplynové elektrárny Počerady a Vřesová – dodávka zemního plynu pro výrobu elektřiny [MWh]	24
Graf 15	Naplněnost zásobníků – porovnání let 2022 a 2023 [%].....	28
Graf 16	Meziroční porovnání průměrné celkové regulované složky ceny plynu (distribuce, přeprava, operátor trhu) [Kč/MWh].....	29
Graf 17	Meziroční porovnání průměrné ceny za služby distribuční soustavy za všechny kategorie zákazníků v ČR [Kč/MWh].....	30
Graf 18	Meziroční porovnání průměrné ceny služby přepravy plynu pro zákazníky připojené k distribuční soustavě [Kč/MWh]	30
Graf 19	Meziroční porovnání ceny za zúčtování včetně poplatku na činnost ERÚ [Kč/MWh].....	31
Graf 20	Dodávky tepla konečným spotřebitelům [GJ]	32
Graf 21	Podíly paliv na výrobě tepla k 01.01.2023 [%].....	33
Graf 22	Průměrné ceny tepla pro konečné spotřebitele [Kč/GJ] (bez DPH)	34
Graf 23	Průměrné předběžné ceny tepla [Kč/GJ] (bez DPH) se znázorněním podílu paliva [%] pro konečné spotřebitele	35
Graf 24	Vývoj výroby elektřiny brutto z OZE [TWh] a její podíl na tuzemské brutto výrobě [%]	38
Graf 25	Přehled pravomocně uložených pokut [-] včetně souhrnné výše [Kč]	48
Graf 26	Přehled aktivit interního auditu	56
Graf 27	Počet auditních akcí v návaznosti na roční plány	57

V přílohách

Graf 28	Spotový trh – elektřina (denní trh) [EUR/MWh]	9
Graf 29	Forwardový trh – elektřina (ceny vybraných ročních produktů) [EUR/MWh].....	9
Graf 30	Porovnání ceny Indexu OTE, a.s., a EEX THE spot v roce 2023 [EUR/MWh].....	11
Graf 31	Zemní plyn – spotový trh (denní trh) v roce 2023 [EUR/MWh].....	11
Graf 32	Zemní plyn – forwardový trh (ceny vybraných ročních produktů) [EUR/MWh]	12
Graf 33	Vývoj počtu změn dodavatele elektřiny u hlavních kategorií zákazníků	13
Graf 34	Vývoj počtu změn dodavatele plynu u hlavních kategorií zákazníků.....	14
Graf 35	Podíl složek koncové ceny elektřiny domácností u reprezentantů 2023	15
Graf 36	Podíl složek koncové ceny zemního plynu domácností u reprezentantů 2023	15
Graf 37	Vývoj podílů na trhu a HHI – elektřina	16
Graf 38	Vývoj podílů na trhu a HHI – plyn.....	17
Graf 39	Podíl obchodníků na trhu s elektřinou dle OPM k 31.12.2023	17
Graf 40	Podíl obchodníků na trhu s plynem dle OM k 31.12.2023	18

Přílohy

Příloha 1	Organizační struktura Energetického regulačního úřadu k 31.12.2023	1
Příloha 2	Údaje zveřejněné Energetickým regulačním úřadem jako subjektem mimosoudního řešení spotřebitelských sporů podle § 20k odst. 5 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, za rok 2023.....	2
Příloha 3	Výroční zpráva ERÚ k poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, za rok 2023.....	3
Příloha 4	Stav licencí	4
Příloha 5	Rozpočtové hospodaření ERÚ	6
Příloha 6	Zpráva auditora.....	7
Příloha 7	Monitoring trhu 2023	9

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Zákony ČR

zákon č. 526/1990 Sb.,	o cenách, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 265/1991 Sb.,	o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 634/1992 Sb.,	o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 106/1999 Sb.,	o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 218/2000 Sb.,	o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 458/2000 Sb.,	o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 320/2001 Sb.,	o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 18/2004 Sb.,	o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 500/2004 Sb.,	správní řád, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 165/2012 Sb.,	o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 134/2016 Sb.,	o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 449/2022 Sb.,	o státním rozpočtu České republiky na rok 2023

Vyhlášky ČR

vyhláška č. 416/2004 Sb.,	kteřou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.
vyhláška č. 540/2005 Sb.,	o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění vyhlášky č. 41/2010 Sb.
vyhláška č. 280/2007 Sb.,	o provedení ustanovení energetického zákona o Energetickém regulačním fondu a povinnosti nad rámec licence
vyhláška č. 401/2010 Sb.,	o obsahových náležitostech Pravidel provozování přenosové soustavy, Pravidel provozování distribuční soustavy, Řádu provozovatele přepravní soustavy, Řádu provozovatele distribuční soustavy, Řádu provozovatele zásobníku plynu a obchodních podmínek operátora trhu, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 349/2015 Sb.,	o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 408/2015 Sb.,	o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 404/2016 Sb.,	o náležitostech a členění výkazů nezbytných pro zpracování zpráv o provozu soustav v energetických odvětvích, včetně termínů, rozsahu a pravidel pro sestavování výkazů (statistická vyhláška), ve znění vyhlášky č. 154/2018 Sb.
vyhláška č. 359/2020 Sb.,	o měření elektřiny, ve znění vyhlášky č. 375/2023 Sb.

- vyhláška č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění vyhlášky č. 271/2022 Sb.
- vyhláška č. 79/2022 Sb., o technicko-ekonomických parametrech pro stanovení referenčních výkupních cen a zelených bonusů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o technicko-ekonomických parametrech), ve znění vyhlášky č. 275/2023 Sb.

Nařízení vlády ČR

- nařízení vlády č. 189/2022 Sb., o vymezení rozvoje podporovaných zdrojů energie
- nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci a o stanovení s tím souvisejícího nejvyššího přípustného rozsahu majetkového prospěchu zákazníka, ve znění nařízení vlády č. 343/2022 Sb.
- nařízení vlády č. 463/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci dodávaných na ztráty v distribučních soustavách a o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu na ztráty za stanovené ceny
- nařízení vlády č. 5/2023 Sb., o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny

Nařízení EU

- nařízení (EU) 715/2009 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 (CMP)
- nařízení (EU) 1227/2011 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (REMIT)
- nařízení (EU) 347/2013 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009
- nařízení (EU) 543/2013 Nařízení Komise (EU) č. 543/2013 ze dne 14. června 2013 o předkládání a zveřejňování údajů na trzích s elektřinou a o změně přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009
- nařízení (EU) 2015/703 Nařízení Komise (EU) 2015/703 ze dne 30. dubna 2015, kterým se stanoví kodex sítě pro pravidla týkající se interoperability a předávání údajů (NC INT)
- nařízení (EU) 2015/1222 Nařízení Komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení
- nařízení (EU) 2017/459 Nařízení Komise (EU) 2017/459 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 984/2013 (NC CAM)
- nařízení (EU) 2017/460 Nařízení Komise (EU) 2017/460 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě harmonizovaných struktur přepravních sazeb pro zemní plyn (NC TAR)
- nařízení (EU) 2017/1485 Nařízení Komise (EU) 2017/1485 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav

nařízení (EU) 2017/1938	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010
nařízení (EU) 2017/2195	Nařízení Komise (EU) 2017/2195 ze dne 23. listopadu 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice
nařízení (EU) 2018/1999	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013
nařízení (EU) 2019/942	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (přepracované znění)
nařízení (EU) 2019/943	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (přepracované znění)
nařízení (EU) 2022/1032	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu
nařízení (EU) 2022/1854	Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie
nařízení (EU) 2022/2576	Nařízení Rady (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu

Směrnice EU

směrnice (EU) 2009/73/ES	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES
směrnice (EU) 2010/31/EU	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (přepracované znění)
směrnice (EU) 2012/27/EU	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES
směrnice (EU) 2018/844	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti
směrnice (EU) 2018/2001	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění)
směrnice (EU) 2018/2002	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti
směrnice (EU) 2019/944	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (přepracované znění)

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK, POJMŮ A JEDNOTEK

Poznámka

Názvy českých společností jsou uvedeny tak, jak jsou zapsány v českém Obchodním rejstříku, i pokud jsou zde zapsány chybně (a. s. nebo s. r. o. bez mezer, dělicích čárek apod.).

ACER	Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Agency for the Cooperation of Energy Regulators)
BSD	bezpečnostní standard dodávek plynu v České republice
CAIDI	průměrná doba trvání jednoho přerušení distribuce elektřiny u zákazníků v hodnoceném období
CEER	Rada evropských energetických regulátorů (Council of European Energy Regulators)
CMP	postupy pro řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity (Congestion management procedures) ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009, o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005
CNG	stlačený zemní plyn (compressed natural gas)
ČEPS	provozovatel české přenosové soustavy, ČEPS, a.s.
členský stát	členský stát Evropské unie
ČR	Česká republika
Dekarbonizační balíček	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o vnitřním trhu s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o snižování emisí metanu v odvětví energetiky a o změně nařízení (EU) 2019/942
desetiletý plán, plán	Desetiletý plán rozvoje přepravní/přenosové (dle kontextu) soustavy v ČR na období 2023–2032
DPH	daň z přidané hodnoty
EEX	energetická burza European Energy Exchange AG
EK, Komise (EU)	Evropská komise
energetický zákon	zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
ERRA	Regionální sdružení energetických regulátorů (Energy Regulators Regional Association)
ERÚ, regulátor, úřad	Energetický regulační úřad
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
HHI	Herfindahl-Hirschmanův Index
hladina NN	hladina nízkého napětí
hladina VN	hladina vysokého napětí
hladina VVN	hladina velmi vysokého napětí
invaze Ruska do Ukrajiny	nevyprovokovaná vojenská invaze Ruské federace do Ukrajiny
kapitola 349	kapitola 349 – Energetický regulační úřad
Komise (EU), EK	Evropská komise
LNG	zkapalněný zemní plyn (liquefied natural gas)
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu

MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NAP SG	National Action Plan for Smart Grids
REMIT	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií
NC CAM	Nařízení komise (EU) 2017/459 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 984/2013
NC INT	Nařízení Komise (EU) 2015/703 ze dne 30. dubna 2015, kterým se stanoví kodex sítě pro pravidla týkající se interoperability a předávání údajů
NC TAR	Nařízení komise (EU) 2017/460 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě harmonizovaných struktur přepravních sazeb pro zemní plyn
NET4GAS	provozovatel české přepravní soustavy, NET4GAS, s.r.o.
OPM	odběrné a předávací místo
OM	odběrné místo
operátor trhu	OTE, a.s.
OZE	obnovitelné zdroje energie
OTE, a.s.	operátor trhu
PCI	projekty společného zájmu (Projects of Common Interest)
plán, desetiletý plán	Desetiletý plán rozvoje přepravní/přenosové (dle kontextu) soustavy v ČR na období 2023–2032
POZE	podporované zdroje energie
PPAT	audit osob profesionálně sjednávajících transakce
PXE, a.s.	energetická burza (Power Exchange Central Europe)
Rada (EU)	Rada Evropské unie
Rada ERÚ	Rada Energetického regulačního úřadu
regulátor, ERÚ, úřad	Energetický regulační úřad
SAIDI	průměrná souhrnná doba trvání přerušení distribuce elektřiny u zákazníků v hodnoceném období
SAIFI	průměrný počet přerušení distribuce elektřiny u zákazníků v hodnoceném období
TA ČR	Technologická agentura ČR
teplo	tepelná energie – teplo i chlad
THE	Trading Hub Europe
UIOLI	princip „use it or lose it“
úřad, ERÚ, regulátor	Energetický regulační úřad
VaVal	výzkum, vývoj a inovace
web ERÚ, web	webové/internetové stránky ERÚ
webinář	on-line seminář
zPOZE	zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Jednotky

A	Ampér
EUR	euro, měna zemí Eurozóny
GJ	gigajoul
GW	gigawatt

GWh	gigawatthodina
Kč, koruna	koruna česká, měna České republiky
kV	kilovolt
MW	megawatt
mil.	milion
MWh	megawatthodina
t	tuna
tis.	tisíc
TWh	terawatthodina
W	watt

Energetický regulační úřad

Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

+420 564 578 666

podatelna@ero.cz

ID datové schránky ERÚ eeuaau7

www.ero.cz